

Petrol Piyasası Sektör Raporu

2010

Bu raporda yer alan tüm bilgi, tablo ve şekillerin her hakkı saklıdır.

Kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

T.C. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı
ANKARA, 2011

ÖNSÖZ

Bir düzenlemenin, bir kararın en temel dayanağı bilgidir. Kurumumuzun sürekli araştırma, öğrenme, iyileştirme ve yenilikçilik anlayışına uygun olarak hazırlanan 2010 yılı Petrol Piyasası Sektör Raporunu değerlendirmelerinize sunuyoruz.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ülkemiz petrol piyasasının, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile belirlenen yapıya uygun olarak işlemesi için gereken yönlendirme, gözetim ve denetim fonksiyonlarını yerine getirmekle görevli. Bu ödevimizi eksiksiz yerine getirmek için tüm imkânları seferber ediyoruz. Bu hedefe ulaşmak için şimdiye kadar çok önemli bir mesafe kat edilmiş olsa da halen gidilecek yolumuz olduğunu biliyoruz. Arzulanan piyasa yapısına ulaşmak için şeffaflığın kilit bir rolü olduğuna olan inancımıza uygun olarak sektöre ait bilgilerin toplanmasına, en çabuk ve en kolay şekilde kamuoyuna sunulmasına önem veriyoruz. Bu çerçevede her şeyin hızla değiştiği günümüz koşullarında Türkiye petrol piyasasındaki aktörler, yapılan faaliyetler, büyüklükler, yıllar itibariyle değişimler ve bunların anlamı hakkında sektörün içindekiler kadar diğer tüm yurttaşların da kanaat sahibi olmasını sağlamak daha iyi hizmet etme anlayışımızın temel bir parçasını oluşturuyor.

Tüm bu süreçte, ulusal veya uluslararası kurum ve kuruluşlar, sektörde yer alan lisans sahipleri, bu hizmetlerin asıl hedefi olan tüketiciler, sektöre ilişkin yatırım kararı vermek durumundaki yatırımcılar, yerli ve yabancı araştırmacılar gibi ülkemiz petrol sektörü hakkında bilgiye gereksinim duyan herkesin ihtiyaç ve beklentilerinin karşılanmasına çalışılıyor. Bu hedefe yönelik olarak da Petrol Piyasası Bilgi Sistemi başarıyla işletiliyor. Bu vesileyle 2010 yılındaki uygulamaların analizi sonucunda sistemde ihtiyaç duyulan yeniliklere ilişkin çalışmaların 2011 yılında hayata geçeceğini de belirtmek isterim.

Petrol piyasasına ilgi duyan tüm kesimlerin sektöre ait bilgileri, veriye ihtiyaç duyulan her yerde olduğu gibi, en kısa zamanda ve güvenilir şekilde elde etme isteklerinin bilincinde olarak önceki yıllarda olduğu gibi bu yıl da raporun hazırlanmasında olağanüstü titizlik gösterilmiştir. Hızlı ve etkin bilgi sağlamanın yanında, temel bir başvuru kaynağı ortaya koyabilmek için sektörün tamamını, bütün yönleriyle kapsama hedefimizin bir parçası olarak sektörün önemli bir bölümünü oluşturan ihrakiye faaliyetine ilişkin bilgiler bu yıl ilk defa

ilgililerin istifadesine sunulmaktadır. Yine piyasanın analizinde karar vericiler açısından çok elverişli ve lüzumlu bir bilgi olan iller itibariyle akaryakıt satış verileri de elinizdeki raporda yerini almış bulunmaktadır. İntifa sözleşmelerinin süresinin 5 yıl ile sınırlandırılması sonrasında 2010 yılında dağıtıcı ve bayi ilişkilerinde önemli bir değişim yaşanmıştır. Sektördeki yapıyı ne kadar etkilediği hususunda büyük merak uyandıran bu değişimin sonuçlarına dair aydınlatıcı bir bölüme de raporda yer verilmiştir.

Son olarak tüm uygulamalarımızda olduğu gibi bu rapora ilişkin olarak da sektördeki tüm paydaşlarımız ve sektöre ilgi duyan herkesin rapora yönelik kıymetli katkılarına çok önem verdiğimizizin bilinmesini isterim.

Bildirim yükümlülüklerini sadece bir yükümlülük olarak görmeyip itinayla yerine getiren tüm piyasa katılımcılarına teşekkür ediyorum. Mevzuatın yüklediği görevlerini özveri ile yerine getirmenin yanı sıra, önemli bir boşluğu dolduran bu raporun hazırlanmasında emek sarf eden tüm Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığı çalışanlarını kutluyorum.

Bu raporun ilgililere faydalı olmasını dilerim.

Hasan KÖKTAŞ
Başkan

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ	1
2. DÜNYADA PETROL	2
2.1 Dünya Petrol Talebi	2
2.2 Dünya Petrol Arzı.....	4
2.3 Dünya Petrol Fiyatları	6
2.4 Dünya Rafinaj Kapasitesi	7
3. PİYASA HAREKETLERİ	10
3.1 Üretim Faaliyetleri.....	12
3.1.1 Yurt İçi Rafinaj Faaliyetleri.....	12
3.1.2 İşleme Faaliyetleri.....	22
3.1.3 Madeni Yağ Üretim Faaliyetleri	22
3.2 Ticari Faaliyetler	23
3.2.1 Rafineri Faaliyetleri.....	23
3.2.2 Dağıtım Faaliyetleri.....	26
3.2.3 İhrakiye Teslimi Faaliyetleri	51
3.3 Depolama Faaliyetleri.....	64
3.4 Taşıma Faaliyetleri.....	68
4. FİYAT HAREKETLERİ	68
4.1 Ticari Faaliyetler	68
4.1.1 Akaryakıt Toptan Fiyatları.....	70
4.1.2 Akaryakıt Dağıtım Fiyatları	75
4.1.3 Akaryakıt Bayi Fiyatları	79
4.1.4 Avrupa Birliğinde Akaryakıt Fiyatları	85
4.2 Petrol Piyasasında Vergilendirme.....	89
4.3 Hizmet Faaliyetleri.....	93
4.3.1 Depolama Tarifeleri	93
4.3.2 İletim Tarifeleri	96
5. LİSANS HAREKETLERİ	97
5.1 Üretim Faaliyetleri Kapsamında Lisans Hareketleri.....	97
5.1.1 Rafinerici Lisansları	97
5.1.2 İşleme Lisansları.....	97
5.1.3 Madeni Yağ Lisansları	98
5.1.4 Dağıtıcı Lisansları	98

5.1.5	İhrakiye Teslimi Lisansları	99
5.1.6	Bayilik Lisansları	99
5.1.7	Depolama Lisansları	100
5.1.8	İletim Lisansları	100
5.1.9	Taşıma Lisansları	101
5.2	Diğer Lisans Hareketleri	101
5.2.1	Serbest Kullanıcı Lisansları	101
5.3	İntifa Sözleşmelerinin Beş Yılla Sınırlandırılmasının Etkileri	101
6.	ULUSAL MARKER UYGULAMASI VE PETROL KALİTE SİSTEMİ	107
6.1	Ulusal Marker Uygulaması	107
6.2	Akredite Laboratuvarlar Kurulması	110
6.3	Bayi Otomasyon Sistemi	111
6.4	Petrol Kalite Sistemi	112
7.	SONUÇ	114
7.1	Rafineri Faaliyetleri	115
7.2	Dağıtıcı Faaliyetleri	115
7.3	İntifa Sözleşmelerinin 5 yılla Sınırlandırılması	116
7.4	İhrakiye Teslim Faaliyetleri	116
7.5	Ulusal Marker Uygulaması	117
7.6	Depolama Kapasitesi	117
7.7	Fiyatlar	117

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1 - Dünya Petrol Tüketiminin Bazı Ülkelere Göre Dağılımı	3
Şekil 2.2 - Petrolün Birincil Enerji Kaynakları İçerisindeki Kullanım Oranı.....	3
Şekil 2.3 - Petrol Talebinin Sektörel Dağılımı.....	4
Şekil 2.4 - OECD Üyesi Ülkelerin Yılsonları İtibarıyla Petrol Stokları.....	6
Şekil 2.5 - 1997 - 2010 Yılları Arasında Dünya Aylık Ortalama Ham Petrol Fiyatları (FOB)	6
Şekil 2.6 - 2010 Yılı Dünya Ortalama Ham Petrol Fiyatları (FOB) İle New York Limanı Teslimi Benzin Ve Motorin Fiyatları (FOB) Haftalık Değerler	7
Şekil 2.7 - 2001 - 2010 Dönemine Ait Rafineri Sayıları ve Toplam Rafinaj Kapasitesi	9
Şekil 3.1 - 2008 - 2010 Yılları Arasında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ham Petrol Temin Miktarları....	13
Şekil 3.2 - En Büyük Paya Sahip 7 Ülkeye Göre Ham Petrol İthalat Miktarları	15
Şekil 3.3 - 2010 Yılında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin İthal Ettiği Ham Petrolün Gravitelerine Göre Dağılımı.....	15
Şekil 3.4 - 2008 - 2010 Yılları Arasında Rafinerici Lisansı Sahipleri Tarafından Yapılan Ara Ürün İthalat ve İhracatı	16
Şekil 3.5 - Rafinaj İşlemleri.....	19
Şekil 3.6 - 2010 Yılında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ham Petrolden Elde Ettikleri Ürün Yüzdeleri....	19
Şekil 3.7 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Aylık Motorin, Benzin ve Fuel Oil Türleri Üretim Verileri	20
Şekil 3.8 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Aylık İhracat Miktarları.....	21
Şekil 3.9 - Türkiye'deki Rafinerilerin Ham Petrol ile Elde Ettiği Aylık Ürün Yüzdeleri.....	21
Şekil 3.10 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İthalat Miktarları	24
Şekil 3.11 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İhracat Miktarları.....	25
Şekil 3.12 - Benzin Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları	32
Şekil 3.13 - Motorin Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları.....	32
Şekil 3.14 - Fuel Oil Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları.....	33
Şekil 3.15 - Toplam Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Satış Oranları.....	33
Şekil 3.16 - Yıllara Göre Akaryakıt Dağıtım Sektöründe Yoğunlaşma Düzeyi	34
Şekil 3.17 - İllere Göre Akaryakıt Satışları.....	43
Şekil 3.18 - Yıllara Göre ilk 7 Dağıtıcı Lisansı Sahibinin Pazar Payları	47
Şekil 3.19 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt İthalat Payları	50
Şekil 3.20 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre İthalat Payları.....	50
Şekil 3.21 - 2010 Yılı İllere Göre Depolama Tesisi Kapasiteleri.....	64
Şekil 4.1 - Toptan Fiyat Değişimi (Vergisiz).....	72
Şekil 4.2 - Toptan Fiyat Değişimi (Vergili)	72
Şekil 4.3 - Akdeniz Spot ve Türkiye İthalat Fiyatları (Kurşunsuz Benzin 95 Oktan)	73
Şekil 4.4 - Akdeniz Spot ve Türkiye Motorin İthalat Fiyatları	74
Şekil 4.5 - Depo Çıkış Fiyat Değişimi (Vergisiz)	78
Şekil 4.6 - Depo Çıkış Fiyat Değişimi (Vergili).....	79
Şekil 4.7 - Bayi Fiyat Değişimi (Vergisiz)	82
Şekil 4.8 - Bayi Fiyat Değişimi (Vergili).....	83
Şekil 4.9 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Vergisiz Pompa Satış Fiyatı Oluşum Payları.....	84
Şekil 4.10 - Motorin Vergisiz Pompa Satış Fiyatı Oluşum Payları	84
Şekil 4.11 - Fuel Oil 6 Vergisiz Satış Fiyatı Oluşum Payları.....	85
Şekil 4.12 - AB Bayi Fiyat Değişimi (Vergisiz)	88

Şekil 4.13 - AB Bayi Fiyat Değişimi (Vergili)	88
Şekil 4.14 - Seçilmiş AB Ülkeleri ve Türkiye Vergisiz Bayi Fiyatları	89
Şekil 4.15 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü	91
Şekil 4.16- Motorin Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü	91
Şekil 4.17 - Kırsal Motorin Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü	91
Şekil 4.18 - Fuel Oil 6 Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü	91
Şekil 4.19 - 2010 Yılı Akaryakıt Türlerinde Dolaylı Vergi Gelirleri	92
Şekil 6.1 - 2008-2010 Yılları Arasında İşaretlenen Akaryakıt Miktarları	108
Şekil 6.2 - Dağıtıcı ve Rafinericiler Tarafından İşaretlenen Akaryakıt Payları	109
Şekil 6.3 - Dağıtıcı ve Rafinericilerin 2010 Çeyrek Dönemlerde İşaretledikleri Akaryakıt Miktarları ..	109

TABLÖLER LİSTESİ

Tablo 2.1 - Dünya Ham Petrol Talebi.....	2
Tablo 2.2 - Dünya Ham Petrol Arzı	4
Tablo 2.3 - Türkiye'nin Yakın Coğrafyasındaki Petrol Üretimi Ve Rezerv Miktarı (2010)	5
Tablo 2.4 - 2009 - 2010 Yıllarına Ait Rafineri Sayıları.....	8
Tablo 2.5 - Dünyada Bölgelere Göre Rafinaj Kapasiteleri.....	8
Tablo 3.1 - G.T.İ.P.'lere Göre Petrolün (Akaryakıt, Ham Petrol ve Ürünler) Tanımı	10
Tablo 3.2 - 2010 Yılı Rafineri Kapasite Kullanım Oranları	13
Tablo 3.3 - 2008 - 2010 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Ham Petrol İthalatı ...	14
Tablo 3.4 - 2008 - 2010 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Petrol Ürünleri Üretimi	17
Tablo 3.5 - 2010 yılı Rafineri Lisansı Sahiplerinin Üretim Miktarları	17
Tablo 3.6 - Rafinerilerin Brüt Üretim Değerleri	18
Tablo 3.7 - İşleme (Biodizel) Üretim Kapasiteleri	22
Tablo 3.8 - 2010 Yılı Biodizel Faaliyetleri	22
Tablo 3.9 - Madeni Yağ Üretim Kapasiteleri.....	22
Tablo 3.10 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İthalat Miktarları	23
Tablo 3.11 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İhracat Miktarları	24
Tablo 3.12 - Rafinerici Lisansı Sahipleri Tarafından İç Piyasaya Satılan Ürün Miktarları.....	25
Tablo 3.13 - Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Satış Miktarları	26
Tablo 3.14 - 2009 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Türüne Göre Satışları.....	26
Tablo 3.15 - 2009 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Fuel Oil Türleri Satışları	27
Tablo 3.16 - Toplam Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Satış Payları	27
Tablo 3.17 - Bayilere Teslim Edilen Akaryakıt Türlerinin Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Bazında Dağılımı	35
Tablo 3.18 - İllere Göre Akaryakıt Satışları	40
Tablo 3.19 - Serbest Kullanıcılara Yapılan Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Satışları	44
Tablo 3.20 - Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Satışı Yapan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerine Göre Satış Miktarları	45
Tablo 3.21 - Dağıtıcılar Arası Ticaret Kapsamında Akaryakıt Alan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Temin Miktarları	46
Tablo 3.22 - Satışa göre ilk 10 Dağıtıcı Lisansı Sahibinin Sıralaması	47
Tablo 3.23 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahibi Şirketlerin Akaryakıt Türüne Göre İthalat Miktarları	48
Tablo 3.24 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Akaryakıt İthalat Miktarları	49
Tablo 3.25 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Türüne Göre Toplam İhracat Verileri	51
Tablo 3.26 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında Yurt İçine Yaptıkları Satış Miktarları.....	52
Tablo 3.27 - 2010 Yılı İhrakiye (Madeni Yağ hariç) Satışlarına göre ilk 10 Lisans Sahibi.....	58
Tablo 3.28 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında Yurt içine Yaptıkları Madeni Yağ Satışları	59
Tablo 3.29 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri İhrakiye Miktarları	60
Tablo 3.30 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri Denizcilik Yakıtları.....	62
Tablo 3.31 - Alt başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri Havacılık Yakıtları	63

Tablo 3.32 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri Madeni Yağ Miktarları	63
Tablo 3.33 - 2010 Yılı Sonu İtibarıyla Depolama Lisansları ve Depolama Kapasiteleri	65
Tablo 3.34 - 2010 Sonu İtibarıyla Depolama Alt Başlığı Olan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Depolama Kapasiteleri	67
Tablo 3.35 - 2010 Sonu İtibarıyla Rafineri Lisansı Sahiplerinin Depolama Kapasiteleri	67
Tablo 3.36 - Taşıma Kapasiteleri (Demiryolu - Denizyolu).....	68
Tablo 4.1 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Toptan Satış Fiyatı.....	70
Tablo 4.2 - Motorin Toptan Satış Fiyatı	70
Tablo 4.3 - Fuel Oil 6 Toptan Fiyatı.....	70
Tablo 4.4 - 2010 Yılı Toptan Fiyat Değişimi	71
Tablo 4.5 - 2010 Yılı Akdeniz Spot Fiyatları ve Lisans Sahipleri Ortalama İthalat Fiyatları	73
Tablo 4.6 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Depo Çıkış Fiyatı.....	75
Tablo 4.7 - Motorin Depo Çıkış Fiyatı	75
Tablo 4.8 - Fuel Oil 6 Depo Çıkış Fiyatı	76
Tablo 4.9 - 2010 Yılı Dağıtıcı Fiyat Değişimi	76
Tablo 4.10 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Kurşunsuz Benzin 95 Oktan)	79
Tablo 4.11 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Motorin).....	80
Tablo 4.12 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Fuel Oil 6).....	80
Tablo 4.13 - 2010 Yılı Akaryakıt Bayi Fiyat Değişimi	80
Tablo 4.14 - Seçilmiş AB Ülkeleri Ortalama Bayi Fiyatı Değişimi	86
Tablo 4.15 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Vergi Yüğü	89
Tablo 4.16 - Motorin Vergi Yüğü	89
Tablo 4.17 - Kırsal Motorin Vergi Yüğü.....	90
Tablo 4.18 - Fuel Oil 6 Vergi Yüğü.....	90
Tablo 4.19 - Akaryakıt Ürünlerinde Nihai Fiyat Bileşenleri.....	90
Tablo 4.20 - Akaryakıttan Elde Edilen Dolaylı Vergiler	92
Tablo 4.21 - ÖTV Kanununun (I) Sayılı Listesinin (A) ve (B) Cetvelinde Yapılan ÖTV Değişiklikleri	93
Tablo 4.22 - 2010 Yılı Depolama Tarifeleri	93
Tablo 4.23 - 2010 Yılı İletim Hizmet Bedelleri	96
Tablo 5.1 - Rafinerici Lisansı İşlemleri	97
Tablo 5.2 - İşleme Lisansı İşlemleri	97
Tablo 5.3 - Madeni Yağ Lisansı İşlemleri.....	98
Tablo 5.4 - Dağıtıcı Lisansı İşlemleri.....	98
Tablo 5.5 - İhrakiye Teslimi Lisansı İşlemleri	99
Tablo 5.6 - Bayilik Lisansı İşlemleri	99
Tablo 5.7 - Depolama Lisansı İşlemleri	100
Tablo 5.8 - İletim Lisansı İşlemleri	100
Tablo 5.9 - Taşıma Lisansı İşlemleri	101
Tablo 5.10 - Serbest Kullanıcı Lisansı İşlemleri	101
Tablo 5.11 - İntifa Sözleşmelerinin Sona Ermesi Öncesinde ve Sonrasında Dağıtıcı Payları	102
Tablo 5.12 - 01.01.2010-18.09.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri.....	104
Tablo 5.13 - 18.09.2010 - 31.12.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri.....	105

Tablo 5.14 - 01.01.2010 - 31.12.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri.....	106
Tablo 6.1 - Ulusal Marker ile İşaretlenen Akaryakıt Miktarları	108
Tablo 6.2 - Ulusal Marker ile İşaretlenen Etanol ve Biodizel Miktarları	108

1. GİRİŞ

20/12/2003 tarihli ve 25322 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile yurt içi ve yurt dışı kaynaklardan temin olunan petrolün doğrudan veya işlenerek, güvenli ve ekonomik olarak, rekabet ortamı içerisinde kullanıcılara sunumuna ilişkin piyasa faaliyetlerinin şeffaf, eşitlikçi ve istikrarlı biçimde sürdürülmesi için yönlendirme, gözetim ve denetim faaliyetlerinin düzenlenmesi görevi ve yetkisi Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna verilmiştir.

Bu kapsamda Petrol Piyasası Kanunu’nun 14 üncü maddesi ile piyasa işleyişine ilişkin bilgilerin derlenmesi amacıyla piyasada faaliyet gösteren kişilere bildirim yükümlülükleri getirilmiştir. Bilgilerin toplanması amacıyla lisans sahiplerine yükümlülük getiren Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği 09/12/2005 tarihli ve 26018 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu rapor, Petrol Piyasası Kanunu ve Petrol Piyasası Bilgi Sistemi Yönetmeliği kapsamında 2010 yılı için Kuruma yapılan bildirimler dâhilinde edinilmiş piyasa verileri ile lisans başvurularında alınan bilgi ve dokümanlar, piyasa denetimleri neticesinde elde edilen bilgiler, petrol piyasası faaliyetleri ile ilgili ulusal ve uluslararası tüm kurum, kuruluş ve organizasyonlardan temin edilen verilerin analizi neticesinde oluşturulmuştur.

Bu raporda sunulan bilgi ve analizlerin içeriği, yöntemi ve benzeri hususlarda oluşabilecek soru, görüş ve öneriler için ilgililer, izleme@epdk.org.tr elektronik posta adresini kullanarak Kurumumuzla iletişime geçebilirler.

2. DÜNYADA PETROL

Bu bölümde; dünya ham petrol talebi, arzı, petrol fiyatlarının seyri ve bölgelere göre rafinaj kapasitelerinin dağılımı ayrı başlıklar altında incelenecektir.

2.1 Dünya Petrol Talebi

2010 yılında dünya ham petrol talebi günlük ortalama 86,72 milyon varil olarak gerçekleşerek 2009 yılına göre %2,8 oranında artmıştır. OECD ülkelerinin toplam talepteki payı %53 olurken, ABD tek başına dünya tüketiminin %22'sini gerçekleştirerek, ülke bazında en yakın takipçisi olan Çin'in tüketiminin iki katından fazla tüketmiştir (Tablo 2.1).

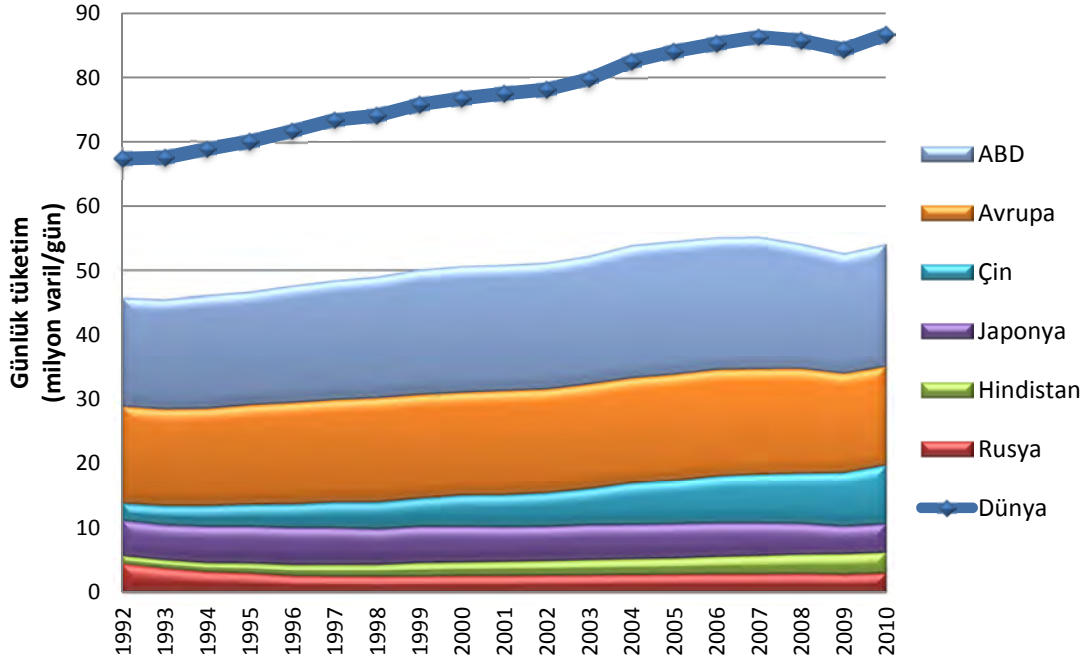
Tablo 2.1 - Dünya Ham Petrol Talebi (milyon varil/gün)

Ham Petrol Talebi		2008	2009	2010	2010 Payı (%)	Değişim (%)	
						2008→2009	2009→2010
OECD	ABD	19,50	18,77	19,13	22,1	-3,7	1,9
	Avrupa*	16,15	15,29	15,22	17,6	-5,3	-0,5
	Japonya	4,79	4,37	4,40	5,1	-8,8	0,7
	Diğer	7,12	6,99	7,19	8,3	-1,8	2,9
	OECD Toplamı	47,56	45,42	45,94	53,0	-4,5	1,1
OECD Dışı	Çin	7,83	8,32	9,17	10,6	6,3	10,2
	Rusya	2,92	2,81	2,98	3,4	-3,8	6,1
	Hindistan	2,96	3,11	3,22	3,7	5,1	3,5
	Diğer	24,49	24,67	25,41	29,3	0,7	3,0
	OECD Dışı Toplamı	38,20	38,91	40,78	47,0	1,9	4,8
Dünya Toplamı		85,76	84,33	86,72	100	-1,7	2,83

Kaynak: ABD Resmi Enerji İstatistikleri (http://www.eia.doe.gov/emeu/steo/pub/cf_query/index.cfm), Şubat 2011.

*Avrupa ülkelerinin çoğu OECD üyesi olduğundan sınıflandırmada bu grupta yer almıştır.

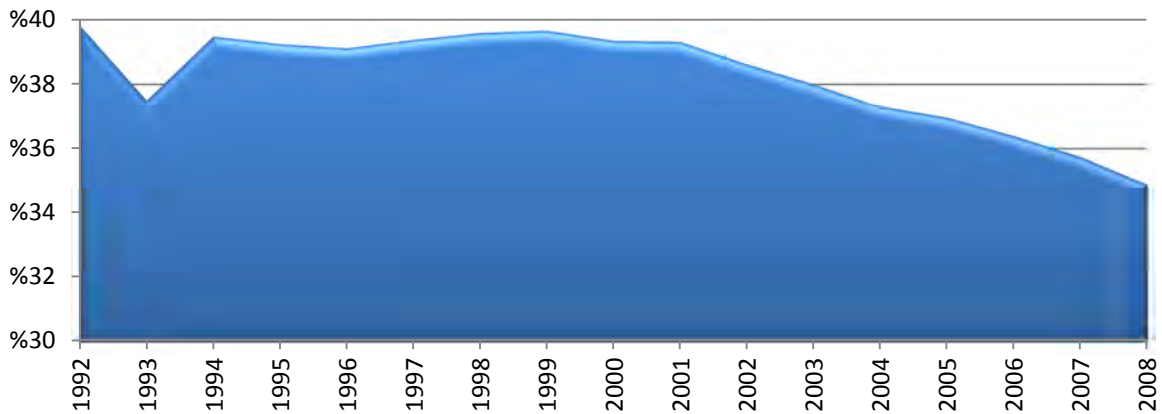
Bununla birlikte, petrol tüketiminin yıllar itibarıyla seyrine bakıldığında (Şekil 2.1) ABD, Avrupa ülkeleri ve Japonya gibi gelişmiş ülkelerin tüketimlerinin düşme eğiliminde olduğu, buna karşın Çin ve Hindistan gibi gelişmekte olan ülkelerde tüketim miktarındaki artışın süreklilik arz ettiği görülmektedir. Ham petrol tüketiminde 2010 yılında gerçekleşen günlük ortalama 2,39 milyon varillik tüketim artışının %78'inin OECD dışı ülkeler kaynaklı olması da bu gerçeğe işaret etmektedir.

Kaynak: http://www.eia.doe.gov/emeu/steo/pub/cf_query/index.cfm, Şubat 2011.

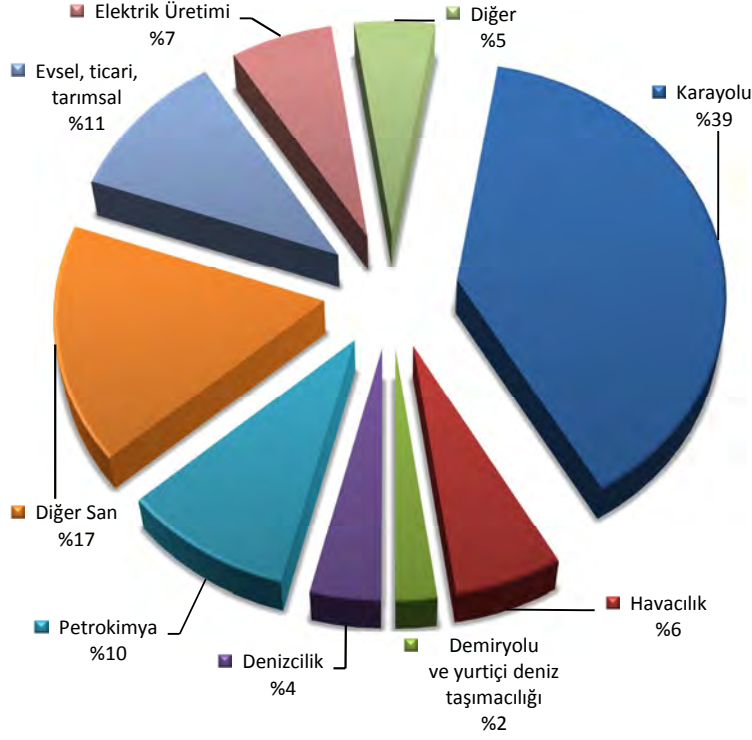
Şekil 2.1 - Dünya Petrol Tüketiminin Bazı Ülkelere Göre Dağılımı

Dünya toplam petrol talebindeki artış eğilimine rağmen, Şekil 2.2’den görüleceği üzere petrolün birincil enerji kaynakları içindeki kullanım oranı düşmektedir. Bunun en önemli sebebi, toplam enerji ihtiyacındaki artışın büyük bölümünün elektrik enerjisi ihtiyacından kaynaklanması ve elektrik talebindeki artışın daha çok kömür, doğalgaz ve yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılanmasıdır. Ayrıca, ısınma amaçlı olarak doğal gazın, petrol ürünlerini (özellikle Fuel Oil türleri) ikame etmesi nedeniyle petrolün bu sektördeki pazar payı da düşmektedir. Öte yandan süreklilik arz eden bu düşüşe rağmen, dünya toplam enerji ihtiyacının üçte birinin hala petrolle karşılandığının göz ardı edilmemesi gerekmektedir.

Kaynak: <http://www.eia.gov/cfapps/ipdbproject/IEDIndex3.cfm>, Şubat 2011.

Şekil 2.2 - Petrolün Birincil Enerji Kaynakları İçerisindeki Kullanım Oranı.

Kaynak: OPEC, World Oil Outlook 2010

Şekil 2.3 - Petrol Talebinin Sektörel Dağılımı

Şekil 2.3'te petrol tüketiminin sektörlere göre dağılımı gösterilmiş olup, ulaşım sektörünün (karayolu, denizcilik, havacılık, demiryolu) toplam payının %51 olduğu görülmektedir.

2.2 Dünya Petrol Arzı

Son üç yılın Dünya Ham Petrol arzına ilişkin verileri Tablo 2.2'de yer almaktadır.

Tablo 2.2 - Dünya Ham Petrol Arzı (milyon varil/gün)

Ham Petrol Arzı		2008	2009	2010	2010 payı (%)	Değişim (%)	
						2009→2010	2009→2010
OECD	ABD	8,51	9,14	9,62	11,1	7,4	5,3
	Diğer	12,43	11,95	11,54	13,4	-3,9	- 3,4
	OECD Toplam	20,94	21,06	21,16	24,5	0,6	0,5
OECD Dışı	OPEC	35,71	33,87	34,87	40,4	-5,2	3,0
	Eski SSCB	12,53	12,90	13,19	15,3	3,0	2,3
	Diğer	16,32	16,52	17,12	19,8	1,2	3,6
	OECD Dışı Toplam	64,57	63,27	65,19	75,5	-2,0	3,0
Dünya Toplamı		85,51	84,33	86,35	100	-1,4	2,4

Kaynak: ABD Resmi Enerji İstatistikleri (http://www.eia.gov/emeu/steo/pub/cf_tables/steotables.cfm, Şubat 2011)

Tablo 2.2’de OPEC üyesi ülkelerin toplam üretiminin, dünya toplam üretiminin %40’ını oluşturduğu ve 2010 yılında meydana gelen günlük ortalama 2,02 milyon varillik üretim artışının yaklaşık yarısının OPEC üyesi ülkelere karşılandığı görülmektedir. OECD ülkeleri içerisindeki en yüksek üretim payına sahip olan ABD’nin günlük arzı ortalama 0,48 milyon varil artarken, diğer üye ülkelerin üretimi toplamda 0,41 milyon varil azalmıştır. Bu sebeple, OECD ülkelerinin ham petrol arzı oransal olarak çok az değişmiştir.

Ülkemizin yakın coğrafyasında bulunan ülkelerin 2010 yılı petrol üretimleri Tablo 2.3’te gösterilmiştir. Buna göre dünya toplam petrol rezervlerinin %65’i yakın coğrafyamızda bulunmakta ve toplam üretimin %41’i bu ülkelerde gerçekleşmektedir.

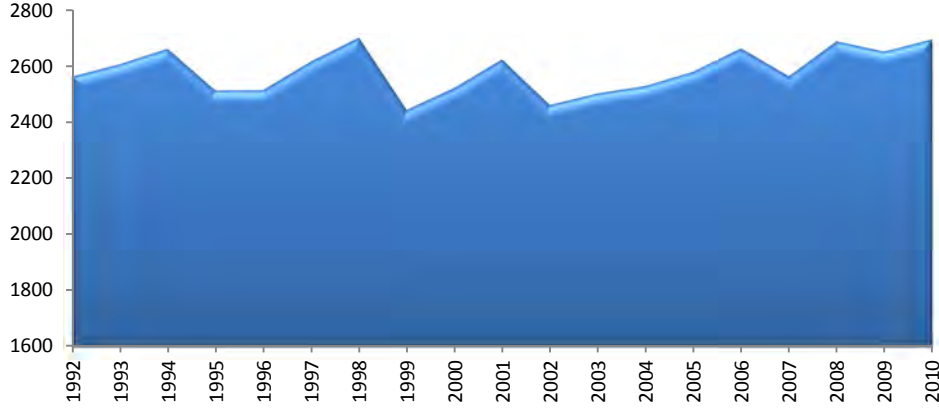
Tablo 2.3 - Türkiye’nin Yakın Coğrafyasındaki Petrol Üretimi Ve Rezerv Miktarı (2010)

Ülke	Üretim (milyon varil/gün)	Rezerv (milyar varil)
Rusya	10,1	60,0
S. Arabistan	8,4	259,9
İran	3,7	137,6
Irak	2,4	115,0
Kuveyt	2,3	101,5
B.A.E.	2,3	97,8
Libya	1,6	44,3
Kazakistan	1,6	30,0
Azerbaycan	1,1	7,0
Katar	0,8	25,4
Mısır	0,7	4,3
Suriye	0,4	2,5
TOPLAM	35,5	835,2
Dünya Toplamındaki Payı (%)	41	65

Kaynak: http://www.eia.gov/emeu/steo/pub/cf_tables/steotables.cfm ve http://www.eia.gov/oiaf/ieo/pdf/liquid_fuels.pdf, Şubat 2011.

Toplam petrol arzı, tüketilen miktar ile stoklardaki artışa eşit olduğundan, dünya petrol arz ve talebi arasındaki küçük farklılıklar stok seviyelerine yansımıştır. OECD üyesi ülkelerin yıllar itibarıyla petrol stokları Şekil 2.4’te gösterilmektedir. 2010 sonunda 2,7 milyar varil olan toplam OECD ülkeleri petrol stokları, günlük ortalama 45,94 milyon varil tüketimleri ile karşılaştırıldığında yaklaşık 59 günlük talebi karşılayabilmektedir. OECD ülkelerinin günlük ortalama 21,16 milyon varil üretimleri de hesaba katıldığında net ithalat ihtiyacının günlük

24,78 milyon varil olduğu ve mevcut stokların yaklaşık 109 güne tekabül ettiği görülmektedir. ABD'nin 1,1 milyar varil olan 2010 yılı sonu stoğu ise net ithalatının yaklaşık 112 günlük kısmına denk gelmektedir.

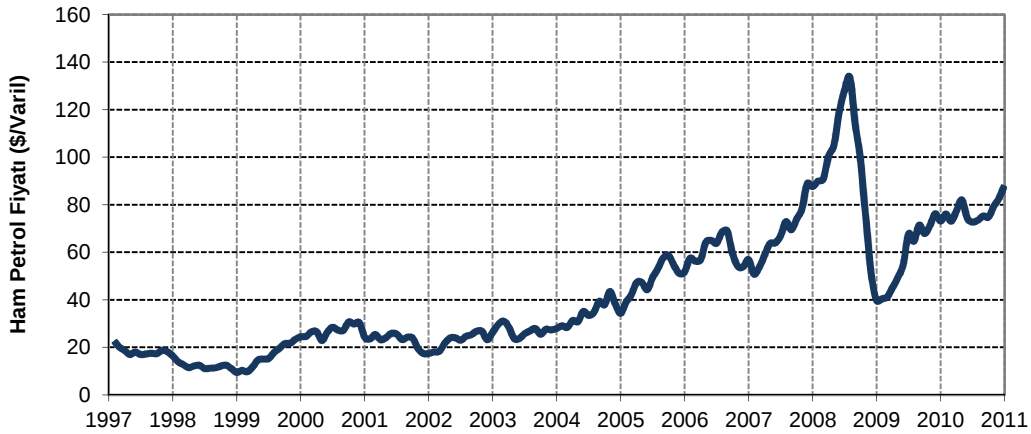

Kaynak: http://www.eia.gov/emeu/steo/pub/cf_tables/steotables.cfm, Şubat 2011.

Şekil 2.4 - OECD Üyesi Ülkelerin Yıllıkları İtibarıyla Petrol Stokları (milyar varil)

2.3 Dünya Petrol Fiyatları

Dünya ortalama ham petrol fiyatlarının yıllara göre (1997 – 2010) seyri Şekil 2.5'te gösterilmektedir.

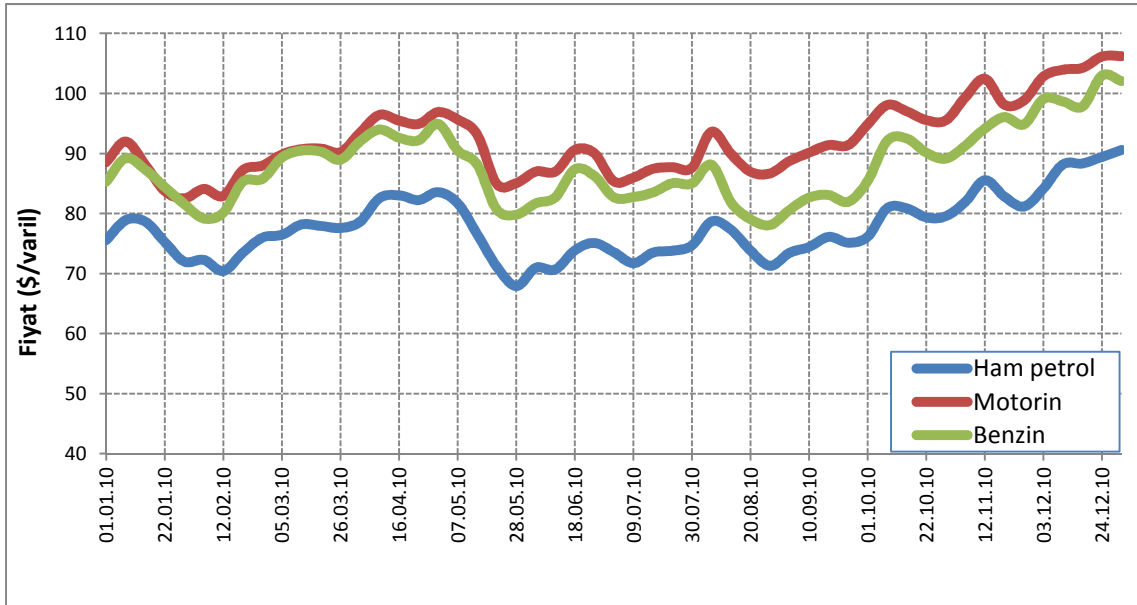

Kaynak: http://tonto.eia.doe.gov/dnav/pet/xls/pet_pri_wco_k_w.xls, Şubat 2011

Şekil 2.5 - 1997-2010 Yılları Arasında Dünya Aylık Ortalama Ham Petrol Fiyatları (FOB)

Dünya ham petrol fiyatları, 2008 ve 2009 yıllarında çok hızlı değişmesine karşın 2010 yılının ilk on ayında çoğunlukla 70-80 \$/varil aralığında seyretmiş, Ekim ayında artış eğilimine girerek yılı 90,61 \$/varil seviyesinde kapatmıştır. 2010 başında 75,55 \$/varil olan fiyat, yıl

sonunda maksimum değeri olan 90,61 \$/varil seviyesine ulaşarak 2010 yılı içinde toplam %20 artış kaydetmiştir. Bu dönemdeki en düşük haftalık ortalama değeri olan 67,91 \$/varil seviyesini ise Mayıs ayının son haftasında görmüştür. 2010 yılı ortalama ham petrol fiyatı ise 77,7 \$/varil olarak gerçekleşmiştir.

Kaynak: Ham petrol verileri için (http://tonto.eia.doe.gov/dnav/pet/xls/pet_pri_wco_k_w.xls, Şubat 2011), Benzin ve Motorin verileri için (<http://www.eia.doe.gov/dnav/pet/hist/LeafHandler.ashx?n=p&s=rnyh&f=w>, Şubat 2011)

Şekil 2.6 - 2010 Yılı Dünya Ortalama Ham Petrol Fiyatları (FOB) İle New York Limanı Teslimi Benzin Ve Motorin Fiyatları (FOB) Haftalık Değerler

Petrol ürünlerinin fiyatları, ham petrol fiyatlarından yüksek oranda etkilense de, rafinasyon işlemi sonucu farklı oranlarda çıkan ürün miktarları, ürünlerin stok seviyeleri ve bu ürünlere olan talep seviyelerindeki farklılıklar nedeniyle ürün fiyatlarındaki hareketlilik ham petrol fiyatlarını birebir izlememektedir. Şekil 2.6'da ham petrol ile Benzin ve Motorin fiyatlarındaki dalgalanmaların büyük oranda paralellik göstermesine rağmen ham petrol ve petrol ürünlerinin fiyat değişimlerinin bazı dönemlerde farklı yönde hareket edebildiği ve ürün fiyatlarının ham petrol fiyatlarındaki değişmeye gecikmeli veya daha önceden cevap verdiği görülebilmektedir.

2.4 Dünya Rafinaj Kapasitesi

2008 yılının son çeyreğinden başlayan ve özellikle 2009 yılında tüm dünyayı etkileyen ekonomik krizin etkilerinin 2010 yılında azalmasıyla rafineri sayısında ve toplam ham petrol işleme kapasitesinde artış gözlenmiştir. Tablo 2.4 ve Tablo 2.5'te görüldüğü üzere, 2010 yılı

sonu itibarıyla dünya genelinde 662 adet rafineri bulunmakta olup, bu rafinerilerin toplam ham petrol işleme kapasitesi 88,2 milyon varil/gündür.

Tablo 2.4 - 2009-2010 Yıllarına Ait Rafineri Sayıları

Bölgeler	2008 ¹	2009 ²	2010 ³
Afrika	45	45	45
Asya	157	161	165
Avrupa	191	191	190
Orta Doğu	42	44	44
Kuzey Amerika	154	154	152
Güney Amerika	66	66	66
Toplam	655	661	662

Kaynaklar

¹<http://www.ogi.com/index/article-display/348555/articles/oil-gas-journal/volume-106/issue-48/processing/worldwide-refining-capacity-growth-rises-again-in-2008.html>, Mart 2011.

²http://www.ogi.com/index/article-display/articles.oil-gas-journal.volume-107.issue-47.processing.special-report_global.QP129867.dcmp=rss.page=1.html, Mart 2011.

³<http://www.ogi.com/index/article-display/7057387312/articles/oil-gas-journal/volume-108/issue-46/special-report/global-capacity-growth-slows-but-asian.html>, Mart 2011.

Tablo 2.5 - Dünyada Bölgelere Göre Rafinaj Kapasiteleri (milyon varil/gün)

Bölgeler	2008 ¹	2009 ²	2010 ³
Afrika	3,3	3,3	3,2
Asya	22,5	23,5	24,9
Avrupa	25,3	25,3	25,0
Orta Doğu	7,0	7,2	7,2
Kuzey Amerika	20,9	21,3	21,3
Güney Amerika	6,6	6,6	6,6
Toplam	85,6	87,2	88,2

Kaynak:

¹<http://www.ogi.com/index/article-display/348555/articles/oil-gas-journal/volume-106/issue-48/processing/worldwide-refining-capacity-growth-rises-again-in-2008.html>, Mart 2011.

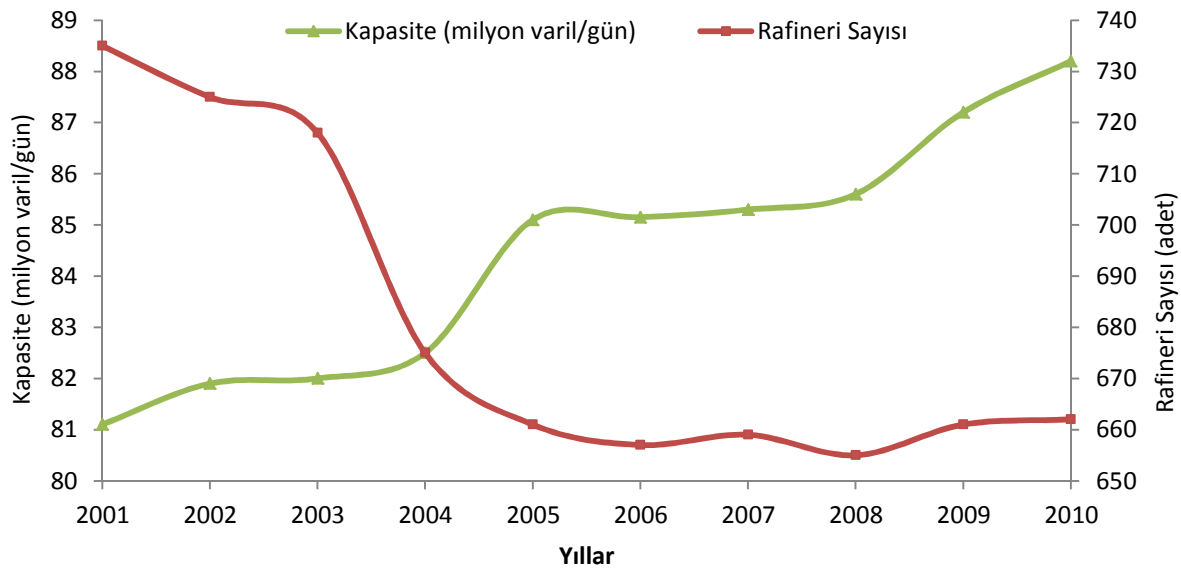
²http://www.ogi.com/index/article-display/articles.oil-gas-journal.volume-107.issue-47.processing.special-report_global.QP129867.dcmp=rss.page=1.html, Mart 2011.

³<http://www.ogi.com/index/article-display/7057387312/articles/oil-gas-journal/volume-108/issue-46/special-report/global-capacity-growth-slows-but-asian.html>, Mart 2011.

2008 - 2010 yıllarında rafineri sayılarında ve rafinaj kapasitesinde sırasıyla %1 ve %3'lük artış gözlenmektedir. Bu artışların gelişmiş ülkeleri barındıran Avrupa ve Kuzey Amerika yerine hızla gelişen ekonomilere sahip Çin ve Hindistan gibi ülkelerin yer aldığı Asya bölgesinden kaynaklandığı görülmektedir. Bu durumun sebebi, gelişmiş ülkelerde petrol ürünlerine olan talebinin azalma eğiliminde olması, üretiminde rafinasyon faaliyetlerine ihtiyaç duyulmayan

biyoyakıtların akaryakıtta daha yüksek oranlarda katılmaya başlanması (AB'nin Yenilenebilir Enerji Yol Haritasında 2020 yılında biyoyakıt ve diğer yenilenebilir yakıtların akaryakıt içindeki payının en az %10 olması öngörülmüştür.) ve azalan rafineri marjları nedeniyle rafineri yatırımlarının azalması ile çevre ve insan sağlığının korunması amacıyla yürürlüğe konan yasal düzenlemelerdir.

Biyoyakıtların kullanımının artması, gelişen otomotiv teknolojileri ile akaryakıt tüketiminin nispeten azalması sonucunda bazı akaryakıt ürünlerine olan talebin azalacağı dikkate alındığında Şekil 2.7'de verilen durumun önümüzdeki süreçte de devam edeceği düşünülmektedir. Diğer bir deyişle, önümüzdeki dönemde rafineri sayısında azalma beklenirken özellikle Asya'da yapılan rafineri yatırımları nedeniyle rafinaj kapasitesinde artış beklenmektedir. Avrupa ve Kuzey Amerika'da ise bu durum, özellikle benzine olan talebin düşmesi nedeniyle rafinerilerin kapanmasını gündeme getirebilecektir.

Kaynak: <http://www.ogi.com/index/article-display/7057387312/articles/oil-gas-journal/volume-108/issue-46/special-report/global-capacity-growth-slows-but-asian.html>, Mart 2011.

Şekil 2.7 - 2001-2010 Dönemine Ait Rafineri Sayıları ve Toplam Rafinaj Kapasitesi

Son yıllarda uluslararası ve ulusal şirketler tarafından yapılan rafineri yatırımları incelendiğinde; rafineri marjlarının daralması, ekonomik krizler, çevreye ilişkin yapılan düzenlemeler sonrasında çevre dostu olan ve kurulum maliyetleri diğer rafinerilere göre daha yüksek olan rafinerilerin zorunlu kılınması ve bazı akaryakıt ürünlerine olan talebin sürekli düşmesi uluslararası şirketlerin rafineri yatırımlarının azalmasına hatta iptal

edilmesine neden olmaktadır. Ulusal şirketlere bakıldığında ise durumun biraz farklı olduğu görülmektedir. Ulusal şirketlerin, bölgesel talebin karşılanabilmesi ve petrol ürünleri ihracatının artırılması amacıyla rafineri yatırımları yaptıkları gözlenmektedir. Yapılan rafineri yatırımlarına bakıldığında, yatırımların rafinaj kapasitesini ya da rafineri kompleksitesini artırma yönünde olduğu görülmektedir.

3. PİYASA HAREKETLERİ

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu kapsamında hazırlanan 31/12/2009 tarihli ve 27449 sayılı Resmi Gazetede ilan edilen 2380 sayılı “*Ham Petrol, Akaryakıt, İhrakiye, Madeni Yağ, Baz Yağ ve Petrolle İlişkili Maddelere Dair Karar*”a göre; 2010 yılında piyasada dolaşımda bulunacak petrol (akaryakıt, ham petrol ve ürünler) tanımlanmıştır. Anılan kararda yer alan petrolün tanımı ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonları (G.T.İ.P.) Tablo 3.1’de belirtilmiştir.

Tablo 3.1 - G.T.İ.P.’lere Göre Petrolün (Akaryakıt, Ham Petrol ve Ürünler) Tanımı

Ürün Türü	G.T.İ.P.	Ürünün Tanımı
Akaryakıt	2710.11.15.00.11	Yakıt Nafta
	2710.11.45.00.11	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan
	2710.11.45.00.12	Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan
	2710.11.49.00.11	Kurşunsuz Benzin 98 Oktan
	2710.19.25.00.11	Gazyağı
	2710.19.41.00.11	Motorin
	2710.19.41.00.13	Kırsal Motorin
	2710.19.45.00.12	Kırsal Motorin
	2710.19.61.00.11	Fuel Oil 3
	2710.19.63.00.11	Fuel Oil 4 (Kalorifer Yakıtı)
	2710.19.65.00.11	Fuel Oil 5
	2710.19.69.00.11	Fuel Oil 6
Akaryakıt/Motorin Türlerine Harmanlanan Ürün	3824.90.97.90.54	Otobiodizel
Akaryakıt/Otobiodizel	3824.90.97.90.55	Yakıtbiodizel
Baz yağ	2710.19.75.00.00	2710.19.71.00 Alt Pozisyonunda Belirtilen İşlemlerden Başka Bir İşlemle Kimyasal Değişime Tabi Tutulacak Olanlar
	2710.19.99.00.21	Spindle Oil
	2710.19.99.00.22	Light Neutral
	2710.19.99.00.23	Heavy Neutral
	2710.19.99.00.24	Bright Stock
	2710.19.99.00.98	Diğerleri
Benzin Türlerine Harmanlanan Ürün	2207.20.00.10.13	Dökme Etil Alkol
	2207.20.00.10.14	Ambalajlı Etil Alkol
	2909.19.90.00.13	Metil Tersiyer Bütil Eter (MTBE)

Ürün Türü	G.T.İ.P.	Ürünün Tanımı
Denizcilik Yakıtları	2710.19.45.00.13	Deniz Motorini (DMX)
	2710.19.45.00.14	Deniz Motorini (DMA)
	2710.19.45.00.15	Deniz Motorini (DMB)
	2710.19.45.00.16	Deniz Motorini (DMC)
	2710.19.49.00.13	Deniz Motorini (DMX)
	2710.19.49.00.14	Deniz Motorini (DMA)
	2710.19.49.00.15	Deniz Motorini (DMB)
	2710.19.49.00.16	Deniz Motorini (DMC)
	2710.19.61.00.12	Denizcilik Yakıtı (RMA30)
	2710.19.61.00.13	Denizcilik Yakıtı (RMB30)
	2710.19.61.00.14	Denizcilik Yakıtı (RMD80)
	2710.19.61.00.15	Denizcilik Yakıtı (RME180)
	2710.19.61.00.16	Denizcilik Yakıtı (RMF180)
	2710.19.61.00.17	Denizcilik Yakıtı (RMG380)
	2710.19.61.00.18	Denizcilik Yakıtı (RMH380)
	2710.19.61.00.21	Denizcilik Yakıtı (RMK380)
	2710.19.61.00.22	Denizcilik Yakıtı (RMH700)
	2710.19.61.00.23	Denizcilik Yakıtı (RMK700)
	2710.19.63.00.12	Denizcilik Yakıtı (RMA30)
	2710.19.63.00.13	Denizcilik Yakıtı (RMB30)
	2710.19.63.00.14	Denizcilik Yakıtı (RMD80)
	2710.19.63.00.15	Denizcilik Yakıtı (RME180)
	2710.19.63.00.16	Denizcilik Yakıtı (RMF180)
	2710.19.63.00.17	Denizcilik Yakıtı (RMG380)
	2710.19.63.00.18	Denizcilik Yakıtı (RMH380)
	2710.19.63.00.21	Denizcilik Yakıtı (RMK380)
	2710.19.63.00.22	Denizcilik Yakıtı (RMH700)
	2710.19.63.00.23	Denizcilik Yakıtı (RMK700)
	2710.19.65.00.12	Denizcilik Yakıtı (RMA30)
	2710.19.65.00.13	Denizcilik Yakıtı (RMB30)
	2710.19.65.00.14	Denizcilik Yakıtı (RMD80)
	2710.19.65.00.15	Denizcilik Yakıtı (RME180)
	2710.19.65.00.16	Denizcilik Yakıtı (RMF180)
	2710.19.65.00.17	Denizcilik Yakıtı (RMG380)
	2710.19.65.00.18	Denizcilik Yakıtı (RMH380)
	2710.19.65.00.21	Denizcilik Yakıtı (RMK380)
	2710.19.65.00.22	Denizcilik Yakıtı (RMH700)
	2710.19.65.00.23	Denizcilik Yakıtı (RMK700)
	2710.19.69.00.12	Denizcilik Yakıtı (RMA30)
	2710.19.69.00.13	Denizcilik Yakıtı (RMB30)
	2710.19.69.00.14	Denizcilik Yakıtı (RMD80)
	2710.19.69.00.15	Denizcilik Yakıtı (RME180)
	2710.19.69.00.16	Denizcilik Yakıtı (RMF180)
	2710.19.69.00.17	Denizcilik Yakıtı (RMG380)
	2710.19.69.00.18	Denizcilik Yakıtı (RMH380)
	2710.19.69.00.21	Denizcilik Yakıtı (RMK380)
	2710.19.69.00.22	Denizcilik Yakıtı (RMH700)
	2710.19.69.00.23	Denizcilik Yakıtı (RMK700)

Ürün Türü	G.T.İ.P.	Ürünün Tanımı
Ham petrol	2709.00.10.00.00	Tabii Gazın Kondenseleri
	2709.00.90.00.00	Diğerleri
Havacılık Yakıtları	2710.11.31.00.00	Uçak Benzini
	2710.11.70.00.00	Benzin Tipi Jet Yakıtı
	2710.19.21.00.00	Jet Yakıtı
Madeni yağ	2710.19.81.00.00	Motor Yağları, Kompresör Yağlama Yağları, Türbin Yağlama Yağları
	2710.19.83.00.00	Hidrolik Amaçlara Mahsus Sıvı Yağlar
	2710.19.85.00.00	Beyaz Yağlar, Sıvı Parafin
	2710.19.87.00.00	Dişli Yağları Ve Redüktör Yağları
	2710.19.91.00.00	Metal İşlemeye Mahsus Bileşikler, Kalıp Çıkarma Yağları, Aşınmayı Önleyici Yağlar
	2710.19.93.00.00	Elektrik İzolasyonuna Mahsus Yağlar
	2710.19.99.00.25	Diğer Madeni Yağlar
	3403.11.00.00.00	Dokumaya Elverişli Maddelerin, Deri Ve Köşelenin, Post Ve Kürklerin Veya Diğer Maddelerin İşlenmesine Mahsus Müstahzarlar
	3403.19.10.00.00	Esas Madde Olarak Kabul Edilmemek Şartıyla, Ağırlık İtibarıyla % 70 Veya Daha Fazla Petrol Yağları Veya Bitümenli Minerallerden Elde Edilen Yağları İçerenler
	3403.19.90.00.00	Diğerleri
	3403.91.00.00.00	Dokumaya Elverişli Maddelerin, Deri Ve Köşelenin, Post Ve Kürklerin Veya Diğer Maddelerin İşlenmesine Mahsus Müstahzarlar
	3403.99.00.00.00	Diğerleri

3.1 Üretim Faaliyetleri

Üretim faaliyetleri; yurt içi rafinaj, işleme ve madeni yağ üretim faaliyetlerini kapsamaktadır.

3.1.1 Yurt İçi Rafinaj Faaliyetleri

2009 yılı rafinaj faaliyetleri, 2008 yılı sonu itibarıyla dünya genelinde yaşanan küresel krizin etkisiyle geçmiş senelere göre oldukça önemli değişiklikler göstermiş ve krizin etkisiyle petrol ve petrol ürünleri ticareti, işlenen ham petrol miktarı ve rafineri kullanım oranı azalırken petrol ürünleri üretiminde kullanılan ara ürün ithalatları artmıştır.

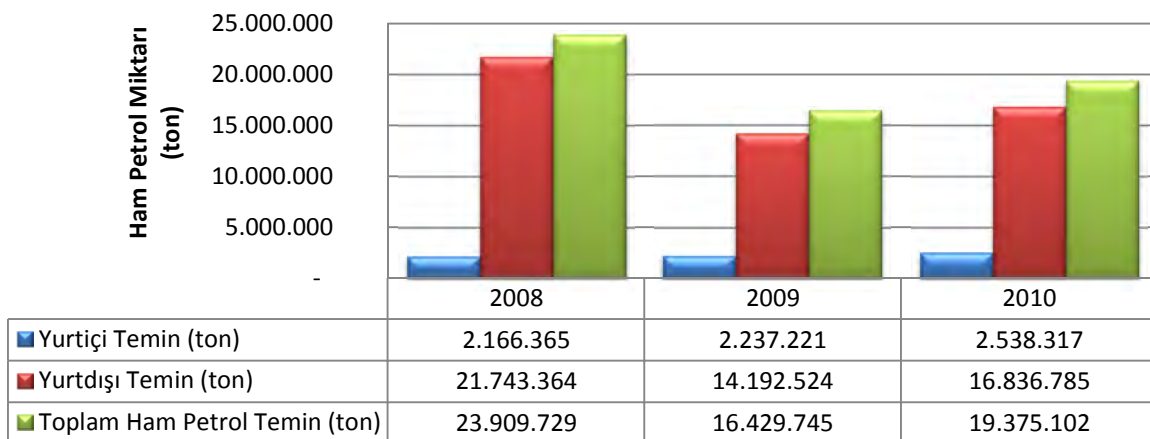
2010 yılında dünya genelinde rafineri sayısı ve rafinaj kapasiteleri artışına paralel olarak ülkemizde rafinerici lisansı sahiplerinin de sayısı artmıştır. Ancak bu artış toplam rafinaj kapasitemizi (613,3 bin varil/gün) değiştirmemiştir.

Dünya genelinde rafineri kapasite kullanım oranlarının bölgesel olarak değiştiği dikkate alındığında, gelişmiş ülkelerde bulunan rafinerilerin kapasite kullanım oranlarında son yıllarda yaşanan düşüş devam ederken, Asya gibi büyüyen ekonomilere sahip bölgelerde bulunan rafinerilerin kapasite kullanım oranları artmıştır.

Rafinerilerin kapasite kullanım oranı, atmosferik damıtma ünitesinde işlenen ham petrol miktarının rafinerinin toplam ham petrol işleme kapasitesine bölünmesi ile hesaplanmaktadır. Bu doğrultuda, rafinerici lisansı sahiplerinin lisansa kayıtlı toplam ham petrol işleme kapasitesinin 28,1 milyon olduğu dikkate alındığında rafinerinin kapasite kullanım oranının 2010 yılı için %68,4 (Tablo 3.2) olduğu görülmektedir. Ham petrol miktarına rafinerinin kullandığı ara ürün miktarı da eklendiğinde bu oran %75'e çıkmaktadır. Bu doğrultuda, Türkiye'de kurulu rafinerilerin kapasite kullanım oranları, ara ürünler de dahil edildiğinde 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla %86, %69 ve %75 olarak gerçekleşmiştir. Ekonomik kriz etkisinin 2010 yılının ilk çeyreğinde de devam etmesi nedeniyle ülkemiz kapasite kullanım oranı oldukça düşük seviyelerde seyretmiş, Nisan 2010 itibarıyla rafineri ihracatının artması ile bu durum değişiklik göstermiştir.

Tablo 3.2 - 2010 Yılı Rafineri Kapasite Kullanım Oranları (ton)

Rafineri Adı	İşlenen Ham Petrol Miktarı	Rafineri Kapasitesi	Kapasite Kullanım Oranı (%)
İzmit Rafinerisi	8.375.069	11.000.000	76,1
İzmir Rafinerisi	7.326.758	11.000.000	66,6
Kırıkkale Rafinerisi	2.624.219	5.000.000	52,5
Batman Rafinerisi	899.429	1.100.000	81,8
Toplam	19.225.475	28.100.000	68,4

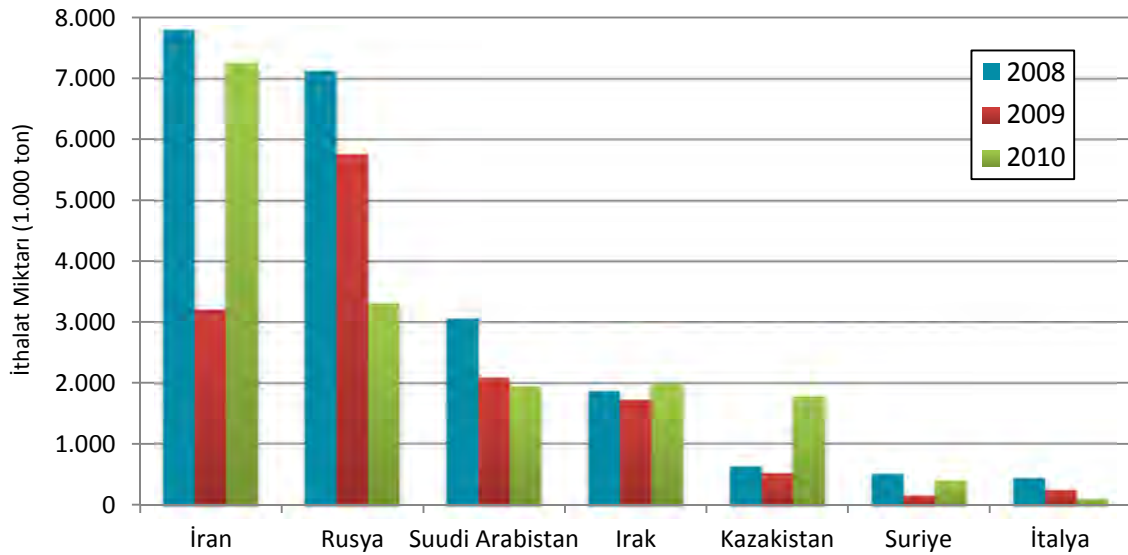
Şekil 3.1 - 2008-2010 Yılları Arasında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ham Petrol Temin Miktarları

Rafinerici lisansı sahiplerinin 2010 yılı ham madde teminine ilişkin yukarıda verilen tabloya göre; lisans sahipleri tarafından toplam 16,84 milyon ton ham petrol ithal edilmiş, 2,54 milyon ton ham petrol ise yerli üretimden temin edilmiştir.

Rafinerici lisansı sahiplerinin son üç yıla ilişkin ham petrol ithalat miktarlarının ülkelere göre dağılımı karşılaştırmalı olarak Tablo 3.3'te sunulmakta olup; 2009 yılında küresel kriz nedeniyle 2008 yılına göre %35'lik düşüş gözlenen ham petrol ithalatının 2010 yılında bir önceki seneye göre %19 oranında arttığı görülmektedir. Diğer bir deyişle, Türkiye'de rafinerici lisansı sahiplerinin toplam ham petrol ithalatı 2008 yılında 21,74 milyon ton iken 2009 yılında bu rakam yaklaşık 7,55 milyon ton azalarak 14,19 milyon ton düzeyinde gerçekleşmiştir. 2010 yılında ise ham petrol ithalatı 16,84 milyon ton seviyesine çıkmıştır. 2010 yılı ham petrol ithalatının bir önceki yıla göre artmasının en önemli nedeninin; 2008 yılının son çeyreğinden bu yana dünyayı derinden etkileyen ekonomik krizin 2010 yılında etkisini kaybetmesi olduğu düşünülmektedir.

Tablo 3.3 - 2008-2010 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ükelere Göre Ham Petrol İthalatı (1.000 ton)

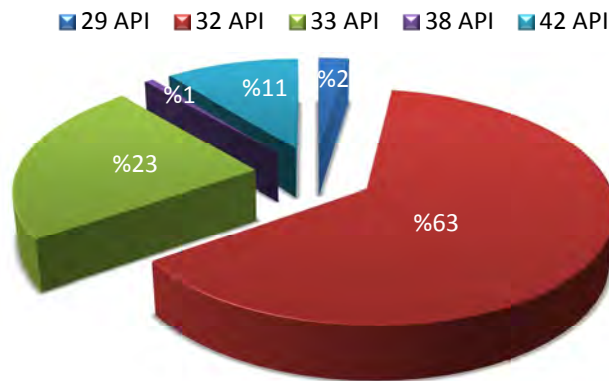
Ülke	Miktarı			Payı (%)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
İran	7.800	3.228	7.261	36	23	43
Rusya	7.137	5.762	3.320	33	41	20
S.Arabistan	3.073	2.096	1.953	14	15	12
Irak	1.874	1.733	2.001	9	12	12
Kazakistan	636	522	1.786	3	4	11
Suriye	515	160	406	2	1	2
İtalya	447	249	110	2	2	<1
İngiltere	184	-	-	1	-	-
Azerbaycan	77	77	-	<1	<1	-
Libya	-	139	-	-	<1	-
Gürcistan	-	36	-	-	<1	-
Nijerya	-	190	-	-	1	-
Toplam	21.743	14.192	16.837	100	100	100

Şekil 3.2 - En Büyük Paya Sahip 7 Ülkeye Göre Ham Petrol İthalat Miktarları

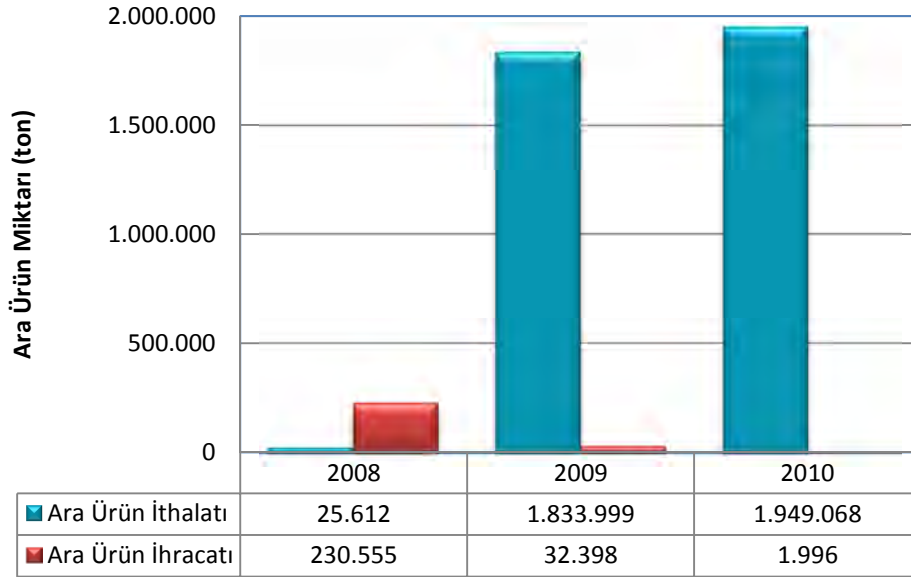
Tablo3.3'te yer alan ham petrol ithalat miktarlarının incelenmesi neticesinde; ham petrol ithalatında en yüksek payın 2009 yılında olduğu gibi, 2010 yılında da İran ve Rusya'ya ait olduğu görülmektedir. 2010 yılında İran, Rusya ve Suudi Arabistan, Irak ve Kazakistan toplam ithalat içindeki payı yaklaşık olarak %98'dir.

2010 yılında rafinerici lisansı sahipleri tarafından yapılan ham petrol ithalatı irdelendiğinde; ithal edilen ham petrolün ortalama varil fiyatının 78 ABD Doları (570 ABD Doları/ton) ve yoğunluğunun ise 860 ton/m³ (33 API graviteli) olduğu görülmektedir. İran, Rusya, Irak, Suudi Arabistan ve Kazakistan menşeli ham petrolün ithal edildiği dikkate alındığında, 2010 yılında da rafine edilen ham petrolün kükürt oranlarının yüksek olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 3.3 - 2010 Yılında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin İthal Ettiği Ham Petrolün Gravitelere Göre Dağılımı

Rafinerici lisansı sahipleri, 2009 yılında oluşan atıl kapasiteyi kullanmak için ham petrol yerine ara ürün (HVGO, LCO, ASRFO, HSG vb.) ithalatına ağırlık verirken, rafinaj işlemi sonucu elde ettikleri ara ürünleri de geçmiş yıllarda olduğu gibi ihraç etmek yerine kendi rafinaj işlemlerinde kullanmışlardır. 2010 yılında da yaşanan bu durum Şekil 3.4'te gösterilmektedir. Rafinerici lisansı sahipleri, yurt içi ve yurtdışından gelen taleplerin daha hızlı karşılanabilmesi ve kapasite kullanım oranının artırılabilmesi için 2010 yılında ara ürün ithalatına devam etmiştir. Bu da artan ham petrol fiyatlarının ara ürünlere olan talebin artmasına neden olduğunun bir göstergesidir.

Şekil 3.4 - 2008-2010 Yılları Arasında Rafinerici Lisansı Sahipleri Tarafından Yapılan Ara Ürün İthalat ve İhracatı

2008, 2009 ve 2010 yıllarında gerek yurt içinden gerekse yurtdışından temin edilen ham petrol ve ara ürünlerin rafinaj işlemine tabi tutulması sonucunda, üretilen petrol ürünleri miktarları ile bu miktarlara ilişkin yıllara göre değişim oranları Tablo 3.4'te verilmiştir. 2010 yılında rafinerici lisansı sahipleri tarafından ara ürün olarak Heavy Vacuum Gas Oil (HVGO), Atmospheric Straight Run Fuel Oil (ASRFO), yüksek kükürtlü Motorin, Metil Tersiyer Bütil Eter (MTBE) ve Light Cycle Gas Oil (LCGO) ithal edilmiş ve rafinaj faaliyetlerinde kullanılmıştır.

Tablo 3.4 - 2008-2010 Yıllarında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Petrol Ürünleri Üretimi (ton)

Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%)	
				2008-> 2009	2009-> 2010
Benzin Türleri	4.415.631	3.795.165	3.793.712	-14	<-1
Fuel Oil Türleri	4.735.550	2.076.000	2.591.618	-56	25
Motorin Türleri	6.567.176	4.694.922	5.243.398	-29	12
Diğer Ürünler *	8.530.943	8.816.818	7.938.860	3	-10
Toplam	24.249.300	19.382.905	19.567.588	-20	1

* Diğer Ürünler: Jet yakıtı, baz yağlar, LPG, gazyağı, hammadde nafta, rafineri yakıt gazı vb. ürünlerdir.

Tablo 3.4'te verilen veriler incelendiğinde; 2009 yılına ait Benzin, Motorin ve Fuel Oil türlerinin üretim miktarlarının 2008 yılına göre ciddi miktarda düştüğü görülürken, 2010 yılına ait üretim miktarlarının 2009 yılına göre genel toplamda %1 oranında arttığı görülmektedir. 2010 yılına ait Benzin ve diğer ürün üretim miktarları 2009 yılına göre azalırken, Fuel Oil ve Motorin türleri üretimi önemli miktarda artmıştır.

Tablo 3.5 - 2010 yılı Rafineri Lisansı Sahiplerinin Üretim Miktarları (ton)

Ürün	Brüt Üretim	İthalat	Yurt İçi Temin	Stok Değişimi	Ürünler Arası Transfer	Net Rafineri Çıktısı
Fuel Oil 3	14.178	515.779	0	-4.515	-533.309	1.163
Fuel Oil 4	62.826	0	0	-8.562	357.871	429.259
Fuel Oil 5	155.425	0	0	-244	93.907	249.576
Fuel Oil 6	2.294.258	0	0	-64.049	146.462	2.504.769
Kırsal Motorin	1.530.696	1.645.395	0	-57.939	1.040.719	4.274.749
Motorin	3.738.385	0	0	20.741	-1.066.402	2.651.242
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	2.794.234	0	0	16.445	999.478	3.777.267
Gazyağı	246.877	0	0	9.248	-212.198	25.431
Jet Yakıtı (Kerosen)	2.402.461	156.009	750	34.184	200.479	2.725.565
Denizcilik Yakıtları (Artık)	375.236	0	0	-12.189	376.721	764.146
Denizcilik Yakıtları (Damıtık)	57.830	0	0	-24.731	23.943	106.504
LPG	653.627	126.282	80.007	10.790	-2.430	846.696
Baz Yağlar	312.872	0	0	-4.817	-1.260	316.429
Diğer Ürünler	4.525.859	0	0	84.998	159.575	4.600.436
Toplam	19.164.764	2.443.465	80.757	-640	1.583.556	23.273.182

- Brüt Üretim; rafinerinin sadece ham petrolü kullanarak elde ettiği madde miktarını göstermektedir.
- Ara Ürünler tabloda yer almamaktadır.
- Diğer Ürünler; Beyaz İspirto & SBP, Bitümen, Ham Madde Nafta, Nafta, Rafineri Yakıt Gazı vb. ürünleri temsil etmektedir.
- Net Rafineri Çıktısı = Brüt Üretim + İthalat + Yurt İçi Temin - Stok Değişimi + Ürünler Arası Transfer

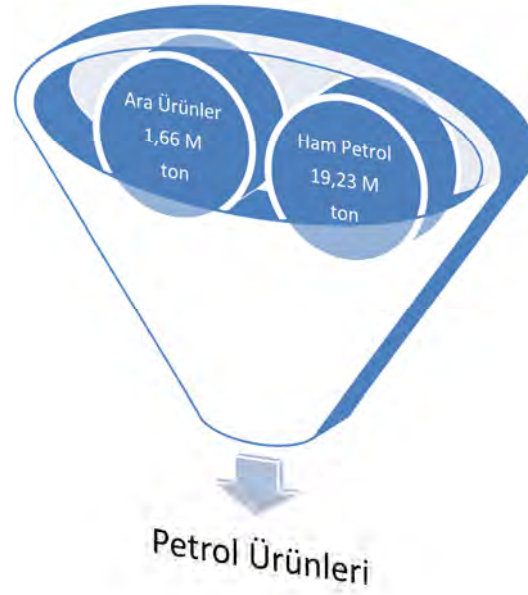
Tablo 3.5’te ürün bazında rafinerinin yapmış olduğu üretim ve üretimden elde edilen ürünler arası transferler ve satışların genel tablosu yer almaktadır. Rafinaj işlemleri sonrası ham petrolden elde edilen ürün miktarları “Brüt Üretim” hanesinde gösterilmektedir. Brüt üretim sonrası bazı ürünler tekrar rafine edilerek farklı ürünler üretilmiş olup; bu durum “Ürünler Arası Transfer” hanesinde gösterilmiştir. Ürünler arası transfer hanesinde yer alan pozitif değerler rafinaj faaliyeti sonucunda satırda bulunan ürüne dönüşüm olduğunu; negatif değerler ise o satırdaki ürün kullanılarak başka ürün üretildiğini göstermektedir.

Tablo 3.6 - Rafinerilerin Brüt Üretim Değerleri (ton)

Petrol	İzmit Rafinerisi	İzmir Rafinerisi	Kırıkkale Rafinerisi	Batman Rafinerisi	Genel Toplam
Fuel Oil 3	14.178	0	0	0	14.178
Fuel Oil 4	58.841	3.985	0	0	62.826
Fuel Oil 5	104.592	50.824	9	0	155.425
Fuel Oil 6	234.218	2.008.597	51.443	0	2.294.258
Kırsal Motorin	695.708	293.986	541.002	0	1.530.696
Motorin	1.436.754	1.865.351	436.262	18	3.738.385
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	1.465.526	1.328.708	0	0	2.794.234
Gazyağı	1.226	12.633	233.018	0	246.877
Jet Yakıtı (Kerosen)	1.401.972	1.000.489	0	0	2.402.461
Denizcilik Yakıtı (Artık)	375.236	0	0	0	375.236
Denizcilik Yakıtı (Damıtık)	56.405	1.425	0	0	57.830
LPG	302.796	268.615	82.216	0	653.627
Baz yağlar	0	312.872	0	0	312.872
Diğer Ürünler*	2.103.804	1.121.051	678.639	622.365	4.525.859
Toplam	8.251.256	8.268.536	2.022.589	622.383	19.164.764

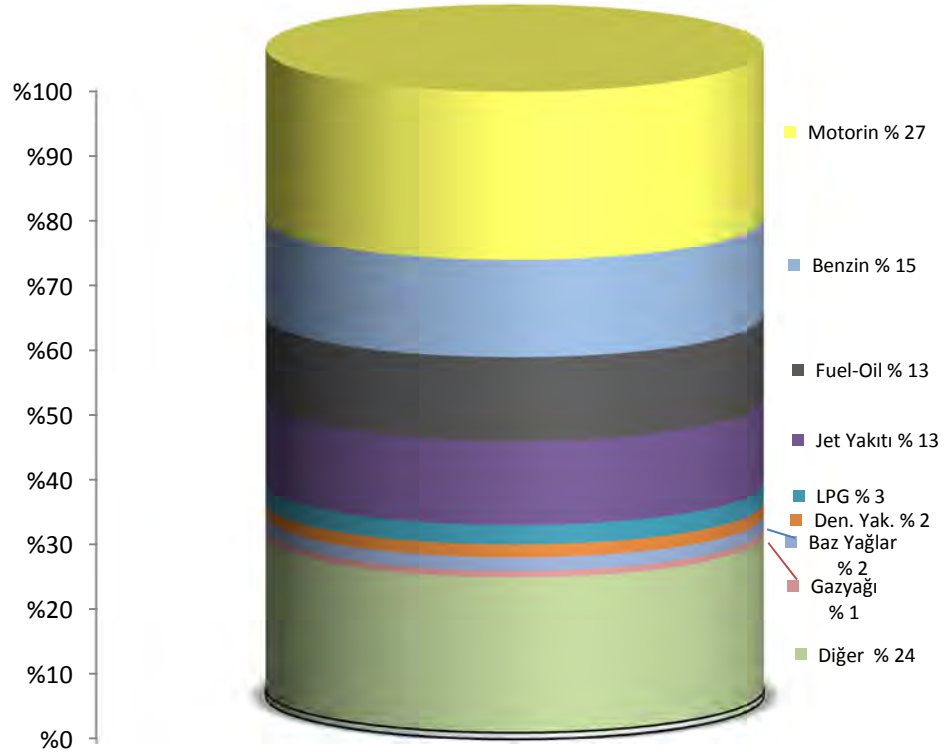
* Ara ürünler dâhil edilmemiştir.

Tablo 3.6’da rafineri lisansı sahiplerinin ürün türlerine göre brüt üretimleri yer almaktadır.

Şekil 3.5 - Rafinaj İşlemleri

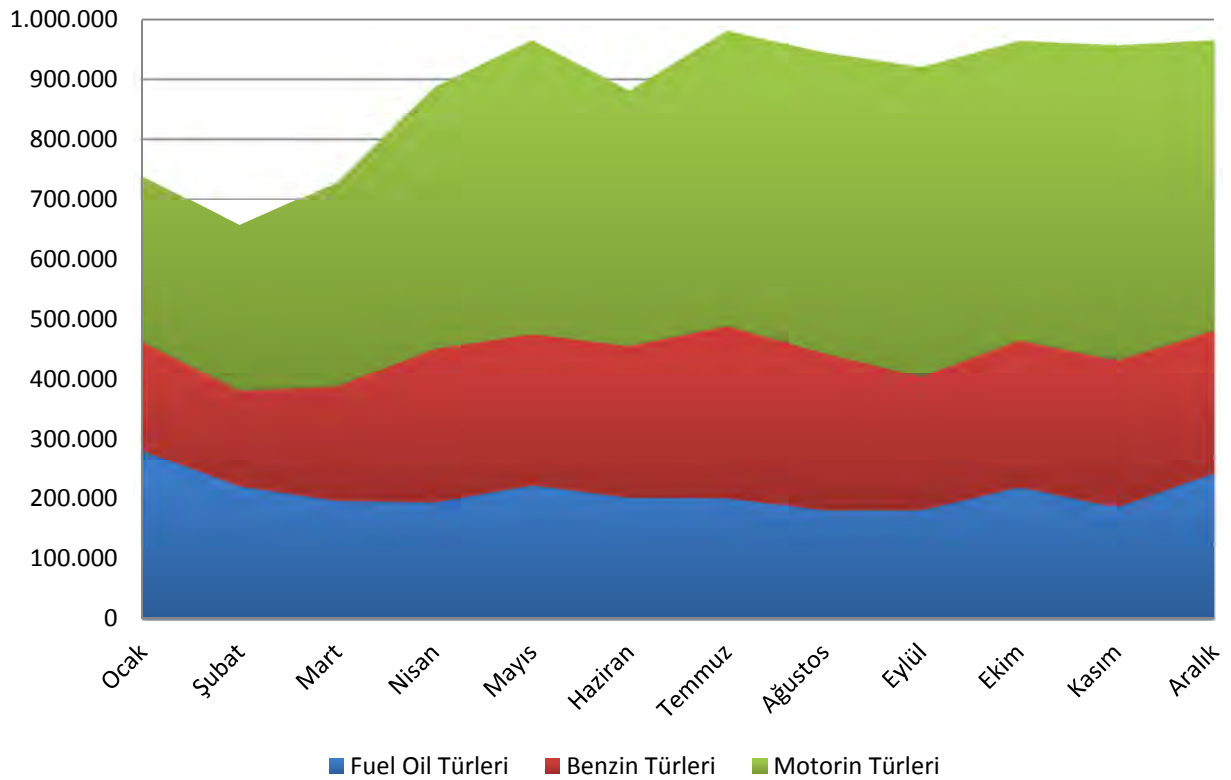
Tablo 3.5'te yer alan brüt üretimdeki petrol ürünleri dikkate alındığında, rafinaj işlemine tabi tutulan ham petrolden ağırlıkça %27 oranında Motorin türleri, %15 oranında Benzin türleri, %13 oranında ise Fuel Oil türleri üretilmiştir.

Şekil 3.6 - 2010 Yılında Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Ham Petrolden Elde Ettikleri Ürün Yüzdeleri

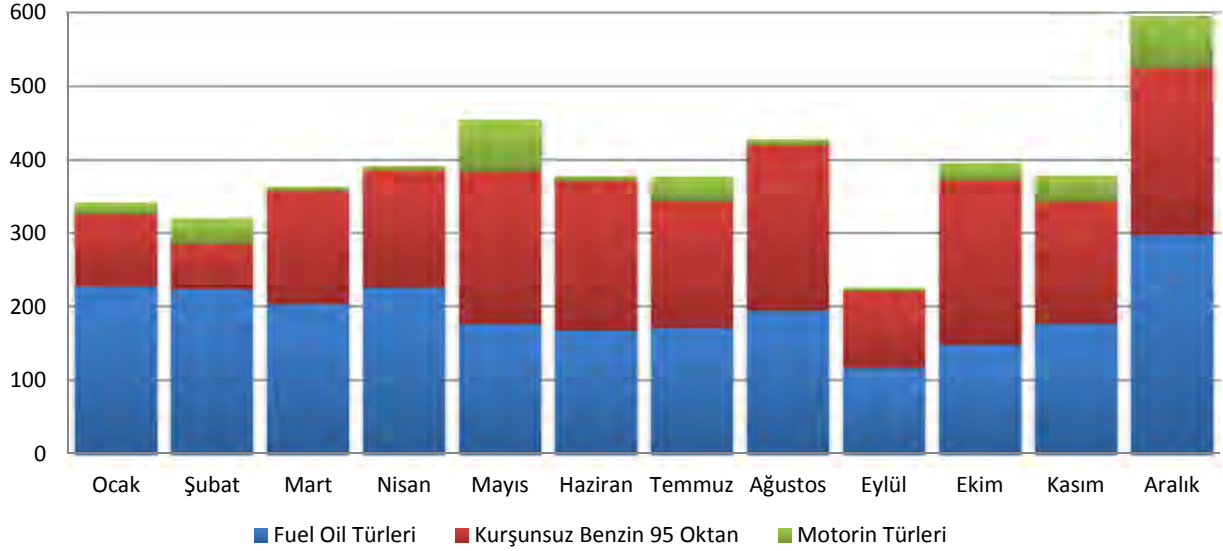
Şekil 3.6’da da 2010 yılında Türkiye’deki rafinerilerde ortalama bir varil ham petrolden hangi oranlarda petrol ürünü elde edildiği detaylı olarak gösterilmektedir.

2010 yılında gerçekleştirilen rafinaj faaliyetleri aylık olarak irdelendiğinde; ekonomik kriz etkilerinin ilk çeyrekte de devam etmesi nedeniyle toplam üretimin yılın kalanına göre daha düşük olduğu görülmektedir. Toplam üretim, Şekil 3.7’de görüleceği üzere Nisan 2010 itibarıyla artmaya başlamıştır.

Şekil 3.7 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Aylık Motorin, Benzin ve Fuel Oil Türleri Üretim Verileri (ton)

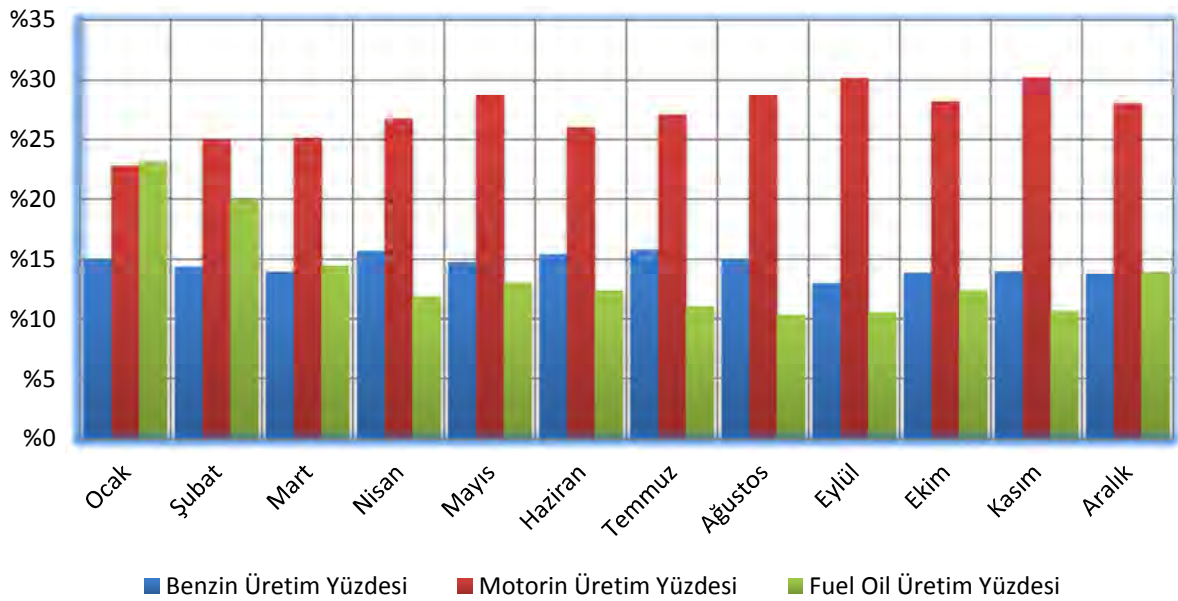
Yurt içi talep, ithalat ve ihracat verileri ışığında rafineri üretim verileri değerlendirildiğinde; rafinerici lisansı sahiplerinin Benzin türlerine ilişkin üretim miktarlarında ihracat talebinin belirleyici olduğu görülmektedir. 2010 yılında anılan ürünlerin yurt içi satış ve ithalat miktarları aylara göre değişim göstermezken ihracat miktarları dalgalı bir seyir izlemiştir. Örneğin, 2010 yılının ikinci çeyreği itibarıyla artan Benzin ihracat talebinin karşılanması için rafinerici lisansı sahipleri üretim miktarlarını arttırarak bu talebi karşılamışlardır.

Şekil 3.8 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Aylık İhracat Miktarları (bin ton)

Diğer akaryakıt türlerine göre ithalat oranının daha yüksek olduğu Motorin türlerinin ihracatı da 2010 yılında yatay bir seyir izlediği için bu ürünün üretiminin tamamen yurt içi talebine göre yapıldığı görülmektedir.

Fuel Oil türlerinin üretim grafiğini hem yurt içi hem de yurtdışı talepleri şekillendirmektedir. Fuel Oil üretim oranlarındaki dalgalanmalarda mevsimsel değişimler ile elektrik üretiminde kullanılan kaynak dağılımının etkili olduğu düşünülmektedir.

Şekil 3.9 - Türkiye'deki Rafinerilerin Ham Petrol ile Elde Ettiği Aylık Ürün Yüzdeleri

3.1.2 İşleme Faaliyetleri

Tablo 3.7 - İşleme (Biodizel) Üretim Kapasiteleri

	2008	2009	2010
Kapasite (ton/yıl)	1.065.924	918.199	812.200

Tablo 3.7’de işleme (biodizel) lisansı sahiplerinin üretim kapasitelerinin yıllara göre azalmakta olduğu görülmektedir. Ayrıca, 2010 yılı için işleme (petrokimya) lisansı sahibi Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketinin 1.606.000 ton/yıl, Sanko Petrokimya Mamulleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin ise 1.000.000 ton/yıl toplam ham madde kullanım kapasitesi bulunmakta olup; her iki şirketin ham madde kullanım kapasitesinin toplamı 2.606.000 ton/yıl’dır.

2010 yılında biodizel üretimi, ihracı ve yurt içi satışına ilişkin olarak sadece bir adet lisans sahibi faaliyette bulunmuş olup, bu faaliyetlere ilişkin veriler Tablo 3.8’de verilmiştir.

Tablo 3.8 - 2010 Yılı Biodizel Faaliyetleri (ton)

	2010
Üretim	7.460
Stok Değişimi	-1.325
İthalat	0
İhracat	3.011
Dağıtım Lisansı Sahiplerine Satış Miktarı	5.774

3.1.3 Madeni Yağ Üretim Faaliyetleri

Tablo 3.9 - Madeni Yağ Üretim Kapasiteleri (ton)

	2008	2009	2010
Kapasite	3.950.913	3.506.919	4.370.000

Tablo 3.9’da yer alan kapasitelere atık yağ geri kazanım faaliyetinde bulunan lisans sahipleri de dâhil olup, 2010 sonu itibarıyla bu tesislerin yıllık 206.017 ton üretim kapasitesi bulunmaktadır.

Dağıtıcı lisansı alt başlığında yer alan madeni yağ üretim kapasitesi 2010 sonu itibarı ile 525.512 ton olarak hesaplanmıştır. Bu kapasitenin 85.598 tonluk kısmı madeni yağ lisansı sahiplerince karşılanmaktadır.

3.2 Ticari Faaliyetler

Ticari Faaliyetler, rafineri ve dağıtım faaliyetlerini kapsamaktadır.

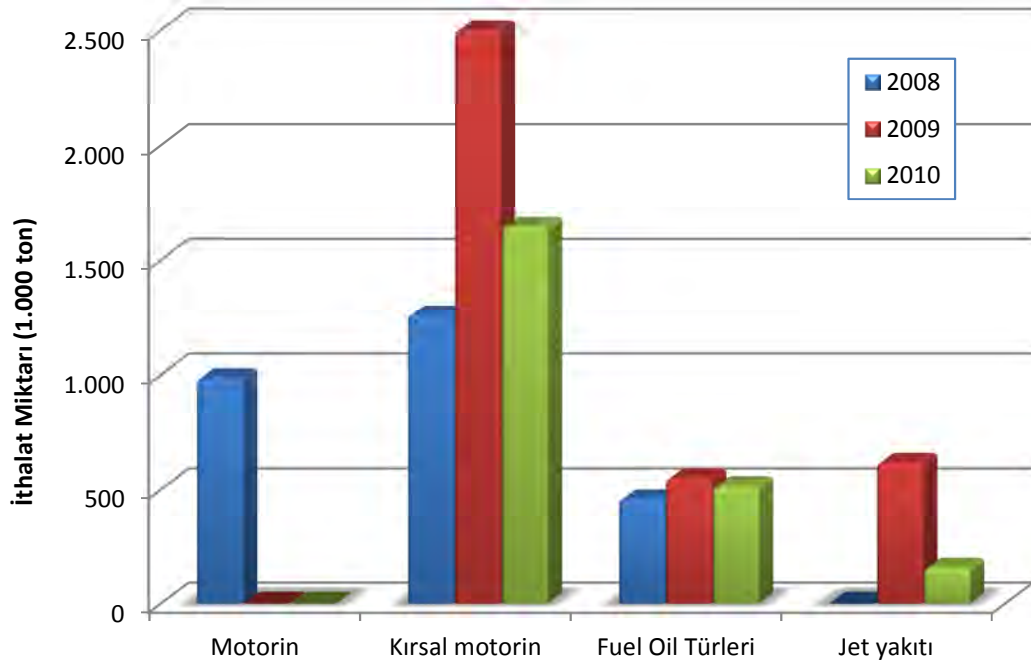
3.2.1 Rafineri Faaliyetleri

Rafineri lisansı sahiplerinin ticari faaliyetleri; petrol ve petrol ürünlerinin yurt içi ve dışından temini, rafinaj sonucu üretilen ürünlerin iç piyasaya satışı ve bu ürünlerin ihracı olarak sıralanabilir.

Tablo 3.10’da ve Şekil 3.10’da rafineri lisansı sahiplerinin petrol ürünleri ithalat miktarları verilmektedir. 2009 ve 2010 yılları karşılaştırıldığında, petrol ürünleri ithalatında %37’ye yakın bir düşüş olduğu görülmektedir.

Tablo 3.10 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İthalat Miktarları (ton)

Petrol Ürünü	2008	2009	2010	Değişim (%)	
				2008->2009	2009->2010
Motorin	987.964	-	-	-	-
Kırsal Motorin	1.261.200	2.502.953	1.645.397	99	-34
Fuel Oil Türleri	459.282	548.949	515.778	20	-6
Jet yakıtı	-	615.308	156.008	-	-75
Toplam	2.708.446	3.667.210	2.317.183	35	-37

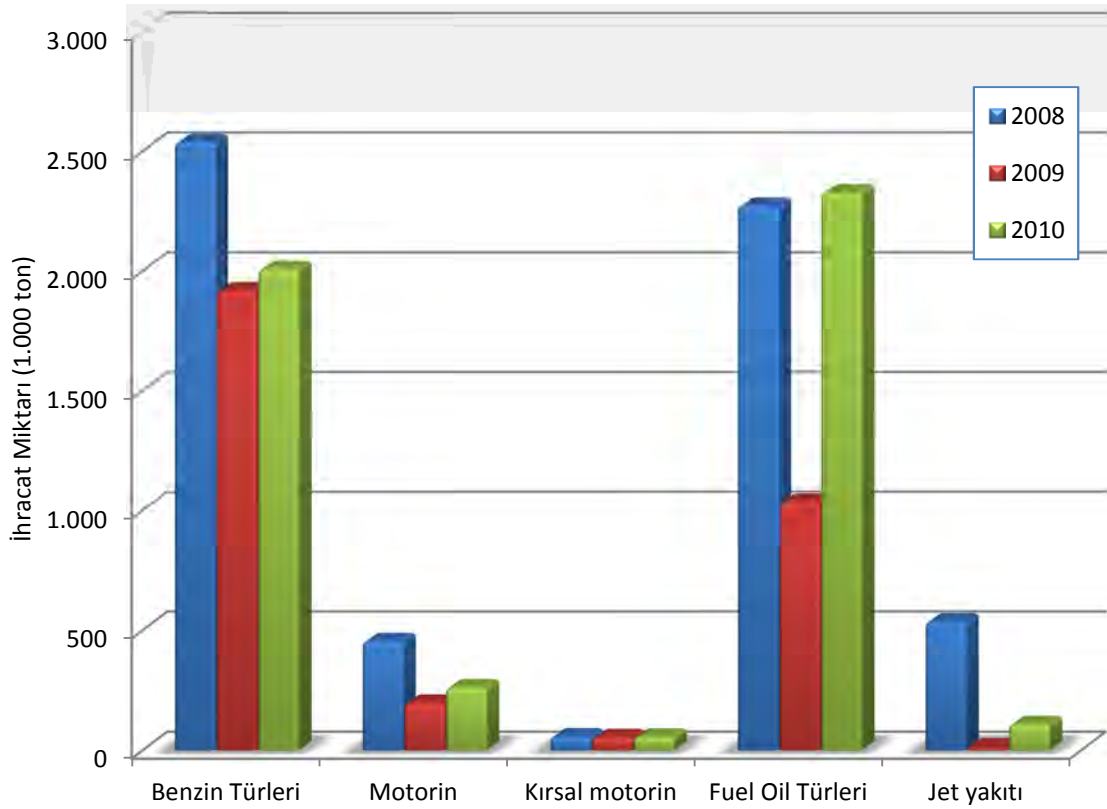

Şekil 3.10 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İthalat Miktarları

Tablo 3.11’de ve Şekil 3.11’de görüldüğü üzere; 2009 yılında toplam petrol ürünleri ihracatında 2008 yılına göre %45’e yakın düşüş yaşanmış olup, ihracatta en büyük düşüş Fuel Oil türleri, Motorin ve Jet Yakıtında gerçekleşmiştir. 2010 yılına ait petrol ürünleri ihracatına bakıldığında ise; Benzin, Motorin ve Fuel Oil türleri ile Jet Yakıtı ihracatında artış olduğu gözlenmektedir.

Tablo 3.11 - Rafinerici Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İhracat Miktarları (ton)

Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%)	
				2008->2009	2009->2010
Benzin Türleri	2.537.716	1.919.632	2.008.407	-24	5
Motorin	455.201	196.117	260.506	-57	33
Kırsal Motorin	58.931	55.373	57.608	-6	4
Fuel Oil Türleri	2.274.885	1.036.255	2.329.530	-54	125
Jet yakıtı	536.767	11.649	110.062	-98	845
Toplam	5.863.500	3.219.026	4.766.113	-45	48

Şekil 3.11 - Rafineri Lisansı Sahiplerinin Yıllara Göre Petrol Ürünleri İhracat Miktarları

Rafinerici lisansı sahipleri tarafından rafinaj işlemleri sonucu elde edilen ve iç piyasaya satılan ürünlere bakıldığında; Fuel Oil türlerinin iç piyasaya arzında belirgin bir düşüş eğiliminin devam ettiği görülmektedir. (Tablo 3.12)

Tablo 3.12- Rafinerici Lisansı Sahipleri Tarafından İç Piyasaya Satılan Ürün Miktarları (1.000 ton)

Tanımı	2008	2009	2010	Değişim (%)	
				2008->2009	2009->2010
Benzin Türleri	1.960	2.004	1.768	2	-12
Motorin Türleri	8.280	7.350	6.606	-11	-10
Fuel Oil Türleri	3.090	2.640	855	-15	-68
Diğer Ürünler(*)	6.520	6.590	5.909	1	-10
Toplam**	19.850	18.584	15.138	-6	-19

*Diğer Ürünler: Asfalt, LPG, Heavy Vacuum Gas Oil (HVGO), Heavy Sulphur Gasoil (HSG), Nafta, Baz yağ vb. ürünlerdir.

**Rafinerici lisansı sahipleri tarafından yapılan askeri ve ihrakiye teslim satışlarını da içerir.

3.2.2 Dağıtım Faaliyetleri

Dağıtıcılar arası ticaret hariç olmak üzere, dağıtıcı lisansı sahiplerinin akaryakıt satış miktarları Tablo 3.13'te gösterilmektedir. Benzin türleri ve Fuel Oil türleri satış miktarlarında süregelen düşüş eğiliminin artarak devam ettiği görülmektedir.

Tablo 3.13 - Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Satış Miktarları (ton)*

Akaryakıt Türleri*	2008	2009	2010	Değişim (%)	
				2008 ->2009	2009->2010
Benzin Türleri	2.227.657	2.186.708	2.075.247	-1,8	-5,1
Motorin Türleri	13.574.538	13.714.924	13.896.876	1,0	1,0
Fuel Oil Türleri	2.354.125	1.638.192	833.620	-30,4	-49,8
Toplam	18.156.320	17.539.824	16.805.743	-3,4	-4,2

*Bayilik lisansı sahibi akaryakıt istasyonları ve serbest kullanıcı lisansı sahiplerine teslim edilen miktarlardır.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin akaryakıt satış miktarlarının akaryakıt türlerine göre dağılımı 2009 yılı ile karşılaştırmalı olarak Tablo 3.14'te gösterilmektedir.

Tablo 3.14 - 2009 -2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Türüne Göre Satışları (ton)*

Ürün Adı	2009	2010	Değişim (%)
			2009-> 2010
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	2.140.228	2.060.928	-4
Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	35.500	14.319	-60
Kurşunsuz Benzin 98 Oktan	10.980	0	-100
Benzin Türleri Toplamı	2.186.708	2.075.247	-5
Motorin	3.397.846	4.205.698	24
Kırsal Motorin	10.317.078	9.691.178	-6
Motorin Türleri Toplamı	13.714.924	13.896.876	1
Akaryakıt Toplam	15.901.632	15.972.123	0,4
OtogazLPG**	2.305.240	2.489.501	8
GENEL TOPLAM	18.206.872	18.461.624	1,4

*Bayilik lisansı sahibi akaryakıt istasyonları ve serbest kullanıcı lisansı sahiplerine teslim edilen miktarlardır.

** 2010 yılı EPDK LPG Sektör Raporundan alınmıştır.

Tablo 3.15 - 2009 – 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Fuel Oil Türleri Satışları (ton)

Ürün Adı	2009	2010	Değişim (%)
			2009-> 2010
Fuel Oil 3	53.978	49.625	-8
Fuel Oil 4 (Kalorifer Yakıtı)	347.722	293.738	-16
Fuel Oil 5	352.551	134.360	-62
Fuel Oil 6	883.941	355.897	-60
Fuel Oil Türleri Toplamı	1.638.192	833.620	-49

*Bayilik lisansı sahibi akaryakıt istasyonları ve serbest kullanıcı lisansı sahiplerine teslim edilen miktarlardır.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin satışlarının şirketler bazında dağılımı Tablo 3.16'da gösterilmektedir.

Tablo 3.16 - Toplam Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Satış Payları *

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	PETROL OFİSİ A.Ş.	Benzin Türleri	478.883	4.160.384	23,1	24,7
		Motorin Türleri	3.474.097		25,0	
		Fuel Oil Türleri	203.105		24,7	
		Diğer	4.299		16,7	
2	SHELL & TURCAS PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	591.378	3.215.793	28,5	19,1
		Motorin Türleri	2.591.519		18,6	
		Fuel Oil Türleri	31.949		3,9	
		Diğer	947		3,7	
3	OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş.	Benzin Türleri	384.738	2.791.916	18,5	16,6
		Motorin Türleri	2.250.085		16,2	
		Fuel Oil Türleri	154.992		18,9	
		Diğer	2.101		8,2	
4	BP PETROLLERİ A.Ş.	Benzin Türleri	282.390	1.818.324	13,6	10,8
		Motorin Türleri	1.427.741		10,3	
		Fuel Oil Türleri	106.754		13,0	
		Diğer	1.439		5,6	
5	TOTAL OIL TÜRKİYE A.Ş.	Benzin Türleri	110.387	947.298	5,3	5,6
		Motorin Türleri	814.652		5,9	
		Fuel Oil Türleri	21.634		2,6	
		Diğer	625		2,4	
6	ALTINBAŞ PETROL VE TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	28.946	507.814	1,4	3,0
		Motorin Türleri	422.904		3,0	
		Fuel Oil Türleri	53.608		6,5	
		Diğer	2.356		9,2	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
7	AKPET AKARYAKIT DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	26.423	390.435	1,3	2,3
		Motorin Türleri	319.211		2,3	
		Fuel Oil Türleri	44.486		5,4	
		Diğer	315		1,2	
8	TP PETROL DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	4.432	330.264	0,2	2,0
		Motorin Türleri	261.447		1,9	
		Fuel Oil Türleri	63.446		7,7	
		Diğer	939		3,7	
9	BÖLÜNMEZ PETROLCÜLÜK A.Ş.	Benzin Türleri	21.155	238.037	1,0	1,4
		Motorin Türleri	205.481		1,5	
		Fuel Oil Türleri	10.005		1,2	
		Diğer	1.396		5,4	
10	LUKOİL EURASIA PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	21.543	232.481	1,0	1,4
		Motorin Türleri	208.412		1,5	
		Fuel Oil Türleri	2.302		0,3	
		Diğer	224		0,9	
11	BALPET PETROL ÜRN.TAŞ.SAN. VE TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	9.583	200.302	0,5	1,2
		Motorin Türleri	183.583		1,3	
		Fuel Oil Türleri	6.182		0,8	
		Diğer	954		3,7	
12	KADOOĞLU PETROLCÜLÜK TAŞ.TİC.SAN.İTH. VE İHR.A.Ş.	Benzin Türleri	8.060	189.680	0,4	1,1
		Motorin Türleri	173.699		1,3	
		Fuel Oil Türleri	7.901		1,0	
		Diğer	20		0,1	
13	TÜRQUAZ PETROL ÜRN.A.Ş.	Benzin Türleri	12.162	186.145	0,6	1,1
		Motorin Türleri	168.264		1,2	
		Fuel Oil Türleri	4.992		0,6	
		Diğer	727		2,8	
14	ENERJİ PETROL ÜRN.PAZ.A.Ş.	Benzin Türleri	7.992	176.459	0,4	1,0
		Motorin Türleri	139.806		1,0	
		Fuel Oil Türleri	28.566		3,5	
		Diğer	95		0,4	
15	TERMOPET AKARYAKIT NAK. VE TİC.LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	8.049	149.900	0,4	0,9
		Motorin Türleri	128.440		0,9	
		Fuel Oil Türleri	12.907		1,6	
		Diğer	504		2,0	
16	STARPET GARZAN AKARYAKIT DAĞITIM PAZ.A.Ş.	Benzin Türleri	7.195	141.021	0,3	0,8
		Motorin Türleri	122.316		0,9	
		Fuel Oil Türleri	9.991		1,2	
		Diğer	1.519		5,9	
17	SİYAM PETROLCÜLÜK SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	6.841	137.429	0,3	0,8
		Motorin Türleri	123.404		0,9	
		Fuel Oil Türleri	4.877		0,6	
		Diğer	2.307		9,0	
18	PETLINE PETROL ÜRN.TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	9.950	136.921	0,5	0,8
		Motorin Türleri	122.462		0,9	
		Fuel Oil Türleri	4.322		0,5	
		Diğer	187		0,7	

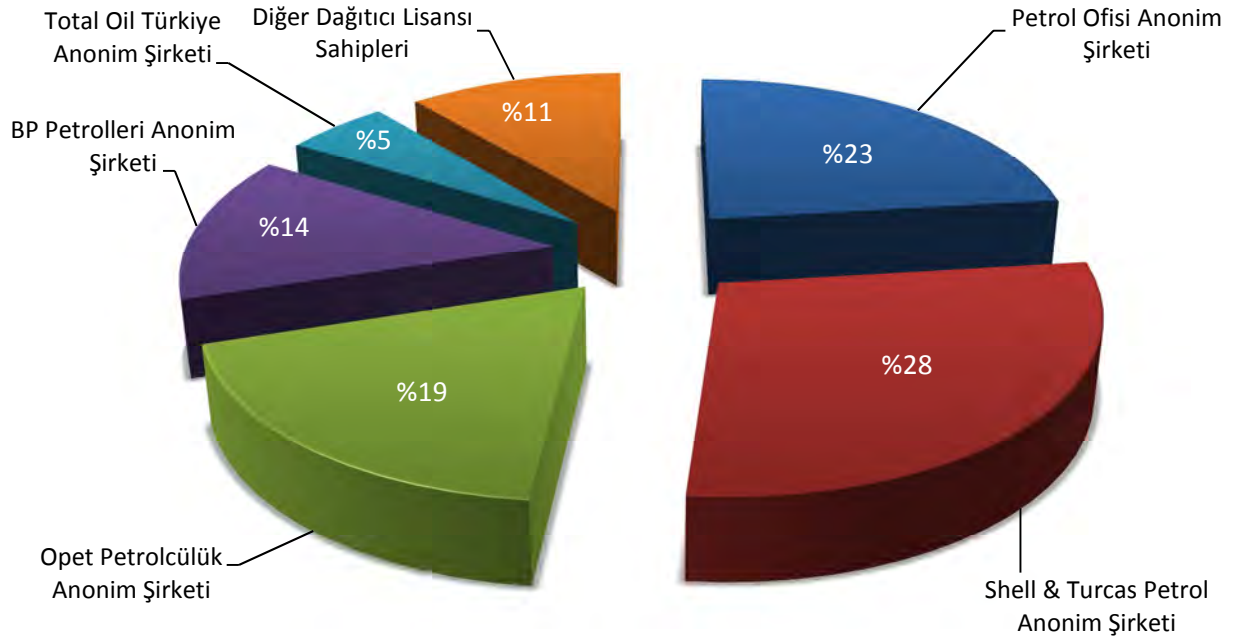
Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
19	TECO PETROLÇÜLÜK SAN. VE TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	7.501	134.047	0,4	0,8
		Motorin Türleri	116.348		0,8	
		Fuel Oil Türleri	9.492		1,2	
		Diğer	706		2,8	
20	N-PET PETROL ÜRN.PAZ.NAK.SAN.TİC. VE DAĞITIM LTD.ŞTİ.	Benzin Türleri	7.630	112.978	0,4	0,7
		Motorin Türleri	102.046		0,7	
		Fuel Oil Türleri	3.128		0,4	
		Diğer	174		0,7	
21	KALELİ BEST OİL PETROLÇÜLÜK TİC.LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	3.846	85.777	0,2	0,5
		Motorin Türleri	77.852		0,6	
		Fuel Oil Türleri	2.581		0,3	
		Diğer	1.498		5,8	
22	CAN ASLAN PETROLÇÜLÜK SAN. A.Ş.	Benzin Türleri	5.394	79.399	0,3	0,5
		Motorin Türleri	65.869		0,5	
		Fuel Oil Türleri	7.800		0,9	
		Diğer	336		1,3	
23	DELTA AKARYAKIT TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	4.557	71.849	0,2	0,4
		Motorin Türleri	65.673		0,5	
		Fuel Oil Türleri	1.440		0,2	
		Diğer	179		0,7	
24	ERK PETROL YATIRIMLARI A.Ş.	Benzin Türleri	3.462	66.973	0,2	0,4
		Motorin Türleri	63.511		0,5	
		Fuel Oil Türleri	-			
		Diğer	-			
25	AYTEMİZ AKARYAKIT DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	5.851	52.859	0,3	0,3
		Motorin Türleri	44.880		0,3	
		Fuel Oil Türleri	1.902		0,2	
		Diğer	226		0,9	
26	EROPET AKARYAKIT DAĞITIM TAŞ.İNŞ.PAZ.PETROL ÜRN.İTH.İHR.SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	2.734	52.171	0,1	0,3
		Motorin Türleri	43.131		0,3	
		Fuel Oil Türleri	6.283		0,8	
		Diğer	23		0,1	
27	BİRLEŞİK PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	1.976	35.418	0,1	0,2
		Motorin Türleri	32.609		0,2	
		Fuel Oil Türleri	599		0,1	
		Diğer	234		0,9	
28	OZAN ENERJİ LPG AKARYAKIT DAĞITIM VE NAK.TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	1.373	26.758	0,1	0,2
		Motorin Türleri	25.363		0,2	
		Fuel Oil Türleri	19		<0,1	
		Diğer	3		<0,1	
29	TÜRKOİL PETROL ÜRN.SAN.TİC.VE DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	1.129	26.452	0,1	0,2
		Motorin Türleri	24.205		0,2	
		Fuel Oil Türleri	1.118		0,1	
		Diğer	-			
30	PARS PETROL MADENİ YAĞLAR İTH.İHR.PAZ.SAN. VE TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	1.065	24.456	0,1	0,1
		Motorin Türleri	11.839		0,1	
		Fuel Oil Türleri	11.532		1,4	
		Diğer	20		0,1	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
31	RAMAN AKARYAKIT DAĞITIM NAK. PETROL ÜRN.SAN. İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	1.218	17.825	0,1	0,1
		Motorin Türleri	15.791		0,1	
		Fuel Oil Türleri	174		<0,1	
		Diğer	642		2,5	
32	ASYA AKARYAKIT TİC. VE SAN. A.Ş.	Benzin Türleri	2.545	15.352	0,1	0,1
		Motorin Türleri	12.807		0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
33	VTM AKARYAKIT PETROL ÜRN. DAĞITIM SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	1.079	14.639	0,1	0,1
		Motorin Türleri	13.504		0,1	
		Fuel Oil Türleri	49		<0,1	
		Diğer	7		<0,1	
34	DAMLA OİL AKARYAKIT A.Ş.	Benzin Türleri	1.052	14.291	0,1	0,1
		Motorin Türleri	13.239		0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
35	İTER-OİL PETROL DAĞITIM NAK. VE TUR. İÇ VE DIŞ TİC.PAZ.A.Ş.	Benzin Türleri	411	6.124	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	5.194		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	519		0,1	
		Diğer	-		-	
36	PARKOİL PETROL ÜRN. TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	217	5.001	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.315		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	895		0,1	
		Diğer	574		2,2	
37	DAMLA PETROL İNŞ.TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	1.208	4.656	0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.373		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	75		<0,1	
		Diğer	-		-	
38	LİNK KİMYA PETROL ÜRN.SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	326	4.426	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	4.020		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	54		<0,1	
		Diğer	26		0,1	
39	ANTOİL AKARYAKIT DAĞITIM SAN. VE TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	366	4.115	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.581		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	168		<0,1	
		Diğer	-		-	
40	PASİFİK LİMAN İŞLETMELERİ DEN.ULUS.DEN.TAŞ.PET. ÜR.TİC.LTD.ŞTİ	Benzin Türleri	234	2.338	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	2.060		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	44		0,2	
41	GS PETROL ÜRN.TİC. .Ş.	Benzin Türleri	175	2.298	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.983		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	140		<0,1	
		Diğer	-		-	
42	RMG PETROL ÜRN. DAĞITIM SAN.TİC.LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	24	2.181	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.165		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	971		0,1	
		Diğer	21		0,1	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
43	CEN PETROL ÜRN. MADENİ YAĞLAR DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	58	1.633	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.575		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		<0,1	
		Diğer	-		-	
44	AKDOĞAL PETROL ÜRN. DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	110	1.509	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.385		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	14		<0,1	
		Diğer	-		-	
45	GOLDSER TUR. OTELCİLİK VE PETROL SAN. TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	126	1.428	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.260		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	38		<0,1	
		Diğer	4		<0,1	
46	MMG PETROL DAĞITIM VE PAZ. İÇ VE DIŞ TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	-	478	-	<0,1
		Motorin Türleri	62		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	416		0,1	
		Diğer	-		-	
47	ÜLKE PETROL DAĞITIM TİC.A.Ş.	Benzin Türleri	10	467	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	457		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
48	ORSAN AMBALAJ GIDA PETROL İNŞ. VE TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	-	264	-	<0,1
		Motorin Türleri	-		-	
		Fuel Oil Türleri	264		<0,1	
		Diğer	-		-	
49	MARPET OTOMOTİV AKARYAKIT MADENİ YAĞ İNŞ.TUR.SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	-	32	-	<0,1
		Motorin Türleri	32		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
AKARYAKIT TÜRÜNE GÖRE TOPLAM		Benzin Türleri	2.075.247			
		Motorin Türleri	13.896.876			
		Fuel Oil Türleri	833.620			
		Diğer	25.671			
GENEL TOPLAM			16.831.414			

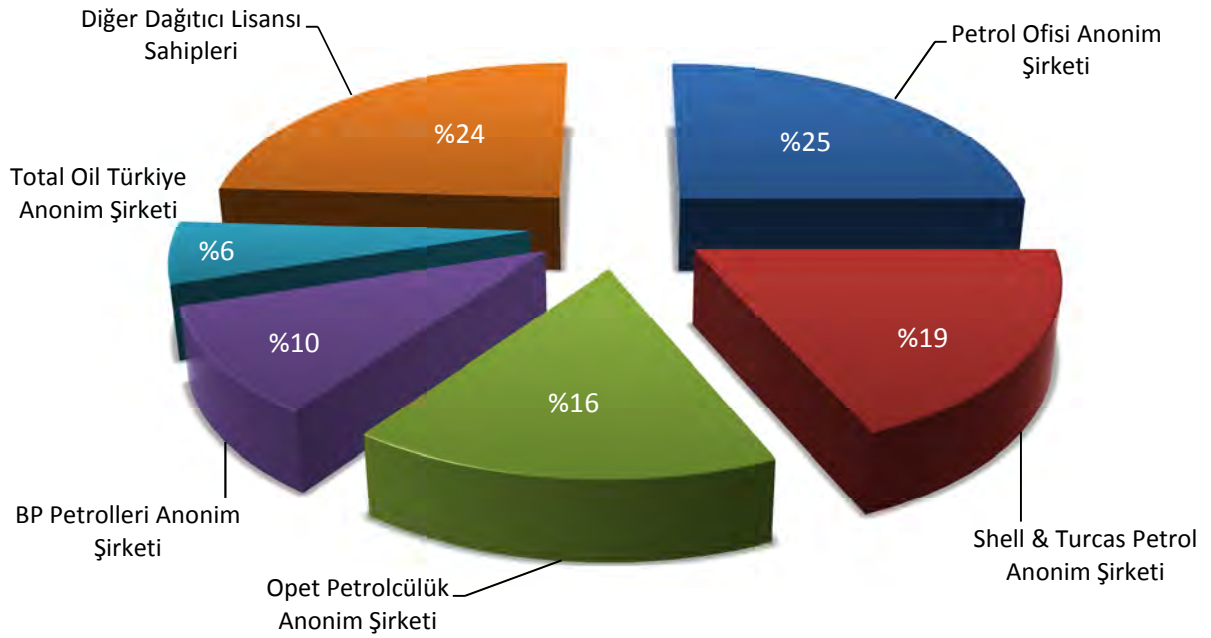
*Tabloda yer almayan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin satışı ya da satışlarına ilişkin bildirimi bulunmamaktadır.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin Benzin türleri satışlarına göre pazar payları Şekil 3.12'de gösterilmektedir. İlk beş şirketin pazar payları toplamı %89 olarak gerçekleşmiştir.

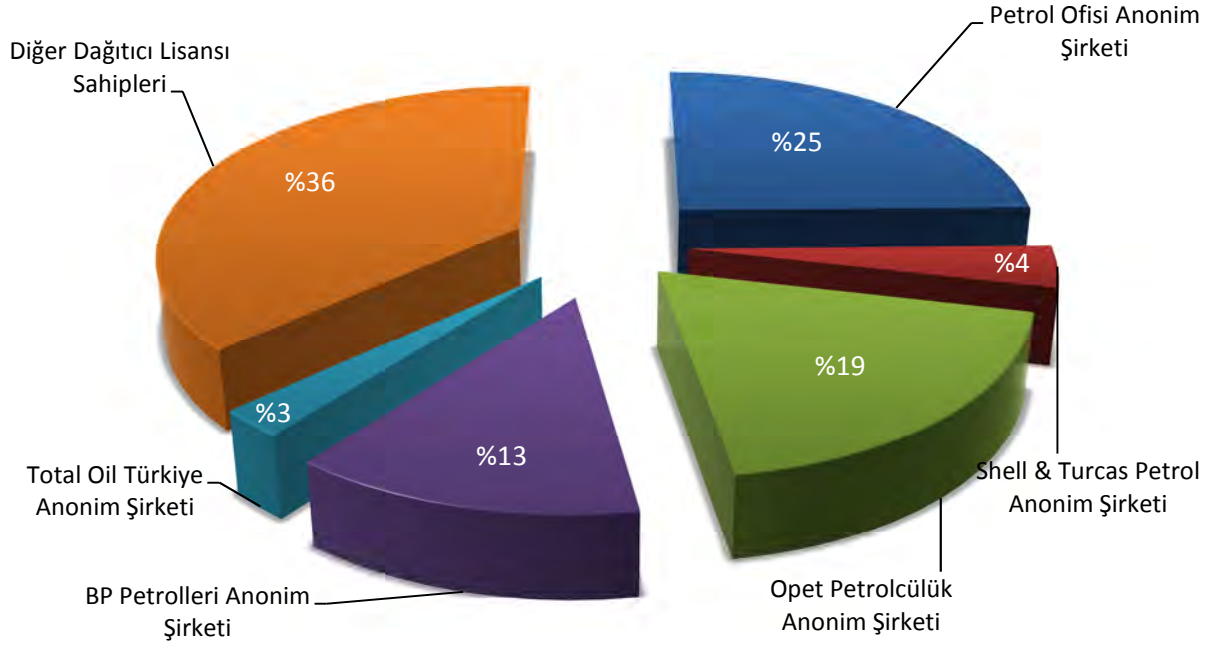
Şekil 3.12 - Benzin Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin Motorin türleri satışlarına göre pazar payları Şekil 3.13'te gösterilmektedir. İlk beş şirketin pazar payları toplamı %76 olarak gerçekleşmiştir.

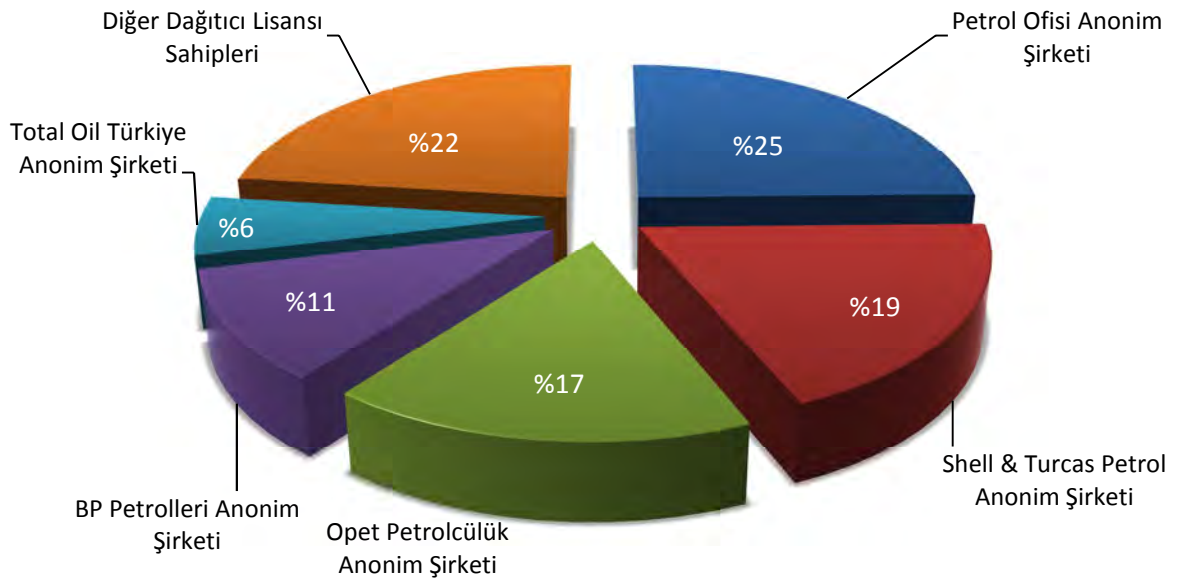
Şekil 3.13 - Motorin Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin Fuel Oil türleri satışlarına göre pazar payları Şekil 3.14'te gösterilmektedir. İlk beş şirketin pazar payları toplamı %64 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3.14 - Fuel Oil Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Pazar Payları

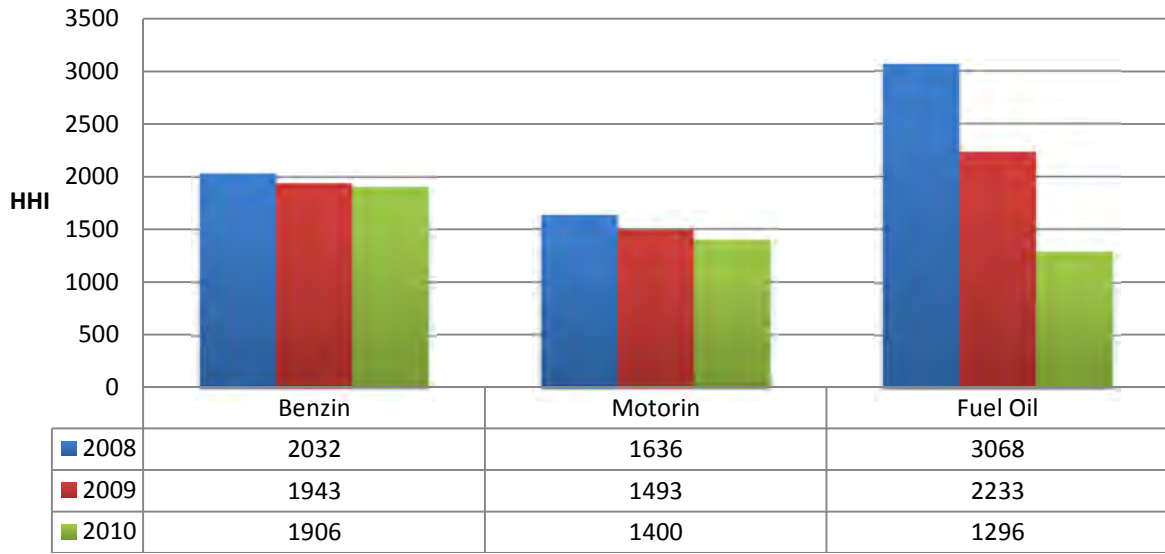
Dağıtıcı lisansı sahiplerinin tüm akaryakıt ürünleri satışlarına göre pazar payları Şekil 3.15'te gösterilmektedir.

Şekil 3.15 - Toplam Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Satış Oranları

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin yıllar itibarıyla pazar paylarındaki değişim, pazar yoğunluğu kavramı (HHI)¹ kullanılarak incelenmiştir.

Şekil 3.16'da 2008, 2009 ve 2010 yıllarına ilişkin dağıtıcı lisansı sahiplerinin pazar payları üzerinden Benzin, Motorin ve Fuel Oil türleri için hesaplanmış HHI değerleri yer almaktadır.

Şekil 3.16 - Yıllara Göre Akaryakıt Dağıtım Sektöründe Yoğunlaşma Düzeyi

Şekil 3.15'in incelenmesinden;

- Benzin piyasasında 2008 yılından itibaren yoğunlaşmanın azaldığı, ancak piyasanın halen yüksek derecede yoğunlaşmış bir yapıda olduğu,
- Motorin piyasasında 2008 yılından itibaren yoğunlaşmanın azaldığı ve incelenen her üç yıl içinde orta derecede yoğunlaşmış piyasa yapısına sahip olduğu,
- Fuel Oil piyasasının ise 2008-2009 yıllarında yüksek derecede yoğunlaşmış bir yapıda olduğu, ancak 2010 itibarıyla orta derecede yoğunlaşmış bir yapıya kavuştuğu,

anlaşılmaktadır.

Dağıtıcı lisansı sahipleri 2010 yılında bayilere 2,1 milyon ton Benzin, 13,2 milyon ton Motorin ve 522 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere yaklaşık 15,8 milyon ton akaryakıt teslimi gerçekleştirmiştir.

Dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından bayilere yapılan teslimler Tablo 3.17'de verilmektedir.

¹Pazar yoğunluğu, ilgili piyasadaki şirketlerin sayısı ve bu şirketlerin piyasa paylarının bir fonksiyonu olarak tanımlanmaktadır. Pazar yoğunluğunun hesaplanmasında yaygın olarak kullanılan bir endeks ise HHI (Herfindahl-Hirschman Endeksi)'dir. Endeks piyasada yakın pazar paylarına sahip çok sayıda şirket bulunması durumunda sıfıra yakınsayacak, tek şirketin tüm piyasaya hâkim olması durumunda ise 10.000 değerini alacaktır. ABD Federal Ticaret Komisyonu tarafından yayımlanan Yatay Birleşme Kılavuzuna göre HHI'nın 1.000'in altındaki değerleri yoğunlaşmamış, 1.000 – 1.800 arası orta derecede yoğunlukta, 1.800'ün üstündeki değerler ise yüksek derecede yoğunlaşmış bir pazarı göstermektedir. (Kaynak: U.S. Department Of Justice Ve Federal Trade Commission, Horizontal Merger Guidelines, 1997, <http://www.ftc.gov/bc/docs/horizmer.htm>)

Tablo 3.17 - Bayilere Teslim Edilen Akaryakıt Türlerinin Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Bazında Dağılımı

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	PETROL OFİSİ A.Ş.	Benzin Türleri	477.550	3.959.074	23,0	25,1
		Motorin Türleri	3.313.796		25,2	
		Fuel Oil Türleri	163.429		31,3	
		Diğer	4.299		16,7	
2	SHELL & TURCAS PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	591.241	3.154.343	28,5	20,0
		Motorin Türleri	2.530.210		19,2	
		Fuel Oil Türleri	31.945		6,1	
		Diğer	947		3,7	
3	OPET PETROLÇÜLÜK A.Ş.	Benzin Türleri	384.445	2.630.032	18,5	16,7
		Motorin Türleri	2.166.847		16,4	
		Fuel Oil Türleri	76.639		14,7	
		Diğer	2.101		8,2	
4	BP PETROLLERİ A.Ş.	Benzin Türleri	282.390	1.747.110	13,6	11,1
		Motorin Türleri	1.404.244		10,7	
		Fuel Oil Türleri	59.037		11,3	
		Diğer	1.439		5,6	
5	TOTAL OIL TÜRKİYE A.Ş.	Benzin Türleri	110.382	937.843	5,3	5,9
		Motorin Türleri	805.783		6,1	
		Fuel Oil Türleri	21.053		4,0	
		Diğer	625		2,4	
6	ALTINBAŞ PETROL VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	28.946	411.905	1,4	2,6
		Motorin Türleri	371.903		2,8	
		Fuel Oil Türleri	8.700		1,7	
		Diğer	2.356		9,2	
7	AKPET AKARYAKIT DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	26.423	297.893	1,3	1,9
		Motorin Türleri	245.388		1,9	
		Fuel Oil Türleri	25.767		4,9	
		Diğer	315		1,2	
8	BÖLÜNMEZ PETROLÇÜLÜK A.Ş.	Benzin Türleri	21.155	235.220	1,0	1,5
		Motorin Türleri	202.664		1,5	
		Fuel Oil Türleri	10.005		1,9	
		Diğer	1.396		5,4	
9	LUKOİL EURASIA PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	21.543	231.904	1,0	1,5
		Motorin Türleri	207.835		1,6	
		Fuel Oil Türleri	2.302		0,4	
		Diğer	224		0,9	
10	KADOOĞLU PETROLÇÜLÜK TAŞ. TİC. SAN. İTH. VE İHR. A.Ş.	Benzin Türleri	8.060	189.680	0,4	1,2
		Motorin Türleri	173.699		1,3	
		Fuel Oil Türleri	7.901		1,5	
		Diğer	20		0,1	
11	BALPET PETROL ÜRN. TAŞ. SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	9.583	188.662	0,5	1,2
		Motorin Türleri	171.943		1,3	
		Fuel Oil Türleri	6.182		1,2	
		Diğer	954		3,7	
12	TURKUAZ PETROL ÜRN. A.Ş.	Benzin Türleri	12.162	182.828	0,6	1,2
		Motorin Türleri	164.947		1,3	
		Fuel Oil Türleri	4.992		1,0	
		Diğer	727		2,8	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
13	ENERJİ PETROL ÜRN. PAZ. A.Ş.	Benzin Türleri	7.992	176.459	0,4	1,1
		Motorin Türleri	139.806		1,1	
		Fuel Oil Türleri	28.566		5,5	
		Diğer	95		0,4	
14	TERMOPET AKARYAKIT NAK. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	8.049	141.393	0,4	0,9
		Motorin Türleri	121.356		0,9	
		Fuel Oil Türleri	11.484		2,2	
		Diğer	504		2,0	
15	STARPET GARZAN AKARYAKIT DAĞITIM PAZ. A.Ş.	Benzin Türleri	7.195	141.021	0,3	0,9
		Motorin Türleri	122.316		0,9	
		Fuel Oil Türleri	9.991		1,9	
		Diğer	1.519		5,9	
16	PETLİNE PETROL ÜRN. TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	9.950	136.501	0,5	0,9
		Motorin Türleri	122.042		0,9	
		Fuel Oil Türleri	4.322		0,8	
		Diğer	187		0,7	
17	TECO PETROLCÜLÜK SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	7.501	134.047	0,4	0,8
		Motorin Türleri	116.348		0,9	
		Fuel Oil Türleri	9.492		1,8	
		Diğer	706		2,8	
18	SİYAM PETROLCÜLÜK SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	6.841	129.628	0,3	0,8
		Motorin Türleri	115.603		0,9	
		Fuel Oil Türleri	4.877		0,9	
		Diğer	2.307		9,0	
19	N-PET PETROL ÜRN. PAZ. NAK. SAN. TİC. VE DAĞITIM LTD.ŞTİ.	Benzin Türleri	7.630	112.978	0,4	0,7
		Motorin Türleri	102.046		0,8	
		Fuel Oil Türleri	3.128		0,6	
		Diğer	174		0,7	
20	KALELİ BEST OİL PETROLCÜLÜK TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	3.846	85.777	0,2	0,5
		Motorin Türleri	77.852		0,6	
		Fuel Oil Türleri	2.581		0,5	
		Diğer	1.498		5,8	
21	CAN ASLAN PETROLCÜLÜK SAN. A.Ş.	Benzin Türleri	5.394	79.399	0,3	0,5
		Motorin Türleri	65.869		0,5	
		Fuel Oil Türleri	7.800		1,5	
		Diğer	336		1,3	
22	ERK PETROL YATIRIMLARI A.Ş.	Benzin Türleri	3.462	66.973	0,2	0,4
		Motorin Türleri	63.511		0,5	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
23	TP PETROL DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	4.327	58.693	0,2	0,4
		Motorin Türleri	51.630		0,4	
		Fuel Oil Türleri	1.797		0,3	
		Diğer	939		3,7	
24	DELTA AKARYAKIT TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	4.557	54.058	0,2	0,3
		Motorin Türleri	47.882		0,4	
		Fuel Oil Türleri	1.440		0,3	
		Diğer	179		0,7	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
25	AYTEMİZ AKARYAKIT DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	5.851	52.859	0,3	0,3
		Motorin Türleri	44.880		0,3	
		Fuel Oil Türleri	1.902		0,4	
		Diğer	226		0,9	
26	EROPET AKARYAKIT DAĞITIM TAŞ. İNŞAAT PAZ. PET. ÜRN. İTH. İHR. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	2.734	52.171	0,1	0,3
		Motorin Türleri	43.131		0,3	
		Fuel Oil Türleri	6.283		1,2	
		Diğer	23		0,1	
27	BİRLEŞİK PETROL A.Ş.	Benzin Türleri	1.976	35.418	0,1	0,2
		Motorin Türleri	32.609		0,2	
		Fuel Oil Türleri	599		0,1	
		Diğer	234		0,9	
28	OZAN ENERJİ LPG AKARYAKIT DAĞITIM VE NAK. TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	1.373	26.758	0,1	0,2
		Motorin Türleri	25.363		0,2	
		Fuel Oil Türleri	19		<0,1	
		Diğer	3		<0,1	
29	TÜRKOİL PETROL ÜRN. SAN. TİC. VE DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	1.129	26.452	0,1	0,2
		Motorin Türleri	24.205		0,2	
		Fuel Oil Türleri	1.118		0,2	
		Diğer	-		-	
30	PARS PETROL MADENİ YAĞLAR İTH. İHR. PAZ. SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	1.065	17.839	0,1	0,1
		Motorin Türleri	11.839		0,1	
		Fuel Oil Türleri	4.915		0,9	
		Diğer	20		0,1	
31	RAMAN AKARYAKIT DAĞITIMNAK. PETROL ÜRN. SAN. İÇ VE DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	1.218	17.825	0,1	0,1
		Motorin Türleri	15.791		0,1	
		Fuel Oil Türleri	174		<0,1	
		Diğer	642		2,5	
32	ASYA AKARYAKIT TİC. VE SAN. A.Ş.	Benzin Türleri	2.545	15.352	0,1	0,1
		Motorin Türleri	12.807		0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
33	VTM AKARYAKIT PETROL ÜRN. DAĞITIM SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	1.079	14.639	0,1	0,1
		Motorin Türleri	13.504		0,1	
		Fuel Oil Türleri	49		<0,1	
		Diğer	7		<0,1	
34	DAMLA OİL AKARYAKIT A.Ş.	Benzin Türleri	1.052	14.291	0,1	0,1
		Motorin Türleri	13.239		0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
35	İTER-OİL PETROL DAĞITIM NAK. VE TUR. İÇ VE DIŞ TİC. PAZ. A.Ş.	Benzin Türleri	411	6.124	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	5.194		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	519		0,1	
		Diğer	-		-	
36	PARKOİL PETROL ÜRN. TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	217	5.001	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.315		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	895		0,2	
		Diğer	574		2,2	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
37	DAMLA PETROL İNŞAAT TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	1.208	4.656	0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.373		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	75		<0,1	
		Diğer	-		-	
38	LİNK KİMYA PETROL ÜRN. SAN. VE TİC. LTD.ŞTİ.	Benzin Türleri	326	4.426	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	4.020		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	54		<0,1	
		Diğer	26		0,1	
39	ANTOİL AKARYAKIT DAĞITIM SAN. VE TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	366	4.115	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	3.581		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	168		<0,1	
		Diğer	-		-	
40	PASİFİK LİMAN İŞL. DEN. ULUS. DEN. TAŞ. PET. ÜR. TİC. LTD. ŞTİ	Benzin Türleri	234	2.338	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	2.060		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	44		0,2	
41	GS PETROL ÜRN. TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	175	2.298	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.983		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	140		<0,1	
		Diğer	-		-	
42	RMG PETROL ÜRN. DAĞITIM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	24	2.181	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.165		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	971		0,2	
		Diğer	21		0,1	
43	CEN PETROL ÜRN. MADENİ YAĞLAR DAĞITIM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	58	1.633	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.575		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		<0,1	
		Diğer	-		-	
44	AKDOĞAL PETROL ÜRN. DAĞITIM A.Ş.	Benzin Türleri	110	1.509	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.385		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	14		<0,1	
		Diğer	-		-	
45	GOLDSER TURİZM OTELCİLİK VE PETROL SAN. TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	126	1.428	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	1.260		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	38		<0,1	
		Diğer	4		<0,1	
46	MMG PETROL DAĞITIM VE PAZ. İÇ VE DIŞ TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	-	478	-	<0,1
		Motorin Türleri	62		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	416		0,1	
		Diğer	-		-	
47	ÜLKE PETROL DAĞITIM TİC. A.Ş.	Benzin Türleri	10	467	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	457		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
48	ORSAN AMBALAJ GIDA PETROL İNŞAAT VE TAŞ. SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	-	264	-	<0,1
		Motorin Türleri	-		-	
		Fuel Oil Türleri	264		0,1	
		Diğer	-		-	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (Ton)	Genel Toplam (Ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
49	MARPET OTOMOTİV AKARYAKIT MADENİ YAĞ İNŞAAT TURİZM SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.	Benzin Türleri	-	32	-	<0,1
		Motorin Türleri	32		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	-		-	
		Diğer	-		-	
AKARYAKIT TÜRÜNE GÖRE TOPLAM		Benzin Türleri	2.073.911			
		Motorin Türleri	13.172.350			
		Fuel Oil Türleri	522.043			
		Diğer	25.671			
GENEL TOPLAM			15.793.975			

*Tabloda yer almayan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin satışı ya da satışlarına ilişkin bildirimi bulunmamaktadır.

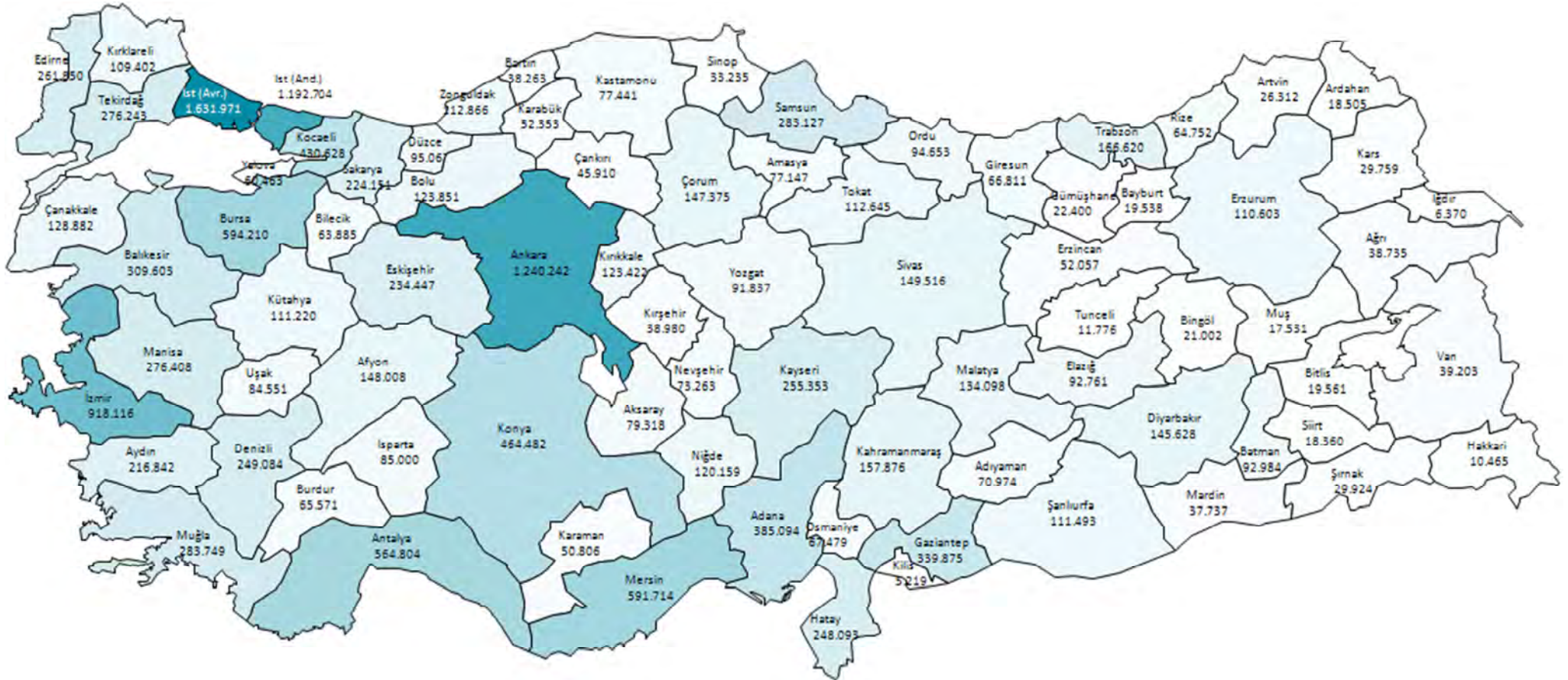
Dağıtıcı lisansı sahiplerinin bayilik lisansı sahibi akaryakıt istasyonlarına teslim ettiği toplam akaryakıt miktarının yaklaşık %8'i taşıt tanıma sistemleri aracılığı ile ticarete konu olmuştur.

Tablo 3.18 - İllere Göre Akaryakıt Satışları (ton)

İller	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Gazyağı	Motorin	Kırsal Motorin	Fuel Oil 3	Fuel Oil 4 (Kalorifer Yakıtı)	Fuel Oil 5	Fuel Oil 6	İl Toplamı
ADANA	43.379	283	427	97.605	219.854	146	6.896	5.657	10.847	385.094
ADIYAMAN	4.764	11	32	12.452	51.236	0	1.832	25	622	70.974
AFYON	14.242	200	284	30.079	102.042	0	513	22	624	148.008
AĞRI	2.800	1	16	5.341	28.609	0	1.149	6	813	38.735
AKSARAY	6.471	2	291	12.898	58.284	0	495	12	866	79.318
AMASYA	6.033	31	71	12.094	58.338	0	394	11	175	77.147
ANKARA	165.006	228	983	336.774	678.161	3	38.962	748	19.377	1.240.242
ANTALYA	88.186	1.037	1.974	153.749	308.673	2	9.264	84	1.836	564.804
ARDAHAN	1.215	0	1	3.216	13.758	0	304	3	8	18.505
ARTVİN	2.860	127	12	6.610	16.232	0	455	4	12	26.312
AYDIN	32.546	544	1.246	47.939	132.042	1	1.870	32	622	216.842
BALIKESİR	39.656	440	1.034	64.335	192.993	1	3.429	46	7.669	309.603
BARTIN	3.820	264	2	8.178	23.732	0	1.319	6	942	38.263
BATMAN	5.205	6	74	17.284	54.610	0	9.946	950	4.908	92.984
BAYBURT	922	0	1	8.533	9.839	0	231	3	9	19.538
BİLECİK	4.750	203	62	12.230	45.210	0	618	35	775	63.885
BİNGÖL	1.885	4	1	3.632	14.249	0	1.198	23	10	21.002
BİTLİS	2.264	0	1	3.335	12.445	0	1.460	46	9	19.561
BOLU	11.274	77	46	24.620	82.176	0	2.639	60	2.958	123.851
BURDUR	6.633	54	20	11.273	46.166	0	1.268	50	106	65.571
BURSA	83.971	1.412	640	168.228	318.262	2	6.900	10.389	4.405	594.210
ÇANAKKALE	19.248	183	50	26.086	81.704	0	974	19	617	128.882
ÇANKIRI	3.445	1	38	7.928	34.167	0	178	7	147	45.910
ÇORUM	8.682	89	1.113	22.399	112.144	0	942	22	1.982	147.375
DENİZLİ	24.189	276	460	47.118	167.891	1	5.119	77	3.953	249.084
DİYARBAKIR	13.920	3	39	27.732	93.273	0	9.940	138	581	145.628
DÜZCE	10.116	57	9	21.152	61.056	0	1.675	136	865	95.067

İller	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Gazyağı	Motorin	Kırsal Motorin	Fuel Oil 3	Fuel Oil 4 (Kalorifer Yakıtı)	Fuel Oil 5	Fuel Oil 6	İl Toplamı
EDİRNE	16.539	246	68	176.283	66.707	1	1.679	39	288	261.850
ELAZIĞ	7.961	85	44	17.296	63.352	0	3.687	67	269	92.761
ERZİNCAN	3.967	1	220	11.505	36.112	0	206	23	24	52.057
ERZURUM	9.891	2	49	20.229	75.420	0	3.088	170	1.753	110.603
ESKİŞEHİR	23.310	643	338	51.387	148.271	19	5.620	132	4.727	234.447
GAZİANTEP	26.017	12	60	47.670	231.380	1.151	8.764	5.080	19.741	339.875
GİRESUN	6.851	107	67	18.467	39.469	0	1.765	10	75	66.811
GÜMÜŞHANE	1.693	0	6	5.776	14.188	0	584	3	149	22.400
HAKKARİ	1.183	0	8	2.515	5.609	0	654	286	211	10.465
HATAY	26.381	292	91	38.140	162.849	1	3.299	1.964	15.076	248.093
IĞDIR	1.212	0	0	1.651	2.745	0	758	1	3	6.370
ISPARTA	9.817	328	123	17.544	54.919	0	839	13	1.418	85.000
İÇEL	41.977	142	1.457	74.656	456.789	41	5.838	2.510	8.305	591.714
İSTANBUL (AND.)	233.848	232	124	412.253	505.289	273	16.794	882	23.009	1.192.704
İSTANBUL(AVR.)	300.052	363	512	665.918	627.854	4	18.059	917	18.290	1.631.971
İZMİR	125.170	744	3.291	247.574	499.703	3	22.592	136	18.904	918.116
KAHRAMANMARAŞ	11.766	4	79	24.395	105.728	0	2.712	11.737	1.455	157.876
KARABÜK	4.693	97	2	9.802	28.731	0	860	34	8.133	52.353
KARAMAN	3.907	9	37	6.816	38.639	0	919	8	471	50.806
KARS	3.132	3	39	4.407	19.600	0	2.559	4	14	29.759
KASTAMONU	8.497	6	142	18.249	48.225	0	2.063	11	248	77.441
KAYSERİ	22.936	14	896	47.733	175.520	1	3.747	38	4.468	255.353
KIRIKKALE	4.986	14	151	13.120	101.880	0	1.667	49	1.554	123.422
KIRKLARELİ	12.948	524	74	22.749	68.582	0	3.246	16	1.262	109.402
KIRŞEHİR	3.955	1	67	7.982	26.618	0	188	31	140	38.980
KİLİS	807	0	0	1.095	3.141	0	5	31	139	5.219
KOCAELİ	54.035	70	554	116.073	250.968	1	2.122	222	6.583	430.628
KONYA	36.573	294	2.771	76.382	339.892	1	6.662	93	1.815	464.482
KÜTAHYA	10.457	147	79	17.249	77.390	0	1.024	3.680	1.193	111.220

İller	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Katkılı Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Gazyağı	Motorin	Kırsal Motorin	Fuel Oil 3	Fuel Oil 4 (Kalorifer Yakıtı)	Fuel Oil 5	Fuel Oil 6	İl Toplamı
MALATYA	9.750	80	99	17.206	97.924	0	5.671	1.708	1.661	134.098
MANİSA	29.209	932	1.168	47.523	167.858	1	3.816	7.261	18.640	276.408
MARDİN	4.004	1	2	5.170	26.367	0	1.438	140	615	37.737
MUĞLA	48.103	1.669	118	69.975	151.544	1	3.189	42	9.108	283.749
MUŞ	2.029	0	1	2.830	11.579	0	1.081	3	8	17.531
NEVŞEHİR	5.667	2	31	11.680	53.664	0	1.131	11	1.077	73.263
NİĞDE	5.250	17	1.427	12.528	96.269	23	2.482	26	2.137	120.159
ORDU	10.416	55	42	26.055	56.662	0	747	14	662	94.653
OSMANİYE	6.624	130	3	11.454	47.972	0	1.239	10	46	67.479
RİZE	5.470	3	3	16.238	36.996	0	3.916	10	2.117	64.752
SAKARYA	22.596	130	196	46.923	149.248	1	2.040	2.037	979	224.151
SAMSUN	21.833	39	705	63.684	182.630	1	7.202	42	6.991	283.127
SIİRT	1.681	0	1	4.347	9.970	0	2.350	3	8	18.360
SİNOP	4.752	87	47	7.316	20.581	0	421	5	25	33.235
SİVAS	9.991	64	9	25.241	87.157	0	1.598	9.153	16.302	149.516
ŞANLIURFA	11.583	60	29	14.418	79.738	20	3.063	217	2.364	111.493
ŞIRNAK	2.025	1	1	3.154	20.397	0	2.161	105	2.079	29.924
TEKİRDAĞ	31.561	260	633	58.941	175.320	1	4.736	2.366	2.425	276.243
TOKAT	8.644	26	130	16.512	85.258	0	1.960	17	98	112.645
TRABZON	13.926	4	91	43.540	102.573	0	4.201	25	2.260	166.620
TUNCELİ	1.059	3	0	2.212	6.222	0	2.148	2	129	11.776
UŞAK	6.868	108	1.121	23.081	51.474	0	381	13	1.507	84.551
VAN	7.126	5	2	8.266	19.072	0	3.838	6	889	39.203
YALOVA	8.204	8	3	14.794	34.839	0	1.029	117	1.470	60.463
YOZGAT	5.385	2	15	13.751	71.687	0	624	14	359	91.837
ZONGULDAK	12.837	200	5	22.518	50.132	0	1.062	21.915	4.198	112.866
Ürün Toplamı	1.918.644	13.802	26.154	3.957.097	9.185.848	1.708	295.494	92.052	283.613	15.774.413

Şekil 3.17 - İllere Göre Akaryakıt Satışları (ton)

2010 yılında dağıtıcı lisansı sahiplerinin serbest kullanıcılara teslim ettikleri akaryakıt miktarı 674 bin ton Motorin ve 300 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere yaklaşık 974bin ton olarak gerçekleşmiştir. Dağıtıcı lisans sahipleri tarafından serbest kullanıcılara yapılan teslim miktarları Tablo 3.19’da verilmektedir.

Tablo 3.19 - Serbest Kullanıcılara Yapılan Akaryakıt Türlerine Göre Dağıtıcı Satışları

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	TP Petrol Dağıtım A. Ş.	Motorin Türleri	203.906	265.555	30,3	27,3
		Fuel Oil Türleri	61.649		20,6	
2	Petrol Ofisi A. Ş.	Motorin Türleri	145.447	185.046	21,6	19,0
		Fuel Oil Türleri	39.599		13,2	
3	Opet Petrolcülük A. Ş.	Motorin Türleri	72.372	150.652	10,7	15,5
		Fuel Oil Türleri	78.280		26,1	
4	Altınbaş Petrol Ve Tic. A. Ş.	Motorin Türleri	51.001	95.909	7,6	9,8
		Fuel Oil Türleri	44.908		15,0	
5	Akpet Akaryakıt Dağıtım A. Ş.	Motorin Türleri	73.823	92.542	11,0	9,5
		Fuel Oil Türleri	18.719		6,2	
6	BP Petrolleri A. Ş.	Motorin Türleri	20.010	67.727	3,0	7,0
		Fuel Oil Türleri	47.717		15,9	
7	Shell &Turcas Petrol A. Ş.	Motorin Türleri	46.983	46.987	7,0	4,8
		Fuel Oil Türleri	4		0,0	
8	Delta Akaryakıt Tic. A. Ş.	Motorin Türleri	17.791	17.791	2,6	1,8
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
9	Balpet Petrol Ürn. Taş. San. Ve Tic. A. Ş.	Motorin Türleri	11.640	11.640	1,7	1,2
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
10	Total Oil Türkiye A.Ş.	Motorin Türleri	8.869	9.450	1,3	1,0
		Fuel Oil Türleri	581		0,2	
11	Termopet Akaryakıt Nak. Ve Tic. Ltd. Şti.	Motorin Türleri	7.084	8.507	1,1	0,9
		Fuel Oil Türleri	1.423		0,5	
12	Siyam Petrolcülük San. Ve Tic. A.Ş.	Motorin Türleri	7.801	7.801	1,2	0,8
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
13	Pars Petrol Madeni Yağlar İth. İhr. Paz. San. Ve Tic. A.Ş.	Motorin Türleri	0	6.904	0,0	0,7
		Fuel Oil Türleri	6.904		2,3	
14	Turkuaz Petrol Ürn. A. Ş.	Motorin Türleri	3.317	3.317	0,5	0,3
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
15	Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	Motorin Türleri	2.817	2.817	0,4	0,3
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
16	LukoilEurasia Petrol A. Ş.	Motorin Türleri	577	577	0,1	0,1
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
17	Petline Petrol Ürn. Tic. A.Ş.	Motorin Türleri	420	420	0,1	0,0
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
18	Enerji Petrol Ürn. Paz. A.Ş.	Motorin Türleri	170	170	0,0	0,0
		Fuel Oil Türleri	0		0,0	
Toplam		Motorin Türleri	674.028	973.812	69,2	100
		Fuel Oil Türleri	299.784		30,8	

*Tabloda yer almayan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin satışı ya da satışlarına ilişkin bildirimini bulunmamaktadır.

2010 yılında dağıtıcılar arası ticaret kapsamında 1,43 milyon ton Motorin türleri, 152 bin ton Benzin türleri ve 42 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere toplam 1,62 milyon ton satış gerçekleşmiştir.

Tablo 3.20 - Dağıtıcılar Arası Akaryakıt Satışı Yapan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerine Göre Satış Miktarları (ton)

Dağıtıcı Lisansı Sahipleri	Benzin Türü	Fuel Oil Türü	Motorin Türü	Genel Toplam
Akdoğan Petrol Ürn. Dağıtım A.Ş.	0	0	351	351
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	12.780	1.588	237.563	251.931
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	9.548	0	93.387	102.935
BP Petrolleri A.Ş.	42.729	17.343	363.417	423.489
Can Aslan Petrolcülük San. A.Ş.	0	0	1.085	1.085
Enerji Petrol Ürn. Paz. A.Ş.	286	0	10.620	10.906
Erk Petrol Yatırımları A.Ş.	61	0	1.559	1.620
Kadooğlu Petrolcülük Taş.Tic.San. İth. Veİhr.A.Ş.	0	0	18.029	18.029
Opet Petrolcülük A.Ş.	340	0	47.780	48.120
Petrol Ofisi A.Ş.	21.080	3.318	137.091	161.489
Shell & Turcas Petrol A.Ş.	48.400	19.814	302.034	370.248
Siyam Petrolcülük San. ve Tic. A.Ş.	3.774	0	23.864	27.638
Teco Petrolcülük San. Ve Tic. A.Ş.	1.613	42	23.685	25.340
Total Oil Türkiye A.Ş.	7.819	0	108.550	116.369
Turkuaz Petrol Ürn. A.Ş.	4.234	0	54.677	58.911
Genel Toplam	152.664	42.105	1.423.692	1.618.461

Tablo 3.20’de dağıtıcı lisansı sahiplerinin ürün türüne göre diğer dağıtıcılara yapmış olduğu satışlar (teslim miktarları) verilmiştir. Tablo 3.21’de ise dağıtıcı lisansı sahiplerinin diğer dağıtıcılardan temin ettikleri toplam ürün miktarlarıyla birlikte bu satışların diğer toplam teminleri içerisindeki yüzdeleri gösterilmiştir. Dağıtıcı lisansı sahiplerinin temin ettikleri tüm akaryakıt türlerinin yaklaşık olarak %8’i dağıtıcılar arası ticaret yoluyla temin edilmiştir.

Tablo 3.21 - Dağıtıcılar Arası Ticaret Kapsamında Akaryakıt Alan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Temin Miktarları (ton)

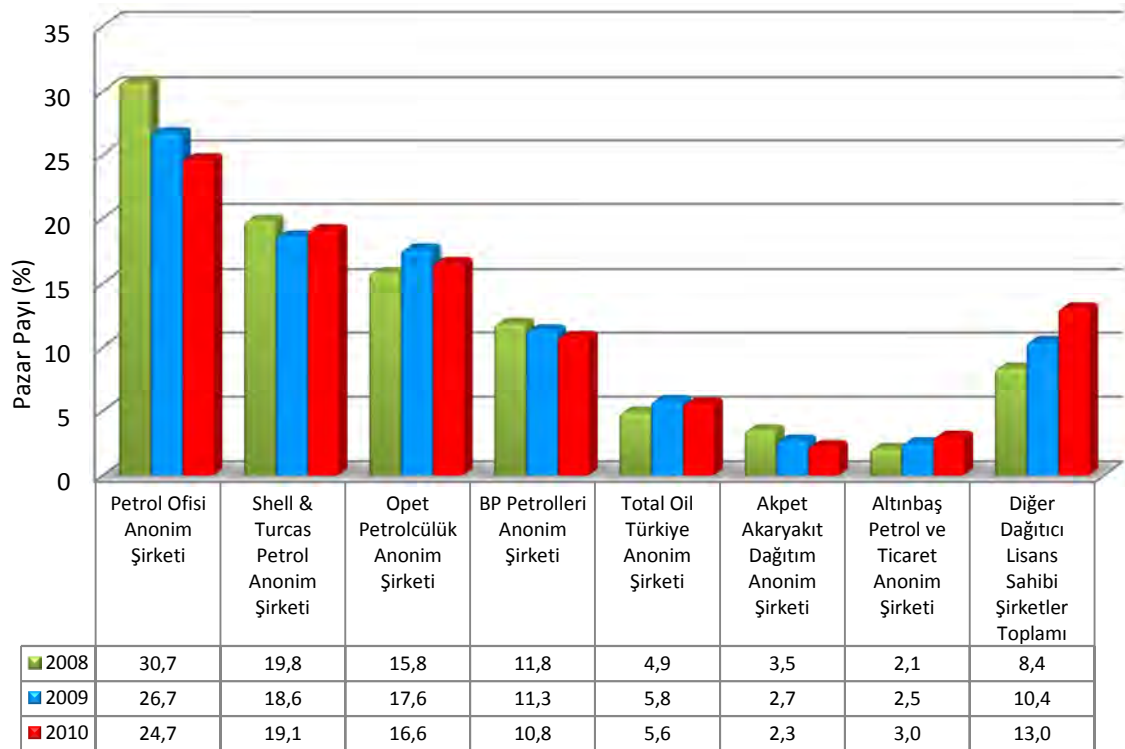
Dağıtıcı Lisansı Sahipleri	Dağıtıcılardan Temin Miktarı (ton)	Toplam Teminde Yüzdesi (%)
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	51.526	8
Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş.	20.711	3
Antoil Akaryakıt Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.	3.538	83
Aytemiz Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	20.924	37
Balpet Petrol Ürn. Taş. San. ve Tic. A.Ş.	37.432	15
Birleşik Petrol A.Ş.	31.031	88
Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	127.264	54
BP Petrolleri A.Ş.	185.491	8
Can Aslan Petrolcülük San. A.Ş.	4.225	4
Damla Oil Akaryakıt A.Ş.	8.486	62
Damla Petrol İnş. Tic. A.Ş.	3.290	78
Delta Akaryakıt Tic. A.Ş.	25.950	36
Enerji Petrol Ürn. Paz. A.Ş.	35.034	18
Erk Petrol Yatırımları A.Ş.	55.915	81
Eropet Akaryakıt Dağıtım Taş. İnş. Paz. Pet.Ürn. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.	16.866	32
Goldser Turizm Otelcilik ve Petrol San. Tic. A.Ş.	214	15
İnter-Oil Petrol Dağıtım Nak. ve Tur. İç ve Dış Tic.Paz. A.Ş.	2.573	42
Kadooğlu Petrolcülük Taş. Tic. San. İth. ve İhr. A.Ş.	18.456	9
Kaleli Best Oil Petrolcülük Tic. Ltd. Şti.	22.330	24
Link Kimya Petrol Ürn. San. ve Tic. Ltd. Şti.	1.395	32
Lukoil Eurasia Petrol A.Ş.	146.236	63
N-PET Petrol Ürn. Paz. Nak. San. Tic. ve Dağıtım Ltd. Şti.	33.837	29
Opet Petrolcülük A.Ş.	127.721	4
Ozan Enerji LPG Akaryakıt Dağıtım ve Nak. Tic. A.Ş.	10.487	40
Pars Petrol Madeni Yağlar İth. İhr. Paz. San. ve Tic. A.Ş.	4.973	20
Petline Petrol Ürn. Tic. A.Ş.	14.454	11
Petrol Ofisi A.Ş.	1.620	0
Raman Akaryakıt Dağıtım Nak. Petrol Ürn. San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	3.709	21
Shell &Turcas Petrol A.Ş.	196.061	5
Siyam Petrolcülük San. ve Tic. A.Ş.	7.174	13
Starpet Garzan Akaryakıt Dağıtım Paz. A.Ş.	24.607	29
Teco Petrolcülük San. Ve Tic. A.Ş.	23.048	17
Termopet Akaryakıt Nak. Ve Tic. Ltd. Şti.	49.588	34
Total Oil Türkiye A.Ş.	221.012	21
TP Petrol Dağıtım A.Ş.	18.467	5
Turkuaz Petrol Ürn.A.Ş.	43.481	18
Türkoil Petrol Ürn. San. Tic. ve Dağıtım A.Ş.	16.263	61
VTM Akaryakıt Petrol Ürn. Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.	678	6
Yalçinkaya Petrol Ürn. Paz. Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.	2.428	100
Genel Toplam	1.618.461	8

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin satışlarının pazar paylarına göre dağılımı Tablo 3.22 ve Şekil 3.18’de gösterilmekte olup, ilk beş şirketin pazar payları toplamı 2008 yılında % 83 iken, 2009 yılında % 80, 2010 yılında % 76,8 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 3.22 -Satışa göre ilk 10 Dağıtıcı Lisansı Sahibinin Sıralaması *

No	2009	Pay (%)	No	2010	Pay (%)
1	Petrol Ofisi A.Ş.	26,7	1	Petrol Ofisi A.Ş.	24,7
2	Shell &Turcas Petrol A.Ş.	18,6	2	Shell &Turcas Petrol A.Ş.	19,1
3	Opet Petrolcülük A.Ş.	17,6	3	Opet Petrolcülük A.Ş.	16,6
4	BP Petrolleri A.Ş.	11,3	4	BP Petrolleri A.Ş.	10,8
5	Total Oil Türkiye A.Ş.	5,8	5	Total Oil Türkiye A.Ş.	5,6
6	Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	2,7	6	Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	2,3
7	Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.	2,5	7	Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.	3,0
8	TP Petrol Dağıtım A.Ş.	1,8	8	TP Petrol Dağıtım A.Ş.	1,9
9	Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	1,4	9	Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	1,4
10	Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş.	1,2	10	LukoilEurasia Petrol A.Ş.	1,4
11	Diğer Dağıtıcı Lisans Sahibi Şirketler Toplamı	10,4	11	Diğer Dağıtıcı Lisans Sahibi Şirketler Toplamı	13,0

*Bayilik ve serbest kullanıcı lisansı sahiplerine yapılan teslimleri kapsamaktadır.

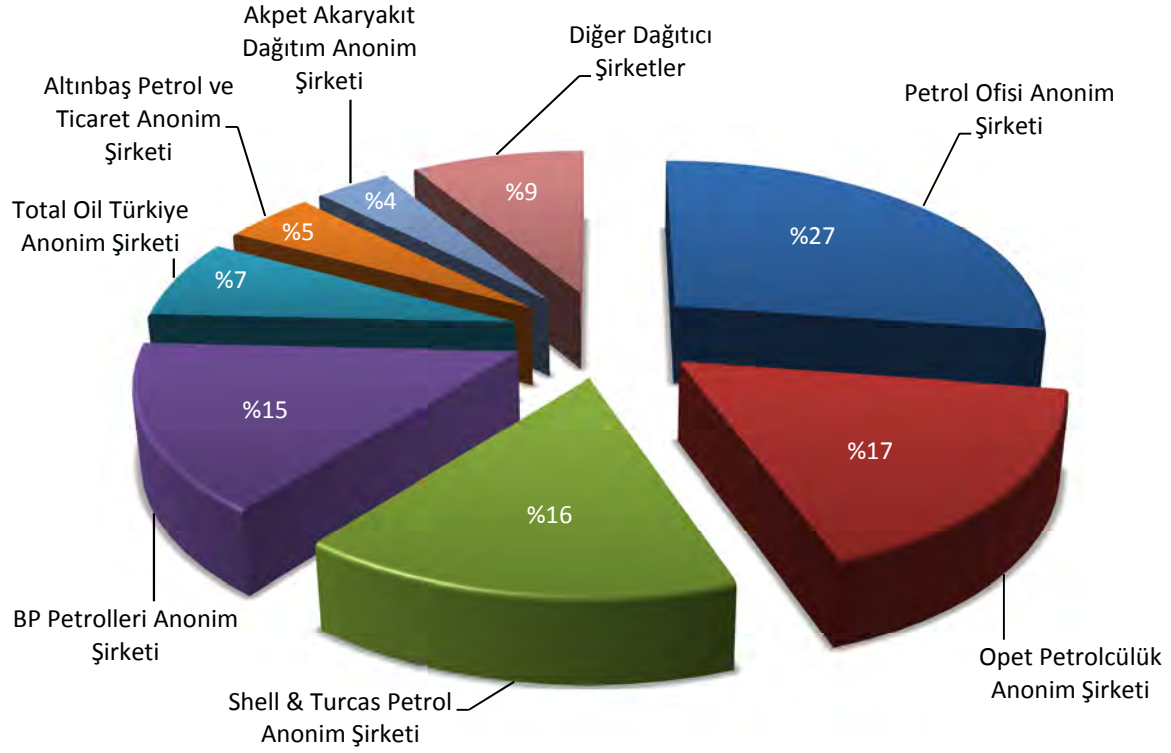
Şekil 3.18 - Yıllara Göre ilk 7 Dağıtıcı Lisansı Sahibinin Pazar Payları

Tablo 3.23 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahibi Şirketlerin Akaryakıt Türüne Göre İthalat Miktarları (ton)

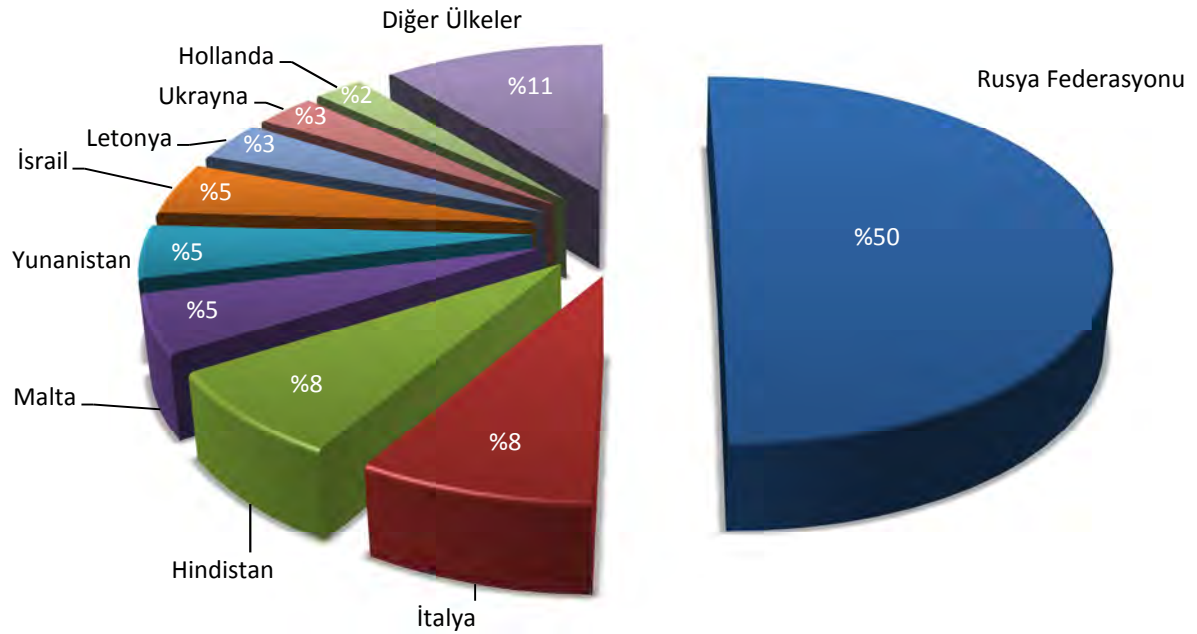
Dağıtıcı Lisansı Sahibi	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Kırsal Motorin	Fuel Oil 3	Fuel Oil 5	Uçak Benzini	Jet Yakıtı	Genel Toplam
Petrol Ofisi A.Ş.	-	463.510	1.743.103	-	541	2.000	131.182	2.340.336
Opet Petrolcülük A.Ş.	-	552.002	875.746	50.048	-	-	-	1.477.796
Shell & Turcas Petrol A.Ş.	89.834	431.395	851.083	-	-	-	-	1.372.312
Bp Petrolleri A.Ş.	111.165	281.502	845.490	-	56.666	-	-	1.294.823
Total Oil Türkiye A.Ş.	58.139	133.859	418.964	-	-	-	-	610.962
Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş.	15.001	64.455	317.269	-	-	-	-	396.725
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	-	-	320.618	-	-	-	-	320.618
Balpet Petrol Ürn. Taş. San. Ve Tic. A.Ş.	-	-	140.929	-	-	-	-	140.929
Siyam Petrolcülük San. ve Tic. A.Ş.	-	12.587	106.298	-	-	-	-	118.885
Kadooğlu Petrolcülük Taş. Tic. San. İth. Ve İhr. A.Ş.	-	-	96.418	-	-	-	-	96.418
Enerji Petrol Ürn. Paz. A.Ş.	-	-	83.213	-	-	-	-	83.213
Turkuaz Petrol Ürn. A.Ş.	-	-	64.379	-	-	-	-	64.379
Starpet Garzan Akaryakıt Dağıtım Paz. A.Ş.	-	-	59.922	-	-	-	-	59.922
Tp Petrol Dağıtım A.Ş.	-	17.747	40.183	-	-	-	-	57.930
Petline Petrol Ürn. Tic. A.Ş.	-	16	45.378	-	-	-	-	45.394
Can Aslan Petrolcülük San. A.Ş.	-	-	33.132	-	-	-	-	33.132
N-pet Petrol Ürn. Paz. Nak. San. Tic. ve Dağıtım Ltd. Şti.	-	-	26.978	-	-	-	-	26.978
Asya Akaryakıt Tic. ve San. A.Ş.	-	5.216	4.979	-	-	-	-	10.195
Kaleli Best Oil Petrolcülük Tic. Ltd. Şti.	-	-	5.000	-	-	-	-	5.000
Vtm Akaryakıt Petrol Ürn. Dağıtım San. ve Tic. A.Ş.	-	-	4.003	-	-	-	-	4.003
Parkoil Petrol Ürn. Taş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	-	-	525	-	-	-	-	525
GENEL TOPLAM	274.139	1.962.289	6.083.610	50.048	57.207	2.000	131.182	8.560.475

Tablo 3.24 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre Akaryakıt İthalat Miktarları (ton)

Ülkeler	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Kırsal Motorin	Fuel Oil 3	Fuel Oil 5	Uçak Benzini	Jet Yakıtı	Genel Toplam
A.B.D.	-	23.096	17.008	-	-	2.000	-	42.104
Belarus	-	-	12.267	-	-	-	-	12.267
Belçika	-	-	40.986	-	-	-	-	40.986
Bulgaristan	15.293	8.209	-	-	21.986	-	-	45.488
Cebelitarık	-	-	17.538	-	-	-	-	17.538
Gürcistan	-	-	138	-	-	-	-	138
Hindistan	-	573.035	77.874	-	-	-	-	650.909
Hollanda	1.099	-	201.270	-	-	-	-	202.369
İngiltere	-	16	63.969	-	-	-	-	63.985
İspanya	28.884	-	-	-	-	-	-	28.884
İsrail	12.908	324.459	48.076	-	3.195	-	-	388.638
İtalya	67.073	321.424	295.917	22.407	-	-	-	706.821
Letonya	-	-	295.617	-	-	-	-	295.617
Libya	-	6.526	68.916	-	-	-	76.655	152.097
Litvanya	-	-	14.085	-	-	-	-	14.085
Malezya	-	435	-	-	-	-	-	435
Malta	1.100	114.139	323.685	-	1.368	-	-	440.292
Romanya	91.352	80.718	5.138	-	-	-	-	177.208
Rusya Federasyonu	-	35.407	4.241.056	21.669	1.200	-	-	4.299.332
Singapur	-	3.794	3.286	-	-	-	-	7.080
Tunus	-	7.996	56.578	-	-	-	-	64.574
Türkiye (Antrepo)	-	132.312	42.067	5.972	-	-	-	180.351
Türkmenistan	-	-	5.984	-	-	-	-	5.984
Ukrayna	-	-	216.163	-	29.458	-	-	245.621
Yunanistan	56.430	270.899	19.998	-	-	-	54.527	401.854
Diğer Ülkeler	-	59.824	15.994	-	-	-	-	75.818
Genel Toplam	274.139	1.962.289	6.083.610	50.048	57.207	2.000	131.182	8.560.475

Şekil 3.19 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt İthalat Payları

Şekil 3.20 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Ülkelere Göre İthalat Payları

Tablo 3.25 - 2010 Yılı Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Akaryakıt Türüne Göre Toplam İhracat Verileri (ton)

	Uçak Benzini	Jet Yakıtı	Denizcilik Yakıtları	Kırsal Motorin	Motorin
Petrol Ofisi A.Ş.	1.571	1.194.581	349.265	454	-
Balpet Petrol Ürn. Taş. San. A.Ş.	-	-	246	25	-
BP Petrolleri A.Ş.	-	17.918	-	-	648
TOPLAM	1.571	1.212.499	349.511	479	648

3.2.3 İhrakiye Teslimi Faaliyetleri

Dünya genelinde deniz ve hava yolu ile yapılan taşıma faaliyetlerinin artması, hava yolu araçları ile seyahat kavramının yaygınlaşması vb. nedenlerle denizcilik ve havacılık yakıtlarına olan talebin her geçen gün arttığı görülmektedir. Deniz ve hava taşıt teknolojilerinin sürekli gelişmesi ile bu taşıtların daha verimli yakıt kullanmaları sonucunda, anılan ürünlere olan talep artışı, ulaşım faaliyetlerinde yaşanan ciddi artışa rağmen tek haneli rakamlarda seyretmektedir.

Özellikle son yıllarda insan ve çevre sağlığına verilen önemin artması ile denizcilik yakıtlarının teknik özelliklerine ilişkin MARPOL, SOLAS gibi uluslararası kuruluşlar tarafından yakıt kullanımı sonucu oluşan salım değerlerinin kontrolü hususunda yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu düzenlemeler doğrultusunda, deniz yakıtları piyasasında yer alan ürün içeriklerinin değiştiği görülmektedir. Özellikle yapılan düzenlemeler sonucunda denizcilik yakıtlarında kükürt oranının sınırlandırılması ile piyasada, artık ürün oranı yüksek ürünlerden damıtık ürün oranı yüksek ürünlere doğru bir geçiş yaşanmaktadır.

Ülkemiz karasuları ve/veya karasuları bitişiğinde deniz vasıtalarına veya hava meydanlarında yerli ve yabancı uçaklara vergili veya vergisiz sağlanan akaryakıt ve madeni yağlar, 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre ihrakiye olarak tanımlanmıştır. Bu doğrultuda, yurt içinden veya yurtdışından temin ettikleri ihrakiyeyi deniz ve hava taşıtlarına ikmal etmek isteyen kişilere anılan kanun kapsamında “İhrakiye Teslim Lisansı” alma zorunluluğu getirilmiştir.

İhracat ve transit rejime tabi teslimler hariç olmak üzere, alt başlığına ihrakiye teslimi eklenmiş dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinin yurt içinde yaptıkları ihrakiye satış miktarları Tablo 3.26’da gösterilmektedir. Motorin türleri ve havacılık yakıtları satış miktarlarının toplam yurt içi ihrakiye satışlarının %95’lik kısmını oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 3.26 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında Yurt İçine Yaptıkları Satış Miktarları (ton)*

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	Petrol Ofisi A. Ş.	Benzin Türleri	262	459.499	4,1	46,4
		Motorin Türleri	78.423		26,2	
		Fuel Oil Türleri	551		45,1	
		Denizcilik Yakıtları	25.764		70,5	
		Havacılık Yakıtları	354.130		54,9	
		Madeni Yağ	369		20,1	
2	THY Opet Havacılık Yakıtları A. Ş.	Benzin Türleri	0	130.340	0	13,2
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	130.340		20,2	
		Madeni Yağ	0		0	
3	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	Benzin Türleri	0	104.198	0	10,5
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	104.198		16,2	
		Madeni Yağ	0		0	
4	Shell & Turcas Petrol A.Ş.	Benzin Türleri	0	92.021	0	9,3
		Motorin Türleri	92.019		30,8	
		Fuel Oil Türleri	2		0,2	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
5	Opet Petrolcülük A.Ş.	Benzin Türleri	6.074	69.351	95,7	7
		Motorin Türleri	38.861		13	
		Fuel Oil Türleri	353		28,9	
		Denizcilik Yakıtları	10.701		29,3	
		Havacılık Yakıtları	12.953		2	
		Madeni Yağ	409		22,2	
6	Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.	Benzin Türleri	0	41.671	0	4,2
		Motorin Türleri	41.221		13,8	
		Fuel Oil Türleri	0			
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	450		24,5	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
7	Mobil Oil Türk A.Ş.	Benzin Türleri	0	23.066	0	2,3
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	23.066		3,6	
		Madeni Yağ	0		0	
8	The Shell Company of Turkey Limited Merkezi Londra Türkiye Şubesi	Benzin Türleri	0	17.509	0	1,8
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	17.509		2,7	
		Madeni Yağ	0		0	
9	Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	Benzin Türleri	0	12.966	0	1,3
		Motorin Türleri	12.682		4,2	
		Fuel Oil Türleri	283		23,1	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	1		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
10	Balpet Petrol Ürünleri Taşımacılık San. Ve Tic. A.Ş.	Benzin Türleri	0	12.087	0	1,2
		Motorin Türleri	12.087		4	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
11	Cen Petrol Ürünleri Madeni Yağlar Dağıtım San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	7.503	0	0,8
		Motorin Türleri	7.408		2,5	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	95		0,3	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
12	Siyam Petrolcülük San. Ve Tic. A.Ş.	Benzin Türleri	0	4.193	0	0,4
		Motorin Türleri	4.193		1,4	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
13	Turkuaz Petrol Ürünleri A.Ş.	Benzin Türleri	0	4.018	0	0,4
		Motorin Türleri	3.984		1,3	
		Fuel Oil Türleri	34		2,8	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
14	Can Aslan Petrolcülük San. A.Ş.	Benzin Türleri	0	1.828	0	0,2
		Motorin Türleri	1.828		0,6	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
15	Parkoil Petrol Ürünleri Taşımacılık San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	1.669	0	0,2
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	1.669		0,3	
		Madeni Yağ	0		0	
16	BP Petrolleri A.Ş.	Benzin Türleri	0	1.590	0	0,2
		Motorin Türleri	1.506		0,5	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	84		4,6	
17	Eropet Akaryakıt Dağıtım Taşımacılık İnşaat Pazarlama Petrol Ürünleri İthalat İhracat San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	1.195	0	0,1
		Motorin Türleri	1.195		0,4	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
18	Gözen Havacılık ve Ticaret A.Ş.	Benzin Türleri	0	926	0	0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	926		0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
19	Termopet Akaryakıt Nakliyat ve Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	767	0	0,1
		Motorin Türleri	767		0,3	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
20	Kadooğlu Petrolcülük Taşımacılık Ticaret Sanayi İthalat ve İhracat A.Ş.	Benzin Türleri	0	545	0	0,1
		Motorin Türleri	545		0,2	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
21	RMG Petrol Ürünleri Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	393	0	<0,1
		Motorin Türleri	393		0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
22	Kalkavan Deniz Nakliyat Gıda Bilgisayar Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	373	0	<0,1
		Motorin Türleri	373		0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
23	Armarin Denizcilik Turizm İnşaat Tekstil Dış Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	336	0	<0,1
		Motorin Türleri	336		0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
24	Enerji Petrol Ürünleri Paz. A.Ş.	Benzin Türleri	1	285	<0,1	<0,1
		Motorin Türleri	284		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
25	Mar Ajans Yayıncılık Reklamcılık Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	185	0	<0,1
		Motorin Türleri	27		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	1		<0,1	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	157		8,5	
26	TBS Denizcilik ve Petrol Ürünleri Dış Ticaret A.Ş.	Benzin Türleri	0	157	0	<0,1
		Motorin Türleri	157		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
27	Jüpiter Denizcilik Taşıma Mümessillik San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	130	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	130		7,1	
28	Asya Akaryakıt Tic. Ve San. A.Ş.	Benzin Türleri	8	118	0,1	<0,1
		Motorin Türleri	110		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
29	Enerji Petrol Denizcilik Tic. Ve San. A.Ş.	Benzin Türleri	0	118	0	<0,1
		Motorin Türleri	118		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
30	Atılım Petrolcülük Cenizcilik Nakliye İnşaat Taahhüt ve Turizm Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	98	0	<0,1
		Motorin Türleri	98		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
31	Prista Oil Yağ San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	97	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	97		5,3	
32	Anadolu Uluslararası Ticaret ve Taşımacılık A.Ş.	Benzin Türleri	0	64	0	<0,1
		Motorin Türleri	64		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
33	A/B Petrol Ürünleri Pazarlama Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	60	0	<0,1
		Motorin Türleri	51		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	9		0,5	
34	As-Mira Petrol ve Kimya Ürünleri Nakliye San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	53	0	<0,1
		Motorin Türleri	53		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
35	Total Oil A.Ş.	Benzin Türleri	0	50	0	<0,1
		Motorin Türleri	50		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
36	TP Petrol Dağıtım A.Ş.	Benzin Türleri	0	50	0	<0,1
		Motorin Türleri	50		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
37	Enaoil Petrol Ürünleri İthalat İhracat San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	47	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	47		2,6	
38	Turkuaz Deniz Hizmetleri Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	45	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	45		2,4	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
39	Alarga Kumanyacılık ve Gemi Malzemeleri Tic. A.Ş.	Benzin Türleri	0	23	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	23		1,3	
40	Laguna Enerji Gemi Acentalığı Akaryakıt Turizm San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	20	0	<0,1
		Motorin Türleri	20		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
41	Akdeniz Yakıt ve Gemi Acenteliği Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	15	0	<0,1
		Motorin Türleri	6		<0,1	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	9		0,5	
42	Kaynar Sanayi ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	8	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	8		0,4	
43	Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım ve Ticaret Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	8	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	8		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
44	Kırali Petrol Ürünleri San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Benzin Türleri	0	2	0	<0,1
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
		Madeni Yağ	2		0,1	
ÜRÜN TOPLAMI		Benzin Türleri	6.345			
		Motorin Türleri	298.909			
		Fuel Oil Türleri	1.223			
		Denizcilik Yakıtları	36.561			
		Havacılık Yakıtları	644.800			
		Madeni Yağ	1.839			
GENEL TOPLAM			989.677			

*İhrakiye teslimi yapabilen istasyonlar ile serbest kullanıcı lisansı sahiplerine teslim edilen ürün miktarları ve Dağıtım İzin Belgesine sahip firmaların, Gelir İdaresi Başkanlığının 8 No'lu Özel Tüketim Vergisi Sirkülerinde yer alan G.T.İ.P. numaralarına göre yaptıkları ÖTV'siz yakıt satış miktarlarını kapsar.

2010 yılında yurt içi ihrakiye piyasasında 44 adet lisans sahibi faaliyet göstermiştir. Bu firmalardan en çok satış yapan 10 firmanın akaryakıt satış miktarları akaryakıt türlerine göre Tablo 3.27’de gösterilmektedir.

Yurt içine satılan Fuel Oil ve Motorin türleri ile Denizcilik Yakıtlarının sırasıyla %99,8, %94 ve %93’lük kısmı ÖTV’siz olarak satılmıştır. Yurt içine satılan havacılık yakıtları için ÖTV miktarı ÖTV Kanunu ile sıfır olarak belirlendiği için bu ürünler sadece KDV ödenerek satın alınmıştır.

Tablo 3.27 - 2010 Yılı İhrakiye (Madeni Yağ hariç) Satışlarına göre ilk 10 Lisans Sahibi*

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	Petrol Ofisi A. Ş.	Benzin Türleri	262	459.130	4,1	47,7
		Motorin Türleri	78.423		28,5	
		Fuel Oil Türleri	551		46,3	
		Denizcilik Yakıtları	25.764		70,7	
		Havacılık Yakıtları	354.130		55,1	
2	THY Opet Havacılık Yakıtları A. Ş.	Benzin Türleri	0	130.340	0	13,6
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	130.340		20,3	
3	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş.	Benzin Türleri	0	104.198	0	10,8
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	104.198		16,2	
4	Shell & Turcas Petrol A.Ş.	Benzin Türleri	0	92.021	0	9,6
		Motorin Türleri	92.019		33,4	
		Fuel Oil Türleri	2		0,2	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
5	Opet Petrolcülük A.Ş.	Benzin Türleri	6.074	68.942	95,9	7,2
		Motorin Türleri	38.861		14,1	
		Fuel Oil Türleri	353		29,7	
		Denizcilik Yakıtları	10.701		29,3	
		Havacılık Yakıtları	12.953		2	
6	Altınbaş Petrol ve Ticaret A.Ş.	Benzin Türleri	0	41.221	0	4,3
		Motorin Türleri	41.221		15	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
7	Mobil Oil Türk A.Ş.	Benzin Türleri	0	23.066	0	2,4
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	23.066		3,6	

Sıra No	Firma Adı	Akaryakıt Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
8	The Shell Company of Turkey Limited Merkezi Londra Türkiye Şubesi	Benzin Türleri	0	17.509	0	1,8
		Motorin Türleri	0		0	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	17.509		2,7	
9	Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	Benzin Türleri	0	12.966	0	1,3
		Motorin Türleri	12.682		4,6	
		Fuel Oil Türleri	283		23,8	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	1		<0,1	
10	Balpet Petrol Ürünleri Taşımacılık San. Ve Tic. A.Ş.	Benzin Türleri	0	12.087	0	1,3
		Motorin Türleri	12.087		4,4	
		Fuel Oil Türleri	0		0	
		Denizcilik Yakıtları	0		0	
		Havacılık Yakıtları	0		0	
ÜRÜN TOPLAMI		Benzin Türleri	6.336			
		Motorin Türleri	275.293			
		Fuel Oil Türleri	1.189			
		Denizcilik Yakıtları	36.465			
		Havacılık Yakıtları	642.197			
GENEL TOPLAM			961.480			

*İhrakiye Teslimi lisansı sahibi istasyonlara ile serbest kullanıcı lisansı sahiplerine teslim edilen ürün miktarları ve Dağıtım İzin Belgesine sahip firmaların, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 8 No'lu Özel Tüketim Vergisi Sirkülerinde yer alan G.T.İ.P. numaralarına göre yaptıkları ÖTV'siz yakıt satış miktarlarını kapsar.

Alt başlığına ihrakiye teslimi eklenmiş dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinin 2010 yılına ait madeni yağ satışları Tablo 3.28'de gösterilmektedir.

Tablo 3.28 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında Yurt içine Yaptıkları Madeni Yağ Satışları*

Sıra No	Firma Adı	Satış Miktarı (ton)	Piyasa Payı (%)
1	Altınbaş Petrol Ve Ticaret Anonim Şirketi	450	24,5
2	Opet Petrolcülük Anonim Şirketi	409	22,2
3	Petrol Ofisi Anonim Şirketi	369	20,1
4	Mar Ajans Yayıncılık Reklamcılık Tic.Ltd. Şti	157	8,5
5	Jüpiter Denizcilik Taşıma. Mümessillik San. Ve Tic. Ltd.Şti.	130	7,1
6	Prista Oil Yağ Sanayi Ve Ticaret Ltd Şirketi	97	5,3
7	BP Petrolleri Anonim Şirketi	84	4,6
8	Enaoil Petrol Ürünleri İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	47	2,6
9	Turkuaz Deniz Hizmetleri Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi	45	2,4
10	Alarga Kumanyacılık Ve Gemi Malzemeleri Tic. A.Ş.	23	1,3
11	A/B Petrol Ürünleri Pazarlama Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	9	0,5
12	Akdeniz Yakıt Ve Gemi Acenteliği Ticaret Limited Şirketi	9	0,5
13	Kaynar Sanayi Ve Dış Ticaret Limited Şirketi	8	0,4
14	Kırali Petrol Ürünleri San. Ve Tic. Ltd. Şti.	2	0,1
GENEL TOPLAM		1839	100

Alt başlığına ihrakiye teslimi eklenmiş dağıtıcı ve ihrakiye teslimi lisansı sahiplerinin yurt içi kullanıcılarına yaptığı satışlar yanında anılan ürünleri ciddi miktarda ihraç ettikleri de görülmektedir. Lisans sahiplerinin 2010 yılında yaptıkları ihracat miktarları Tablo 3.29, Tablo 3.30, Tablo 3.31 ve Tablo 3.32’de gösterilmektedir.

Tablo 3.29 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri İhrakiye Miktarları

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
1	Petrol Ofisi Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	349.295	1.546.118	42,3	56,3
		Havacılık Yakıtı	1.196.152		64,2	
		Madeni Yağ	671		1,1	
		Motorin Türleri	0		0	
2	The Shell Company Of Turkey Limited Merkezi Londra Türkiye Şubesi	Denizcilik Yakıtları	0	256.707	0	9,3
		Havacılık Yakıtı	208.980		11,2	
		Madeni Yağ	47.727		81,5	
		Motorin Türleri	0		0	
3	THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	0	220.535	0	8
		Havacılık Yakıtı	220.535		11,8	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
4	Enerji Petrol Denizcilik Ticaret Ve Sanayi A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	152.175	152.175	18,4	5,5
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
5	İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım Ve İşletme A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	0	148.361	0	5,4
		Havacılık Yakıtı	148.361		8	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
6	TBS Denizcilik Ve Petrol Ürünleri Dış Ticaret Aş.	Denizcilik Yakıtları	132.728	132.728	16,1	4,8
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
7	Arkas Petrol Ürünleri Ve Ticaret A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	118.750	118.750	14,4	4,3
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
8	Mobil Oil Türk Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	73.533	0	2,7
		Havacılık Yakıtı	69.689		3,7	
		Madeni Yağ	3.844		6,6	
		Motorin Türleri	0		0	
9	CYE Petrol Ticaret Ltd.Şti.	Denizcilik Yakıtları	55.604	55.604	6,7	2
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
10	BP Petrolleri Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	19.462	0	0,7
		Havacılık Yakıtı	17.918		1	
		Madeni Yağ	1.544		2,6	
		Motorin Türleri	0		0	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
11	Anadolu Uluslararası Ticaret Ve Taşımacılık Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	16.889	16.889	2	0,6
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
12	Prista Oil Yağ Sanayi Ve Ticaret Ltd Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	2.855	0	0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	2.855		4,9	
		Motorin Türleri	0		0	
13	Turkuaz Deniz Hizmetleri Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	824	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	824		1,4	
		Motorin Türleri	0		0	
14	TurkishPetroleum International Company	Denizcilik Yakıtları	571	571	<0,1	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
15	Batı Karadeniz Akaryakıt, Madeni Yağ, LPG Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	529	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	529		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
16	Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım Ve Ticaret Ltd. Şti.	Denizcilik Yakıtları	0	326	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	326		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
17	Vassilev Maritime Nakliyat Ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Denizcilik Yakıtları	0	314	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	314		0,5	
		Motorin Türleri	0		0	
18	Enaoil Petrol Ürünleri İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	183	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	183		0,3	
		Motorin Türleri	0		0	
19	A/B Petrol Ürünleri Pazarlama Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	165	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	165		0,3	
		Motorin Türleri	0		0	
20	Düzkoç Turizm İthalat Ve İhracat Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	113	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	113		0,2	
		Motorin Türleri	0		0	
21	Kaynar Sanayi Ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	107	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	107		0,2	
		Motorin Türleri	0		0	
22	Sun Havacılık Tic. Ltd. Şti.	Denizcilik Yakıtları	0	94	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	94		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Genel Toplam (ton)	Piyasa Payı (%)	Genel Piyasa Payı (%)
23	Mar Ajans Yayıncılık Reklamcılık Tic.Ltd. Şti	Denizcilik Yakıtları	0	78	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	78		0,1	
		Motorin Türleri	0		0	
24	As-Mira Petrol Ve Kimya Ürünleri Nakliye Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	57	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	37		<0,1	
		Motorin Türleri	20		100	
25	Akpet Akaryakıt Dağıtım Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	39	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	39		<0,1	
		Madeni Yağ	0		0	
		Motorin Türleri	0		0	
26	Alarga Kumanyacılık Ve Gemi Malzemeleri Tic. A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	0	38	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	38		<0,1	
		Motorin Türleri	0		0	
27	Atak Madeni Yağ Pazarlama San. Ve Tic. A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	0	22	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni Yağ	22		<0,1	
		Motorin Türleri	0		0	
28	Laguna Enerji Gemi Acentalığı Akaryakıt Turizm Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Denizcilik Yakıtları	0	20	0	<0,1
		Havacılık Yakıtı	0		0	
		Madeni yağ	20		<0,1	
		Motorin Türleri	0		0	
ÜRÜN TOPLAMI		Denizcilik Yakıtları	826.012			
		Havacılık Yakıtı	1.862.623			
		Madeni yağ	58.542			
		Motorin Türleri	20			
GENEL TOPLAM			2.747.197			

Tablo 3.30 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklenmiş Dağıtıcı ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhrac Ettikleri Denizcilik Yakıtları

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Piyasa Payı (%)
1	Petrol Ofisi Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	349.295	42,3
2	Enerji Petrol Denizcilik Ticaret Ve Sanayi A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	152.175	18,0
3	TBS Denizcilik Ve Petrol Ürünleri Dış Ticaret A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	132.728	16,1
4	Arkas Petrol Ürünleri ve Ticaret A.Ş.	Denizcilik Yakıtları	118.750	14,0
5	CYE Petrol Ticaret Ltd.Şti.	Denizcilik Yakıtları	55.604	6,7
6	Anadolu Uluslararası Ticaret Ve Taşımacılık Anonim Şirketi	Denizcilik Yakıtları	16.889	2,0
7	Turkish Petroleum International Company	Denizcilik Yakıtları	571	0,1
TOPLAM			826.012	

Tablo 3.31 - Alt başlığına İhrakiye Teslimi Eklendi Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri Havacılık Yakıtları

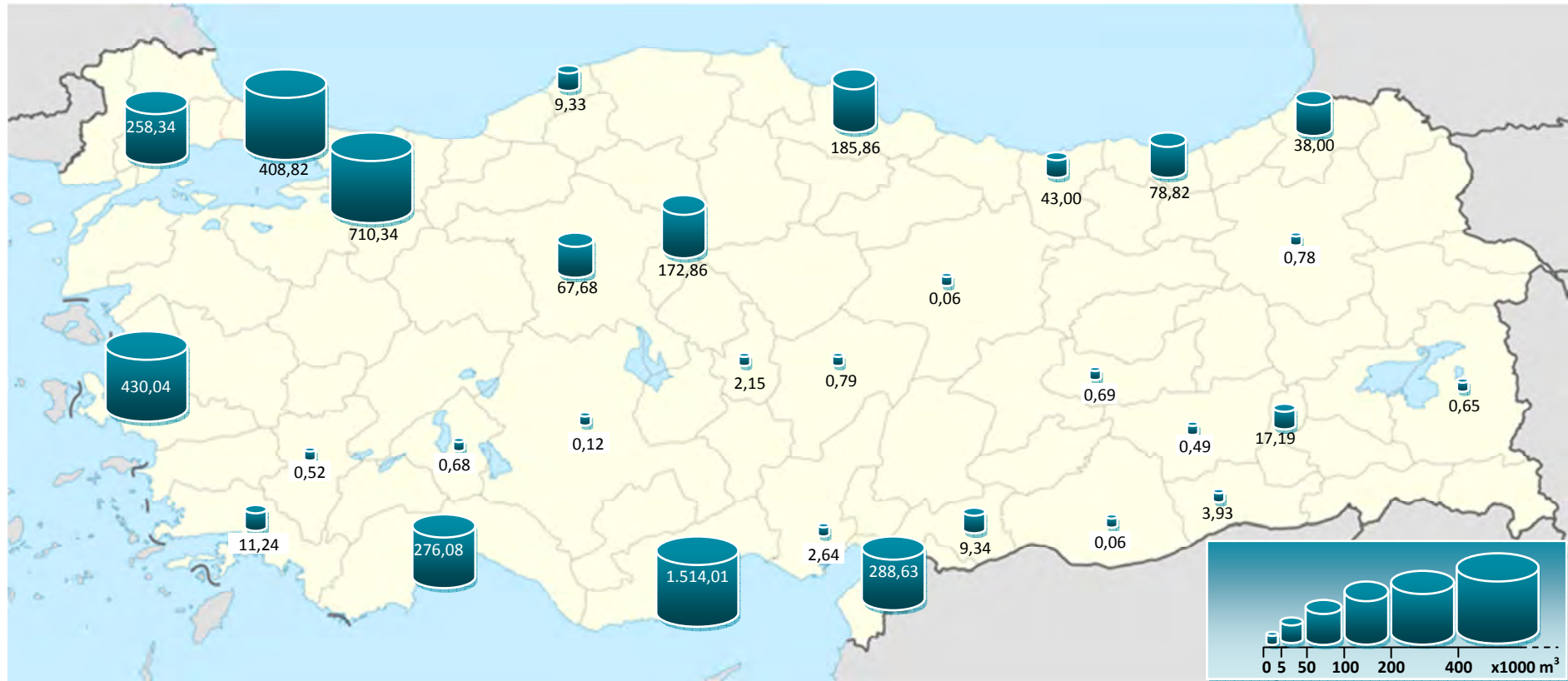
Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Piyasa Payı (%)
1	Petrol Ofisi Anonim Şirketi	Havacılık Yakıtı	1.196.152	64,2
2	THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Havacılık Yakıtı	220.535	11,8
3	The Shell Comp. Of Turkey Ltd. Merkezi Londra Türkiye Şubesine	Havacılık Yakıtı	208.980	11,2
4	İstanbul Sabiha Gökçen Ulus. Havalimanı Yat. Yapım Ve İşl. A.Ş.	Havacılık Yakıtı	148.361	8,0
5	Mobil Oil Türk Anonim Şirketi	Havacılık Yakıtı	69.689	3,7
6	BP Petrolleri Anonim Şirketi	Havacılık Yakıtı	17.918	1,0
7	Batı Karadeniz Akaryakıt, Madeni Yağ, LPG San. ve Tic. Ltd. Şti.	Havacılık Yakıtı	529	<0,1
8	Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım ve Ticaret Ltd. Şti.	Havacılık Yakıtı	326	<0,1
9	Sun Havacılık Tic. Ltd. Şti.	Havacılık Yakıtı	94	<0,1
10	Akpet Akaryakıt Dağıtım Anonim Şirketi	Havacılık Yakıtı	39	<0,1
TOPLAM			1.862.623	

Tablo 3.32 - Alt Başlığına İhrakiye Teslimi Eklendi Dağıtıcı Ve İhrakiye Teslimi Lisansı Sahiplerinin 2010 Yılında İhraç Ettikleri Madeni Yağ Miktarları

Sıra No	Firma Adı	Ürün Türü	Satış Miktarı (ton)	Piyasa Payı (%)
1	The Shell Comp. Of Turkey Ltd. Merkezi Londra Türkiye Şubesine	Madeni yağ	47.727	81,5
2	Mobil Oil Türk Anonim Şirketi	Madeni yağ	3.844	6,6
3	Prista Oil Yağ Sanayi Ve Ticaret Ltd Şirketi	Madeni yağ	2.855	4,9
4	BP Petrolleri Anonim Şirketi	Madeni yağ	1.544	2,6
5	Turkuaz Deniz Hizmetleri Taşımacılık Ticaret Limited Şirketi	Madeni yağ	824	1,4
6	Petrol Ofisi Anonim Şirketi	Madeni yağ	671	1,1
7	Vassilev Maritime Nakliyat Ve Dış Ticaret Ltd. Şti.	Madeni yağ	314	0,5
8	Enaoil Petrol Ürünleri İthalat İhracat Sanayi Ve Ticaret Ltd. Şti.	Madeni yağ	183	0,3
9	A/B Petrol Ürünleri Pazarlama Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi	Madeni yağ	165	0,3
10	Düzkoç Turizm İthalat Ve İhracat Anonim Şirketi	Madeni yağ	113	0,2
11	Kaynar Sanayi Ve Dış Ticaret Limited Şirketi	Madeni yağ	107	0,2
12	Mar Ajans Yayıncılık Reklamcılık Tic.Ltd. Şti	Madeni yağ	78	0,1
13	Alarga Kumanyacılık Ve Gemi Malzemeleri Tic. A.Ş.	Madeni yağ	38	<0,1
14	As-Mira Petrol Ve Kimya Ürünleri Nakliye San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Madeni yağ	37	<0,1
15	Atak Madeni Yağ Pazarlama San. Ve Tic. A.Ş.	Madeni yağ	22	<0,1
16	Laguna Enerji Gemi Acentalığı Akaryakıt Tur. San. Ve Tic. Ltd. Şti.	Madeni yağ	20	<0,1
TOPLAM			58.542	

3.3 Depolama Faaliyetleri

Depolama lisansı sahiplerinin tesis kapasiteleri ve coğrafi dağılımı Şekil 3.21’de, ayrıntılı dökümü ise Tablo 3.22’de gösterilmektedir.

Şekil 3.21 - 2010 Yılı İllere Göre Depolama Tesisi Kapasiteleri (1.000 m³)

Tablo 3.33 – 2010 Yılı Sonu İtibarıyla Depolama Lisansları ve Depolama Kapasiteleri

ADI	İLİ	VERİLDİĞİ TARİH	SÜRESİ	STATÜ	KAPASİTE (m ³)
Askar Akaryakıt Dağıtım ve Paz.Ltd.Şti.	GAZİANTEP	21.12.2004	15 Yıl	Gümrüklü	8.662
Solventaş Teknik Depolama A.Ş.	KOCAELİ	17.02.2005	15 Yıl	Antrepo	112.257
Poliport Kimya San.veTic.A.Ş.	KOCAELİ	24.02.2005	15 Yıl	Antrepo	17.100
ATAŞ Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş.	MERSİN	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	550.746
Petrol Ofisi A.Ş.	ANTALYA	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	108.637
Petrol Ofisi A.Ş.	TRABZON	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	78.267
Petrol Ofisi A.Ş.	MERSİN	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	109.856
Petrol Ofisi A.Ş.	KOCAELİ	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	241.727
Petrol Ofisi A.Ş.	İZMİR	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	205.371
Petrol Ofisi A.Ş.	İSTANBUL	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	101.319
Petrol Ofisi A.Ş.	KIRIKKALE	08.04.2005	15 Yıl	Gümrüklü	19.702
Petrol Ofisi A.Ş.	HATAY	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	98.221
Petrol Ofisi A.Ş.	SAMSUN	08.04.2005	15 Yıl	Antrepo	54.289
Petline Petrol Ürn.Tic.A.Ş.	KOCAELİ	14.04.2005	15 Yıl	Antrepo	20.834
Petline Petrol Ürn.Tic.A.Ş.	KIRIKKALE	14.04.2005	15 Yıl	Gümrüklü	5.841
Anadolu Uluslararası Tic. ve Taş. A.Ş.	İSTANBUL	21.04.2005	1 Yıl	Antrepo	31.200
Çekisan Depolama Hizm.Ltd.Şti.	İSTANBUL	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	75.640
Çekisan Depolama Hizm.Ltd.Şti.	ANTALYA	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	36.805
Opet Petrolcülük A.Ş.	KOCAELİ	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	37.165
Opet Petrolcülük A.Ş.	İZMİR	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	56.598
Opet Petrolcülük A.Ş.	MERSİN	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	240.000
Total Oil Türkiye A.Ş.	İZMİR	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	127.345
Total Oil Türkiye A.Ş.	İSTANBUL	21.04.2005	15 Yıl	Antrepo	47.050
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	KOCAELİ	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	31.000
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	KIRIKKALE	28.04.2005	15 Yıl	Gümrüklü	27.400
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	MERSİN	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	28.516
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	İZMİR	28.04.2005	15 Yıl	Gümrüklü	14.000
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	BATMAN	28.04.2005	15 Yıl	Gümrüklü	5.000
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	HATAY	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	83.820
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	MERSİN	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	95.597
Altintel Liman ve Terminal İşl. A.Ş.	KOCAELİ	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	1.547
Ambarlı Depolama Hizm.Ltd.Şti.	İSTANBUL	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	60.733
Enerji Petrol Ürn.Paz.A.Ş.	MERSİN	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	40.600
Park Dnz. ve Hopa Liman İşl.A.Ş.	ARTVİN	28.04.2005	15 Yıl	Antrepo	38.000
Denge Petrol San.veTic.İth.İhr.Paz.Ltd.Şti.	ANKARA	04.05.2005	15 Yıl	Gümrüklü	28.419
İzgin Depolama San.veTic.Ltd.Şti.	KOCAELİ	04.05.2005	15 Yıl	Antrepo	1.170
GS Petrol Ürn.Tic.A.Ş.	İZMİR	12.05.2005	15 Yıl	Gümrüklü	8.962
Enerji Petrol Ürn.Paz.A.Ş.	KIRIKKALE	15.12.2005	15 Yıl	Gümrüklü	2.740
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	KIRIKKALE	09.02.2006	15 Yıl	Gümrüklü	12.000
The Shell Company Of TurkeyLtd. Merkezi Londra Türkiye Şubesi	İSTANBUL	11.05.2006	15 Yıl	Antrepo	54.135
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	SAMSUN	26.05.2006	15 Yıl	Antrepo	44.771
Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	DENİZLİ	26.05.2006	15 Yıl	Gümrüklü	460
Opet Petrolcülük A.Ş.	TEKİRDAĞ	26.05.2006	15 Yıl	Antrepo	241.212
Shell &Turcas Petrol A.Ş.	KOCAELİ	28.06.2006	15 Yıl	Gümrüklü	28.144
Yılport Konteyner Terminali ve Liman İşl.A.Ş.	KOCAELİ	21.09.2006	15 Yıl	Antrepo	11.926
Güvengaz Petrol Ürn. Enerji Sistemleri Doğalgaz İnş.Taah.Teks.Taş.San.veTic. A.Ş.	BARTIN	23.11.2006	15 Yıl	Antrepo	9.326

ADI	İLİ	VERİLDİĞİ TARİH	SÜRESİ	STATÜ	KAPASİTE (m ³)
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	İZMİR	29.03.2007	15 Yıl	Antrepo	53.109
Siyam Petrolcülük San.veTic. A.Ş.	ANTALYA	17.05.2007	15 YIL	Antrepo	24.350
Damla Petrol Tic. Turizm Ltd.Şti.	KIRIKKALE	25.05.2007	15 Yıl	Gümrüklü	11.000
Shell &Turcas Petrol A.Ş.	KIRIKKALE	05.07.2007	15 Yıl	Gümrüklü	20.100
Opet Petrolcülük A.Ş.	GİRESUN	03.08.2007	15 Yıl	Antrepo	43.130
LukoilEurasia Petrol A.Ş.	KOCAELİ	06.09.2007	15 Yıl	Antrepo	10.010
ATAŞ Anadolu Tasfiyehanesi A.Ş.	MERSİN	27.09.2007	15 Yıl	Antrepo	19.586
Turkuaz Petrol Ürn.A.Ş.	KOCAELİ	13.12.2007	15 Yıl	Antrepo	23.160
Mobil Oil Türk A.Ş.	ANTALYA	17.01.2008	15 Yıl	Antrepo	11.467
The Shell Company Of TurkeyLtd. Merkezi Londra Türkiye Şubesi	İZMİR	17.01.2008	15 Yıl	Gümrüklü	1.600
The Shell Company Of TurkeyLtd. Merkezi Londra Türkiye Şubesi	MUĞLA	17.01.2008	15 Yıl	Gümrüklü	2.000
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	BATMAN	24.01.2008	15 Yıl	Gümrüklü	4.455
TP Petrol Dağıtım A.Ş.	KIRIKKALE	21.02.2008	15 Yıl	Gümrüklü	20.000
Turkuaz Petrol Ürn.A.Ş.	ANTALYA	20.03.2008	15 Yıl	Gümrüklü	24.350
Nergis Petrol Mad.San.veTic.Ltd.Şti.	MERSİN	29.05.2008	15 Yıl	Antrepo	155.142
Shell &Turcas Petrol A.Ş.	KOCAELİ	14.08.2008	15 Yıl	Antrepo	51.250
TP Petrol Dağıtım A.Ş.	HATAY	06.11.2008	15 Yıl	Antrepo	94.000
Kadooğlu Petrolcülük Taş.Tic.San.İth.veİhr.A.Ş.	MERSİN	16.12.2008	15 Yıl	Antrepo	150.387
Motoil Uluslararası Taş.ve Petrol Ürn.Dnz.Tic.A.Ş.	HATAY	25.12.2008	15 Yıl	Gümrüklü	12.530
Petrol Ofisi A.Ş.	BATMAN	29.01.2009	15 Yıl	Gümrüklü	7.416
Starpet Garzan Akaryakıt Dağıtım Paz.A.Ş.	KIRIKKALE	18.02.2009	15 Yıl	Gümrüklü	4.294
Garzan Petrol Nak.Kuy.İth.İhr.San.veTic.Ltd.Şti.	MARDİN	05.03.2009	15 Yıl	Gümrüklü	3.931
Altınbaş Petrol ve Tic.A.Ş.	KOCAELİ	19.03.2009	15 Yıl	Antrepo	16.460
Akpet Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	SAMSUN	15.04.2009	15 Yıl	Antrepo	41.004
Eropet Akaryakıt Dağıtım Taş.İnş.Paz. Petrol Ürn.İth.İhr.San.veTic.Ltd.Şti.	KIRIKKALE	15.04.2009	15 Yıl	Gümrüklü	22.444
Shell &Turcas Petrol A.Ş.	ANTALYA	15.04.2009	15 Yıl	Gümrüklü	32.356
Can Aslan Petrolcülük San.A.Ş.	MERSİN	07.05.2009	15 Yıl	Antrepo	66.000
Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.	SAMSUN	28.05.2009	15 Yıl	Antrepo	41.443
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nak. ve Tic.A.Ş.	ANTALYA	27.05.2010	15 Yıl	Gümrüklü	58.177
GS Petrol Ürn.Tic.A.Ş.	KOCAELİ	27.05.2010	15 Yıl	Antrepo	12.665
Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım ve Tic.Ltd.Şti.	TRABZON	23.06.2010	15 Yıl	Gümrüklü	575
Opet Petrolcülük A.Ş.	İSTANBUL	23.06.2010	15 Yıl	Gümrüklü	17.898
Marmara Depoculuk Hizm.A.Ş.	TEKİRDAĞ	01.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	14.951
Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım ve Tic.Ltd. Şirket	ANTALYA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	4.155
Lukoil Jet Yakıtı Dağıtım ve Tic.Ltd.Şti.	MUĞLA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	1.604
Petrol Ofisi A.Ş.	KAYSERİ	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	789
Petrol Ofisi A.Ş.	SAMSUN	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	2.176
Petrol Ofisi A.Ş.	ISPARTA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	676
Petrol Ofisi A.Ş.	KONYA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	121
Petrol Ofisi A.Ş.	ADANA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	2.643
Petrol Ofisi A.Ş.	TEKİRDAĞ	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	2.177
Petrol Ofisi A.Ş.	İSTANBUL	29.07.2010	15 Yıl	Antrepo	20.641
Petrol Ofisi A.Ş.	ANKARA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	6.825
Petrol Ofisi A.Ş.	DİYARBAKIR	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	488
Petrol Ofisi A.Ş.	SİVAS	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	61
Petrol Ofisi A.Ş.	GAZİANTEP	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	677

ADI	İLİ	VERİLDİĞİ TARİH	SÜRESİ	STATÜ	KAPASİTE (m ³)
Petrol Ofisi A.Ş.	ELAZIĞ	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	686
Petrol Ofisi A.Ş.	ERZURUM	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	781
Petrol Ofisi A.Ş.	DENİZLİ	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	61
Petrol Ofisi A.Ş.	MUĞLA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	7.642
Petrol Ofisi A.Ş.	VAN	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	652
Petrol Ofisi A.Ş.	NEVŞEHİR	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	2.147
Petrol Ofisi A.Ş.	ŞANLIURFA	29.07.2010	15 Yıl	Gümrüklü	60
Aytemiz Akaryakıt Dağıtım A.Ş.	KIRIKKALE	06.09.2010	15 Yıl	Gümrüklü	27.296
Samsun Akaryakıt Depolama A.Ş.	KOCAELİ	11.11.2010	15 Yıl	Antrepo	98.868
Akım-Tek Enerji Elektrik Üretim Petrol Ürn.Paz.Nak.San.VeTic.Ltd.Şti.	ANKARA	02.12.2010	1 YIL	Gümrüklü	32.433
TOPLAM					4.539.009

Tablo 3.34 - 2010 Sonu İtibarıyla Depolama Alt Başlığı Olan Dağıtıcı Lisansı Sahiplerinin Depolama Kapasiteleri (m³)

ADI	İLİ	Statü	Kapasite (m ³)
Kaleli Best Oil Petrolcülük Tic.Ltd.Şti.	Kırıkkale	Gümrüklü	7.530
Turkuaz Petrol Ürn.A.Ş.	Kırıkkale	Gümrüklü	7.766
BP Petrolleri A.Ş.	Bursa	Antrepo	26.381
Goldser Turizm Otelcilik ve Petrol San.Tic.A.Ş.	Gaziantep	Gümrüklü	4.483
Bölünmez Petrolcülük A.Ş.	Ankara	Gümrüklü	715
Orsan Ambalaj Gıda Petrol İnş.VeTaş. San. ve Tic. Ltd. Şti.	Kilis	Gümrüklü	9.760
TOPLAM			56.635

Rafinerici lisansı sahiplerinin 2010 yılına ait lisanslı depolama kapasitesinin yaklaşık 5,3 milyon m³ olduğu görülmektedir.

Tablo 3.35 - 2010 Sonu İtibarıyla Rafineri Lisansı Sahiplerinin Depolama Kapasiteleri (m³)

Rafineri Adı	Ürün	Ara Ürün	Ham Petrol	Toplam
Batman Rafinerisi	72.000	46.000	32.000	150.000
Kırıkkale Rafinerisi	521.000	194.000	413.000	1.128.000
İzmir Rafinerisi	886.702	319.908	704.099	1.910.709
İzmit Rafinerisi	890.893	315.472	937.593	2.143.958
GENEL TOPLAM	2.370.595	875.380	2.086.692	5.332.667

*Yukarıdaki veriler rafinerici lisansı sahiplerinin Kurumumuza yapmış olduğu bildirimlerden derlenmiştir.

3.4 Taşıma Faaliyetleri

Tablo 3.36 - Taşıma Kapasiteleri (Demiryolu - Denizyolu)

	Denizyolu (netton)			Demiryolu (ton)		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Kapasite	359.284	339.700	265.797	44.262	44.262	44.262

Demiryolu kapasitesinde yeni lisans verilmemesi ve tadil yapılmaması nedeniyle bir değişiklik olmamıştır. Denizyolu kapasitesinde büyük bir düşüş görülmesinin en önemli nedeni büyük hacimli gemilerden bazılarının lisans kapsamından çıkarılmasıdır.

4. FİYAT HAREKETLERİ

Fiyat hareketleri ticari faaliyetler ve hizmet faaliyetleri başlıkları altında incelenecektir. Ticari faaliyetler kapsamında, akaryakıt toptan fiyatı (rafineri çıkış fiyatı), akaryakıt dağıtım fiyatı (dağıtıcı şirket depo çıkış fiyatı), akaryakıt bayi fiyatı (tavan/tavsiye pompa satış fiyatı) ve Avrupa Birliği pompa satış fiyatı ele alınacaktır.

4.1 Ticari Faaliyetler

Herhangi bir akaryakıtın ülkemizin tamamında, belirli bir bölgede veya ilde geçerli tek bir alış ya da satış fiyatı bulunmamakta, petrol piyasasında faaliyet gösteren dağıtıcı ve bayilik lisansı sahiplerinin ticari uygulamalarına göre farklı fiyatlar oluşabilmektedir. Bu bölümde kullanılan fiyat verileri, TÜPRAŞ İzmit Rafinerisi ile pazar payı en yüksek 8 dağıtıcı lisansı sahibi şirketin, Kocaeli (Körfez) bölgesindeki depolama tesisleri depo çıkış fiyatları ve İstanbul İli Avrupa Yakası bayi fiyatlarının ortalaması esas alınarak hazırlanmıştır.

Fiyat değişimlerine ilişkin olarak, ham petrol fiyatlarındaki değişimin yurt içi akaryakıt fiyatlarına etkisi hakkında kısa bir açıklama yararlı görülmektedir. 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa göre, petrol fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların

dolaylı veya dolaysız olarak kamuca belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Serbest piyasa dinamiklerinin hâkim olduğu bir petrol piyasasında, dolaşımda bulunan tüm akaryakıtların fiyatı, ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenir ve neticede tamamlanmış petrol ürünleri ham petrolden rafine edildiği için, ham petrolün fiyatının artması durumunda tüm tamamlanmış ürünlerin fiyatları da artar. Ancak, ülkemizde sıklıkla yapıldığı şekilde, akaryakıt fiyatlarının her zaman birebir ham petrol fiyatı ile eşzamanlı hareketi de beklenmemelidir. Ham petrol fiyatı, üretilen akaryakıtların maliyeti içindeki temel unsur olmakla birlikte diğer başka etkenler de bu süreçte rol oynamaktadır.

Piyasa ekonomisi içerisinde ham petrol ve ham petrolden üretilen nihai ürünlerin fiyat teşekkülü temel olarak arz-talep mekanizmasına göre ayrı ayrı oluşmaktadır. Ürünlerin talebi özünde, içinde bulunulan ekonomik koşullarca belirlenmektedir. Tedarikçiler ürünlerini fiyatlandırırken o ürüne ait mevcut ve gelecekte beklenen talep ile bu ürünün hâlihazırdaki, yakın ve uzak gelecekteki arz koşullarını göz önünde bulundururlar. Bu süreçte kısa ve uzun vadedeki arz talep koşulları arasındaki dengede tampon görevini ise stoklar yerine getirdiğinden, stokların seviyesi de fiyatlamanın esaslı bir unsuru olmaktadır. Belli bir dönemde belli bir ürüne olan talep artarken bu ürünün arzında azalma yaşanması halinde (stokların eksilen arzı telafi imkânlarına da bağlı olarak), aynı dönemde ham petrol fiyatları düşmüş olsa bile ürünün fiyatı artmaktadır. Aynı şekilde ham petrol fiyatlarının tırmandığı bir dönemde, belli bir ürün açısından piyasada arz fazlalığı (o anda ya da kısa vadede) olması halinde ürünün fiyatı artmaz veya düşebilir. Tamamlanmış petrol ürünleri de birbirlerinin tam ikamesi olmadıkları için; tek tek ürünlerin fiyatları da birebir ilişkili değildir. Aslında, kısa zaman periyotları sonunda ürünlerin fiyat hareketleri düşük korelasyon gösterebilir. Ama çeşitli petrol ürünlerinin fiyatları uzun süreler sonunda aynı doğrultuda hareket etme eğilimi gösterir. Arz-talep koşulları dışında navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre oluşan vergileme uygulamaları, tarafların özel hukuk çerçevesinde aralarında kararlaştırdıkları unsurlar, konjonktürel gelişmeler gibi birçok husus da fiyat oluşumuna etki edebilmektedir. Dünya pazarlarındaki vergisiz akaryakıt fiyatlarındaki değişimler de, yurt içindeki kullanıcı fiyatlarına verginin azlığına veya çokluğuna göre farklı oranlarda yansıtılabilmektedir.

4.1.1 Akaryakıt Toptan Fiyatları

Tablo 4.1, 4.2 ve 4.3'te sırasıyla; Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin ve Fuel Oil 6 ürünleri için 2008, 2009 ve 2010 yıllarında seçilmiş tarihlere ait vergili ve vergisiz fiyatlar ile söz konusu fiyatların artış oranları yer almaktadır.

Tablo 4.1 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Toptan Satış Fiyatı (Rafineri Ortalama Fiyatı)

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,76	0,47	0,88	1,05	-38,16	87,23	19,32
Vergili	2,64	2,32	3,27	3,47	-12,12	40,95	6,12

Ülkemizdeki akaryakıt fiyatları, 2008 yılında yaşanan küresel krizin etkisiyle dünya petrol piyasalarında yaşanan düşüşe aynı yönde tepki vererek 2008 yılında düşüş yaşamıştır. Kurşunsuz Benzin 95 Oktan fiyatları 2008 yılında yaklaşık %40 azalmış, dünya ekonomik durumunda 2009 yılı boyunca ortaya çıkan tedrici iyileşmeye uygun şekilde fiyatlar yükselmeye başlayarak %87 artmıştır. 2010 yılında devam eden ekonomik toparlanmayla birlikte fiyat artışı devam ederek yaklaşık %19 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 4.2 - Motorin Toptan Satış Fiyatı (Rafineri Ortalama Fiyatı)

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,89	0,68	0,89	1,09	-23,60	30,88	22,47
Vergili	2,22	1,99	2,59	2,83	-10,36	30,15	9,27

Motorin toptan fiyatları da benzer bir seyir izleyerek 2008 yılında düşmüş, 2009 yılında en yüksek artış oranını yakalamış ve artış eğilimi daha ılımlı olarak 2010 yılında da devam etmiştir.

Tablo 4.3 - Fuel Oil 6 Toptan Fiyatı (Rafineri Ortalama Fiyatı)

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,54	0,27	0,71	0,77	-50,00	162,96	8,45
Vergili	0,90	0,58	1,11	1,18	-35,56	91,38	6,31

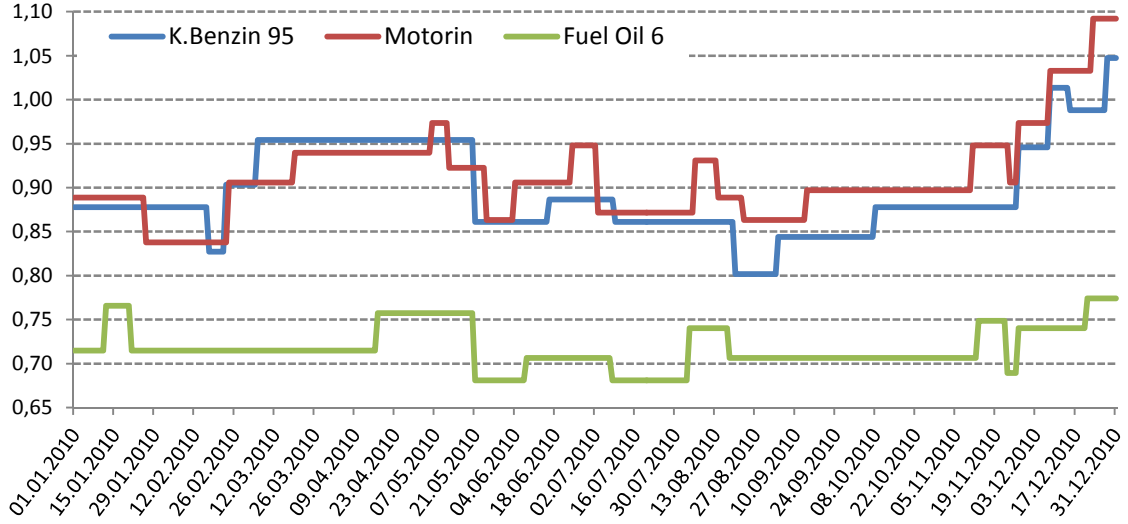
Fuel Oil 6 toptan fiyatlarındaki son üç yıllık seyrinde en önemli değişim 2009 yılında görülmüş olup, bu yıldaki keskin fiyat artışı yerini 2010 yılındaki düşük artış oranına terk etmiştir.

2010 yılında Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin ve Fuel Oil 6 ürünlerinin, vergisiz ve vergili toptan fiyat değişimi Tablo 4.4'te yer almaktadır.

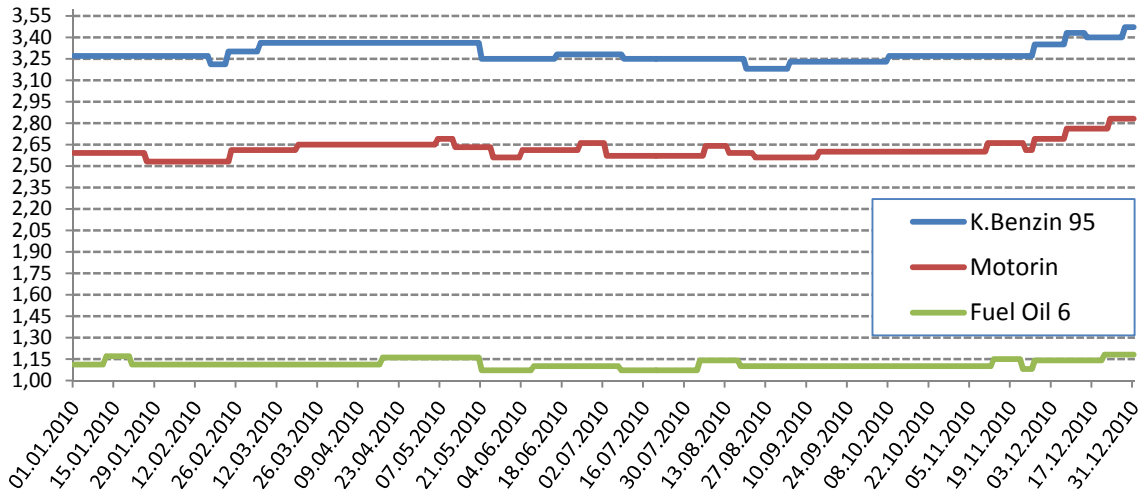
Tablo 4.4 - 2010 Yılı Toptan Fiyat Değişimi

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
01.01.2010	0,88	0,89	0,71	3,27	2,59	1,11
26.01.2010	0,88	0,84	0,71	3,27	2,53	1,11
17.02.2010	0,83	0,84	0,71	3,21	2,53	1,11
23.02.2010	0,90	0,84	0,71	3,30	2,53	1,11
24.02.2010	0,90	0,91	0,71	3,30	2,61	1,11
06.03.2010	0,95	0,91	0,71	3,36	2,61	1,11
19.03.2010	0,95	0,94	0,71	3,36	2,65	1,11
17.04.2010	0,95	0,94	0,76	3,36	2,65	1,16
06.05.2010	0,95	0,97	0,76	3,36	2,69	1,16
12.05.2010	0,95	0,92	0,76	3,36	2,63	1,16
21.05.2010	0,86	0,92	0,68	3,25	2,63	1,07
25.05.2010	0,86	0,86	0,68	3,25	2,56	1,07
04.06.2010	0,86	0,91	0,68	3,25	2,61	1,07
08.06.2010	0,86	0,91	0,71	3,25	2,61	1,10
16.06.2010	0,89	0,91	0,71	3,28	2,61	1,10
24.06.2010	0,89	0,95	0,71	3,28	2,66	1,10
03.07.2010	0,89	0,87	0,71	3,28	2,57	1,10
08.07.2010	0,89	0,87	0,68	3,28	2,57	1,07
09.07.2010	0,86	0,87	0,68	3,25	2,57	1,07
04.08.2010	0,86	0,87	0,74	3,25	2,57	1,14
06.08.2010	0,86	0,93	0,74	3,25	2,64	1,14
14.08.2010	0,86	0,89	0,74	3,25	2,59	1,14
18.08.2010	0,86	0,89	0,71	3,25	2,59	1,10
20.08.2010	0,80	0,89	0,71	3,18	2,59	1,10
23.08.2010	0,80	0,86	0,71	3,18	2,56	1,10
04.09.2010	0,84	0,86	0,71	3,23	2,56	1,10
14.09.2010	0,84	0,90	0,71	3,23	2,60	1,10
08.10.2010	0,88	0,90	0,71	3,27	2,60	1,10
11.11.2010	0,88	0,95	0,71	3,27	2,66	1,10
13.11.2010	0,88	0,95	0,75	3,27	2,66	1,15
23.11.2010	0,88	0,95	0,69	3,27	2,66	1,08
24.11.2010	0,88	0,91	0,69	3,27	2,61	1,08
27.11.2010	0,95	0,97	0,74	3,35	2,69	1,14
08.12.2010	1,01	1,03	0,74	3,43	2,76	1,14
15.12.2010	0,99	1,03	0,74	3,40	2,76	1,14
21.12.2010	0,99	1,03	0,77	3,40	2,76	1,18
23.12.2010	0,99	1,09	0,77	3,40	2,83	1,18
28.12.2010	1,05	1,09	0,77	3,47	2,83	1,18
31.12.2010	1,05	1,09	0,77	3,47	2,83	1,18

Aynı tarihlerde söz konusu fiyat değişimlerinin grafiğe aktarılmış hali ise, Şekil 4.1 ve Şekil 4.2’de verilmektedir. Tablolardan vergisiz fiyat değişimindeki dalgalanmaların vergili fiyatlara kıyasla daha fazla olduğu gözlenmektedir. Vergisiz fiyatlar incelendiğinde Fuel Oil 6 fiyatlarındaki genel eğilimin Motorin fiyatlarına benzer olduğu, Kurşunsuz Benzin 95 Oktan açısından ise Motorin fiyat seyri ile karşılaştırıldığında yılın ilk yarısında farklılıklar görülmekle beraber yılın ikinci yarısında benzer bir eğilimin takip edildiği gözlenmektedir.

Şekil 4.1 - Toptan Fiyat Değişimi (Vergisiz)

Şekil 4.2 - Toptan Fiyat Değişimi (Vergili)

Şekil 4.1 ve Şekil 4.2’de ilgili yılın ikinci yarısındaki düşüş eğiliminin Aralık ayı itibarıyla yakın bölgemizdeki siyasi/toplumsal hareketlerin etkilerinin piyasaya yansımaya başlamasıyla birlikte tırmanmaya başladığı görülmektedir.

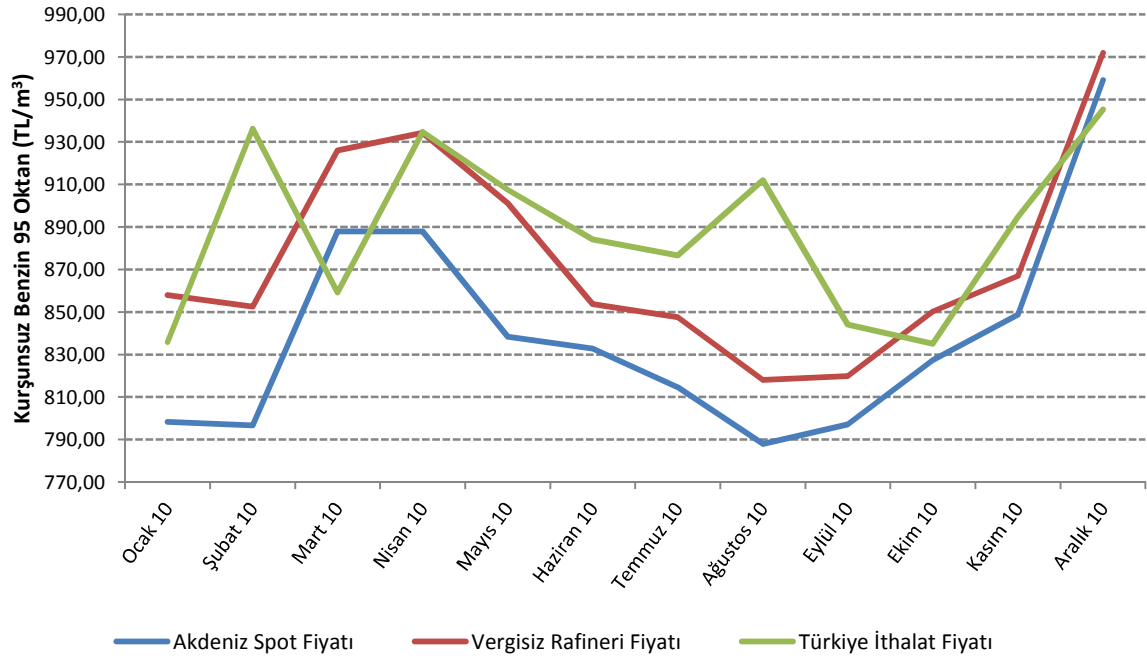
Tablo 4.5 - 2010 Yılı Akdeniz Spot Fiyatları ve Lisans Sahipleri Ortalama İthalat Fiyatları

Tarih	Brent (Dated) TL/Varil	Kurşunsuz 95 Oktan Benzin (TL/m ³)			Motorin (TL/m ³)		
		Akdeniz Spot Fiyatı	Vergisiz Rafineri Fiyatı	Türkiye İthalat Fiyatı	Akdeniz Spot Fiyatı	Vergisiz Rafineri Fiyatı	Türkiye İthalat Fiyatı
Ocak	112,81	798,39	857,95	835,79	809,00	878,83	851,76
Şubat	111,21	796,65	852,50	936,20	800,81	849,93	860,21
Mart	120,79	887,84	926,02	859,19	880,13	919,84	872,04
Nisan	126,13	887,87	934,22	934,69	916,28	939,52	910,07
Mayıs	117,46	838,43	901,14	907,51	885,33	921,75	966,68
Haziran	117,97	832,84	853,71	884,11	892,15	911,27	948,94
Temmuz	116,48	814,59	847,56	876,56	851,35	876,65	927,81
Ağustos	116,34	787,86	818,03	912,04	859,68	889,50	915,98
Eylül	116,03	797,06	819,81	844,09	865,40	882,46	879,65
Ekim	117,84	827,34	850,29	835,03	886,48	897,15	909,22
Kasım	122,69	848,73	866,99	894,68	911,69	930,20	937,11
Aralık	138,55	959,13	971,94	945,26	1024,58	1036,57	1015,69

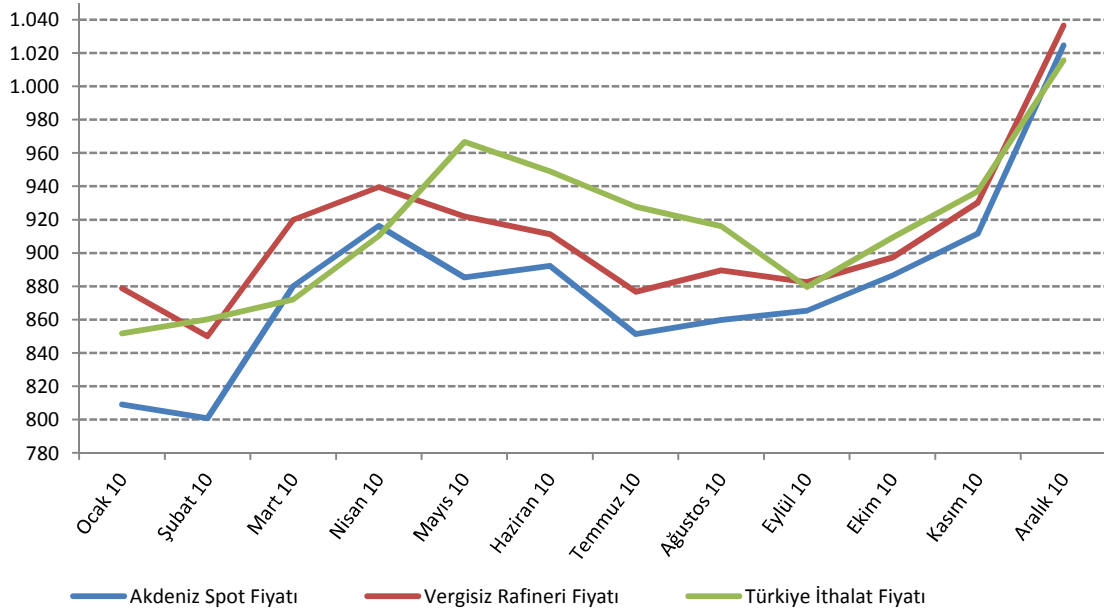
* Akdeniz spot fiyatı ilgili dönemde oluşan kotasyon sayısının ortalamasını ifade etmektedir.

** Türkiye ithalat fiyatı ilgili dönemde bildirilen ithalat fiyat ve miktarları kullanılarak ağırlıklı ortalama fiyat olarak hesaplanmıştır.

***Vergisiz rafineri fiyatı (İzmit) ilgili dönemde bildirilen rafineri fiyatlarının ortalamasından yoğunluk farkı gözetilerek elde edilen ortalama fiyatı ifade etmektedir.

Şekil 4.3 - Akdeniz Spot ve Türkiye İthalat Fiyatları (Kurşunsuz Benzin 95 Oktan)

Şekil 4.4 - Akdeniz Spot ve Türkiye Motorin İthalat Fiyatları (TL/m³)

Tablo 4.5'te Brent türü ham petrol ve Akdeniz havzasında oluşan ürün spot fiyatlarının aylık ortalaması, aynı aylarda lisans sahipleri tarafından yapılan ithalatların ağırlıklı ortama fiyatları ile rafinerici lisansı sahibinin ortalama vergisiz satış fiyatı görülmektedir. Söz konusu fiyatlar incelenirken ithalatların tamamının spot piyasadan yapılmayabileceği, spot piyasa ile daha uzun dönemli bir ilişki kapsamında oluşacak fiyatların bu iki durumun karakteristiğine uygun olarak farklı etkiler altında olduğu, ithalatın yapıldığı dönem ile bu ithalat kapsamında yurda getirilen ürünlerin satılarak parasının ithalatçısına geri dönüşü bakımından belli bir sürenin geçtiği, bu süre içerisinde ortaya çıkacak kayıp/kazanç dengesindeki risklerin ithalatçı tarafından taşındığı gibi hususların akılda tutulmasında fayda bulunmaktadır. Yukarıdaki verilere yakından bakıldığında dağıtıcı lisansı sahiplerinin, rafinerici lisansı sahibinin vergisiz satış fiyatlarına kıyasla, Kurşunsuz Benzin 95 Oktan için ortalama %1,57 ve Motorin için ortalama %0,56 daha yüksek fiyatlarla ürün ithal ettikleri görülmektedir. Benzer şekilde dağıtıcı lisansı sahiplerinin Akdeniz spot fiyatlara kıyasla Kurşunsuz Benzin 95 Oktan için ortalama %5,84 ve Motorin için ortalama %3,90 daha yüksek fiyatlarla ithal ettikleri görülmektedir.

4.1.2 Akaryakıt Dağıtım Fiyatları

Akaryakıt dağıtım fiyatları temel otomotiv yakıtları olan Kurşunsuz Benzin 95 Oktan ve Motorin ile Fuel Oil türleri içinde en yüksek satış hacmine sahip olan Fuel Oil 6 fiyatları üzerinden incelenecektir. Tablolarda dağıtıcı payı olarak ifade edilen tutar, seçilmiş vergisiz depo çıkış satış fiyatı ortalaması ile vergisiz rafineri çıkış fiyatı arasındaki farktır. İlgili lisans sahipleri tarafından mark-up (marj) olarak fiyatlara eklenen bu tutarlar bildirilen tavan fiyatlar üzerinden hesaplanan brüt tutarlar olup, doğrudan doğruya şirketlerin her bir litre/kg ürün satışından elde ettikleri net karı göstermemekte, kar tutarı tüm diğer şirketlerde olduğu gibi dağıtıcılarca katılan her türlü yatırım ve işletme giderlerine göre şekillenmektedir. Bununla birlikte bireysel tüketiciler ile tüketim miktarı daha fazla olan diğer müşteriler için, bildirilen tavan fiyatlar üzerinden sağlanan iskonto oranları ve diğer avantajlar farklılık göstermekte, genel olarak bireysel tüketiciler bakımından daha çok bildirilen fiyatlar satış işlemlerinde kullanılmaktadır.

Tablo 4.6 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Depo Çıkış Fiyatı

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,95	0,66	1,04	1,23	-30,53	57,58	18,27
Vergili	2,87	2,54	3,47	3,69	-11,50	36,61	6,34
Dağıtıcı Payı*	0,19	0,19	0,17	0,19	0,00	-10,53	11,76

* Vergisiz toptan fiyat (rafineri çıkış fiyatı) ile vergisiz dağıtıcı şirket depo satış fiyatı arasındaki fark.

Akaryakıt dağıtım fiyatları incelendiğinde ürün bazındaki genel eğilimlerin akaryakıt toptan fiyatları ile benzer bir seyir izlediği görülmektedir. Tablo 4.6'dayer alan değerlere bakıldığında, vergisiz Kurşunsuz Benzin 95 Oktan dağıtım fiyatlarının 2008yılındadüştüğü, 2009 yılında arttığı ve 2010 yılında ise artışın daha ılıman olmakla beraber devam ettiği gözlemlenmektedir.

Tablo 4.7 - Motorin Depo Çıkış Fiyatı

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	1,06	0,85	1,06	1,29	-19,81	24,71	21,70
Vergili	2,43	2,19	2,79	3,07	-9,88	27,40	10,04
Dağıtıcı Payı*	0,17	0,17	0,17	0,20	0,00	0,00	17,65

* Vergisiz toptan fiyat (rafineri çıkış fiyatı) ile vergisiz dağıtıcı şirket depo satış fiyatı arasındaki fark

Vergisiz Motorin dağıtım fiyatı, 2009 yılında %24 oranında artış göstermiştir. Dağıtıcı payının ise sabit kaldığı gözlemlenmektedir. 2010 yılında vergisiz fiyat artışı bir önceki yıla yakın oranda %21,20 yükselmiş, dağıtıcı payı da %17,65 artmıştır.

Tablo 4.8 - Fuel Oil 6 Depo Çıkış Fiyatı

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,66	0,43	0,87	0,94	-34,85	102,33	8,05
Vergili	1,04	0,77	1,30	1,37	-25,96	68,83	5,38
Dağıtıcı Payı*	0,12	0,16	0,16	0,16	33,33	0,00	0,00

* Vergisiz toptan fiyat (rafineri çıkış fiyatı) ile vergisiz dağıtıcı şirket depo satış fiyatı arasındaki fark

Vergisiz Fuel Oil 6 dağıtım fiyatları 2009 yılındaki önemli artışın ardından 2010 yılında %8'lik bir değişim göstermiştir. 2009 yılında Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin ve Fuel Oil 6 ürünlerinin vergisiz ve vergili dağıtıcı fiyat değişimi Tablo 4.9'da yer almaktadır.

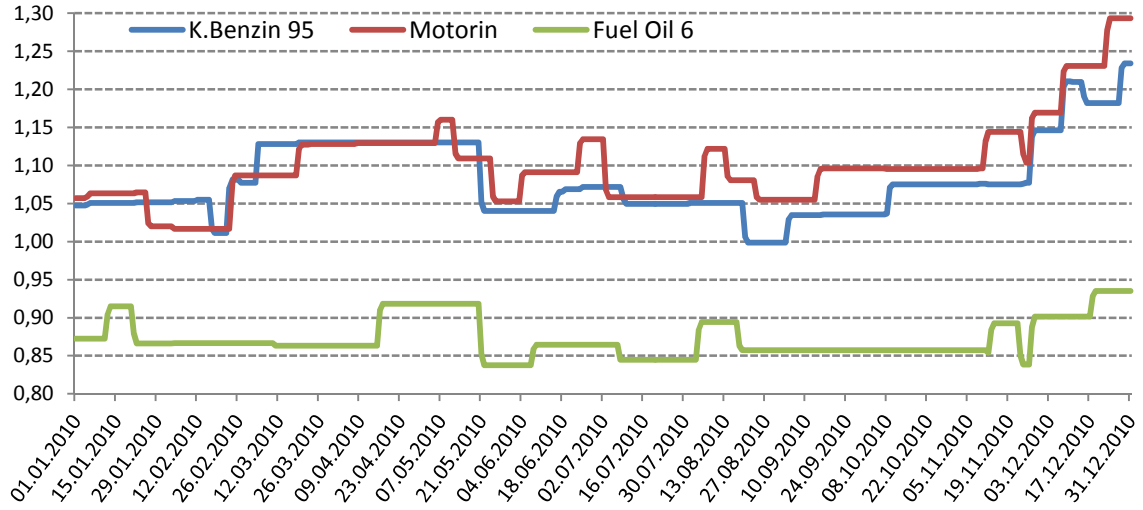
Tablo 4.9 - 2010 Yılı Dağıtıcı Fiyat Değişimi

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
01.01.2010	1,05	1,06	0,87	3,47	2,79	1,76
12.01.2010	1,05	1,06	0,90	3,47	2,80	1,79
13.01.2010	1,05	1,06	0,92	3,47	2,80	1,81
21.01.2010	1,05	1,06	0,88	3,47	2,80	1,76
22.01.2010	1,05	1,06	0,87	3,48	2,80	1,74
26.01.2010	1,05	1,02	0,87	3,48	2,75	1,74
27.01.2010	1,05	1,02	0,87	3,48	2,75	1,74
12.02.2010	1,06	1,02	0,87	3,48	2,74	1,75
17.02.2010	1,02	1,02	0,87	3,43	2,74	1,75
18.02.2010	1,01	1,02	0,87	3,43	2,74	1,75
23.02.2010	1,07	1,02	0,87	3,50	2,74	1,75
24.02.2010	1,08	1,08	0,87	3,51	2,81	1,75
25.02.2010	1,08	1,09	0,87	3,51	2,82	1,75
05.03.2010	1,13	1,09	0,87	3,57	2,82	1,75
11.03.2010	1,13	1,09	0,86	3,57	2,82	1,80
19.03.2010	1,13	1,12	0,86	3,57	2,87	1,80
20.03.2010	1,13	1,13	0,86	3,57	2,87	1,80
08.04.2010	1,13	1,13	0,86	3,57	2,87	1,80
16.04.2010	1,13	1,13	0,91	3,57	2,87	1,80
17.04.2010	1,13	1,13	0,92	3,57	2,87	1,80

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
06.05.2010	1,13	1,16	0,92	3,57	2,91	1,86
12.05.2010	1,13	1,12	0,92	3,57	2,86	1,86
13.05.2010	1,13	1,11	0,92	3,57	2,85	1,86
21.05.2010	1,05	1,11	0,85	3,48	2,85	1,76
22.05.2010	1,04	1,11	0,84	3,46	2,85	1,74
25.05.2010	1,04	1,06	0,84	3,46	2,79	1,74
26.05.2010	1,04	1,05	0,84	3,46	2,78	1,74
04.06.2010	1,04	1,09	0,84	3,46	2,82	1,74
08.06.2010	1,04	1,09	0,86	3,46	2,83	1,77
16.06.2010	1,06	1,09	0,86	3,48	2,83	1,78
24.06.2010	1,07	1,13	0,86	3,50	2,87	1,78
03.07.2010	1,07	1,07	0,86	3,50	2,80	1,78
08.07.2010	1,07	1,06	0,84	3,50	2,79	1,78
09.07.2010	1,06	1,06	0,84	3,48	2,79	1,78
10.07.2010	1,05	1,06	0,84	3,47	2,79	1,78
04.08.2010	1,05	1,06	0,88	3,47	2,79	1,78
05.08.2010	1,05	1,06	0,89	3,47	2,79	1,78
06.08.2010	1,05	1,11	0,89	3,47	2,85	1,83
07.08.2010	1,05	1,12	0,89	3,47	2,87	1,84
14.08.2010	1,05	1,09	0,89	3,47	2,82	1,84
15.08.2010	1,05	1,08	0,89	3,47	2,82	1,84
18.08.2010	1,05	1,08	0,86	3,47	2,82	1,77
20.08.2010	1,01	1,08	0,86	3,42	2,82	1,76
21.08.2010	1,00	1,08	0,86	3,41	2,82	1,76
24.08.2010	1,00	1,06	0,86	3,41	2,79	1,76
25.08.2010	1,00	1,05	0,86	3,41	2,79	1,76
04.09.2010	1,03	1,05	0,86	3,45	2,79	1,76
14.09.2010	1,03	1,09	0,86	3,46	2,82	1,76
15.09.2010	1,03	1,10	0,86	3,46	2,83	1,76
16.09.2010	1,04	1,10	0,86	3,46	2,84	1,76
09.10.2010	1,07	1,10	0,86	3,50	2,83	1,76
09.11.2010	1,08	1,10	0,86	3,50	2,84	1,76
11.11.2010	1,08	1,13	0,86	3,50	2,88	1,79
12.11.2010	1,07	1,14	0,85	3,50	2,89	1,81
13.11.2010	1,07	1,14	0,88	3,50	2,89	1,81
14.11.2010	1,07	1,14	0,89	3,50	2,89	1,81
23.11.2010	1,07	1,14	0,85	3,50	2,89	1,76
24.11.2010	1,08	1,11	0,84	3,50	2,86	1,75
25.11.2010	1,08	1,10	0,84	3,51	2,84	1,75
27.11.2010	1,14	1,16	0,89	3,58	2,91	1,81
28.11.2010	1,15	1,17	0,90	3,59	2,92	1,83

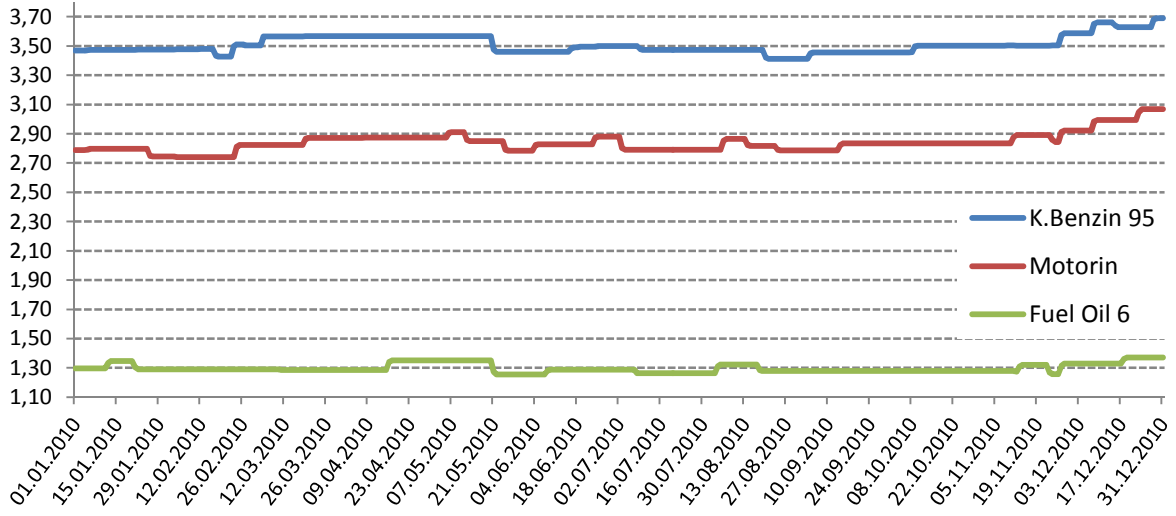
Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
08.12.2010	1,20	1,22	0,90	3,65	2,99	1,83
09.12.2010	1,21	1,23	0,90	3,66	2,99	1,83
15.12.2010	1,19	1,23	0,90	3,64	2,99	1,86
16.12.2010	1,18	1,23	0,90	3,63	2,99	1,86
18.12.2010	1,18	1,23	0,93	3,63	2,99	1,86
19.12.2010	1,18	1,23	0,94	3,63	2,99	1,86
23.12.2010	1,18	1,28	0,94	3,63	3,05	1,88
24.12.2010	1,18	1,29	0,94	3,63	3,07	1,88
28.12.2010	1,23	1,29	0,94	3,68	3,07	1,90
31.12.2010	1,23	1,29	0,94	3,69	3,07	1,91

Fiyat değişimlerine ait grafikler ise Şekil 4.5 ve 4.6’da gösterilmektedir.

Şekil 4.5 - Depo Çıkış Fiyat Değişimi (Vergisiz)

Toptan fiyatlardakine benzer bir durum vergisiz dağıtıcı fiyatlarında da gözlemlenmekte, Motorin ve Kurşunsuz Benzin 95 Oktan fiyatları özellikle yılın ikinci bölümünde benzer şekilde değişmektedir. Vergisiz rafineri ve dağıtıcı fiyatlarına birlikte bakıldığında dağıtıcı fiyatlarının, gerek fiyat değişim sıklığı gerekse de fiyat değişim tutarları açısından önemli ölçüde uyum gösterdikleri, yani dağıtıcılar tarafından fiyat belirlemede rafinerinin halen temel referans rolünü sürdürdüğü anlaşılmaktadır.

Şekil 4.6 - Depo Çıkış Fiyat Değişimi (Vergili)

Vergili fiyat değişimleri ile vergisiz fiyat değişimleri karşılaştırıldığında, vergisiz Motorin fiyatları ile Kurşunsuz Benzin 95 Oktan fiyatlarının birbirine paralel bir seyir izlediği görülmektedir.

4.1.3 Akaryakıt Bayi Fiyatları

Bayi fiyat hareketleri toptan ve dağıtım fiyatlarına uygun olarak Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin ve Fuel Oil 6 ürünlerine göre değerlendirilecektir. Tablolarda bayi payı olarak ifade edilen tutar, seçilmiş vergisiz bayi satış fiyat ortalaması ile vergisiz dağıtıcı depo çıkış fiyat ortalaması arasındaki farktır.

Tablo 4.10 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Kurşunsuz Benzin 95 Oktan)*

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	1,14	0,87	1,22	1,42	-23,68	40,23	16,39
Vergili	3,09	2,79	3,68	3,91	-9,71	31,90	6,25
Bayi Payı	0,19	0,21	0,18	0,19	10,53	-14,29	5,56

* En yüksek işlem hacmine sahip ilk 8 dağıtım şirketinin İstanbul Avrupa Yakası için bayilerine tavsiye ettiği veya tavan fiyat olarak belirlediği fiyatların ortalaması.

Tablo 4.11 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Motorin)

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	1,26	1,02	1,27	1,54	-19,05	24,51	21,26
Vergili	2,66	2,39	3,04	3,36	-10,15	27,20	10,53
Bayi Payı	0,20	0,17	0,21	0,24	-15,00	23,53	14,29

*En yüksek işlem hacmine sahip ilk 8 dağıtım şirketinin İstanbul Avrupa Yakası için bayilerine tavsiye ettiği veya tavan fiyat olarak belirlediği fiyatların ortalaması.

Tablo 4.12 - Akaryakıt Bayi Fiyatları (Fuel Oil 6)

	Satış Fiyatı (TL/l)				Yıllık Değişim (%)		
	01/01/2008	01/01/2009	01/01/2010	31/12/2010	2008	2009	2010
Vergisiz	0,74	0,54	0,98	1,06	-27,03	81,48	8,16
Vergili	1,14	0,9	1,42	1,51	-21,05	57,78	6,34
Bayi Payı	0,08	0,11	0,10	0,12	37,50	-9,10	20,00

Yukarıdaki tablolar incelendiğinde vergisiz bayi fiyatlarının da toptan ve dağıtım fiyatları ile aynı yolu izlediği, yani 2009 yılında 2008 yılına göre önemli ölçüde fiyatların arttığı, artışın 2010 yılında devam etmekle beraber 2009 yılına göre daha mutedil olduğu anlaşılmaktadır. Ayrıca Kurşunsuz Benzin 95 Oktan ve Motorin fiyatlarında toptan fiyatlardan bayi fiyatlarına doğru gidildikçe her bir aşamadaki fiyat artış oranlarının hem 2009 yılı hem de 2010 yılı için bir önceki aşamadan daha düşük bir yüzde ile değiştiği, bunun da her aşamada tutarların artışı ile uyumlu olduğu görülmektedir.

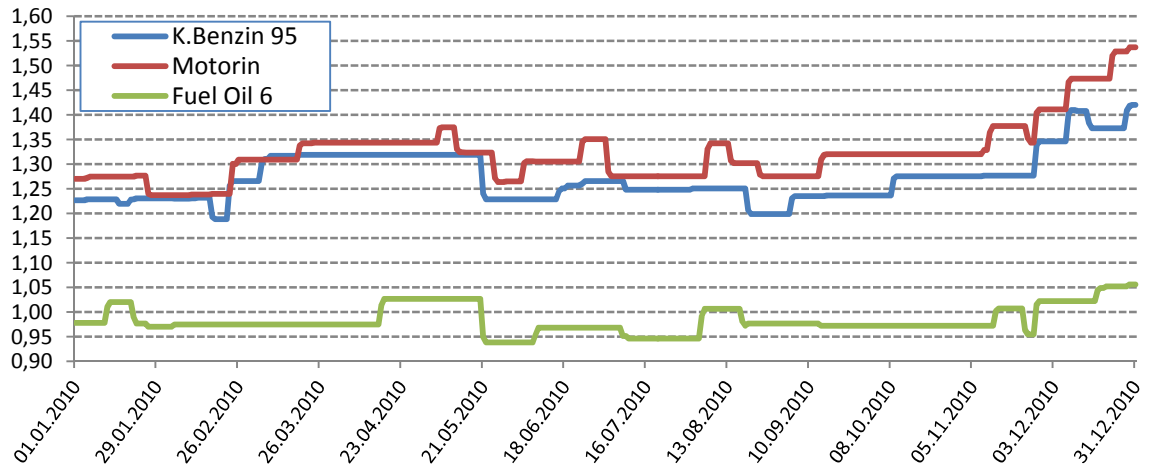
Tablo 4.13 - 2010 Yılı Akaryakıt Bayi Fiyat Değişimi

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
01.01.2010	1,23	1,27	0,98	3,68	3,04	1,42
12.01.2010	1,23	1,27	1,01	3,68	3,05	1,46
13.01.2010	1,23	1,27	1,02	3,68	3,05	1,47
16.01.2010	1,22	1,27	1,02	3,67	3,05	1,47
20.01.2010	1,23	1,27	1,02	3,68	3,05	1,47
21.01.2010	1,23	1,27	0,99	3,68	3,05	1,43
22.01.2010	1,23	1,28	0,98	3,69	3,05	1,42
26.01.2010	1,23	1,24	0,97	3,69	3,00	1,41
27.01.2010	1,23	1,24	0,97	3,69	3,00	1,41
12.02.2010	1,23	1,24	0,97	3,69	3,00	1,42
17.02.2010	1,19	1,24	0,97	3,64	3,00	1,42

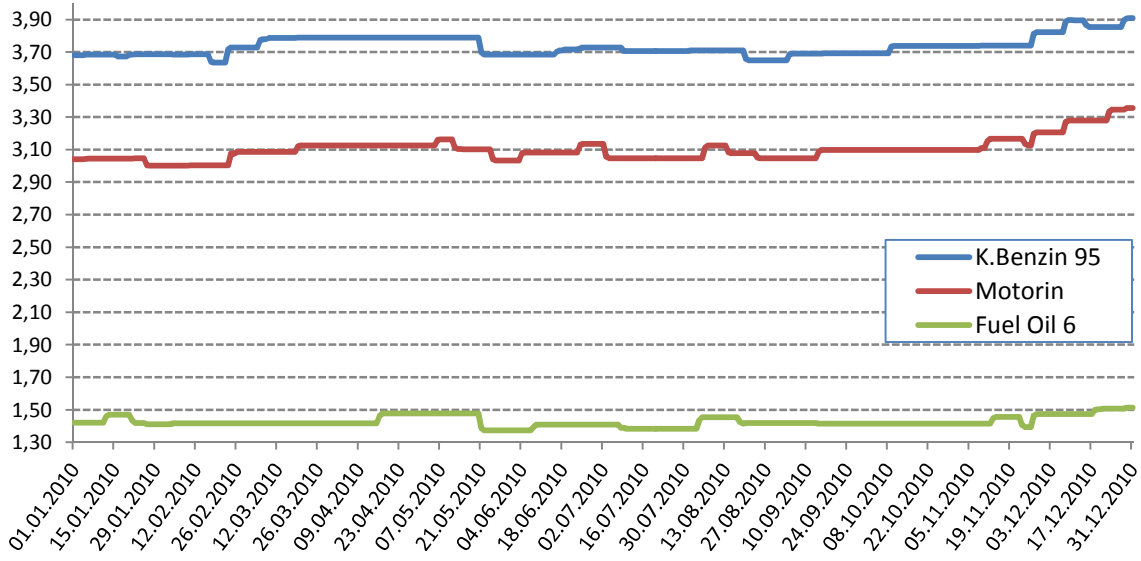
Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
23.02.2010	1,26	1,24	0,97	3,72	3,00	1,42
24.02.2010	1,27	1,30	0,97	3,73	3,08	1,42
26.02.2010	1,27	1,31	0,97	3,73	3,09	1,42
06.03.2010	1,30	1,31	0,97	3,77	3,09	1,42
07.03.2010	1,31	1,31	0,97	3,78	3,09	1,42
09.03.2010	1,32	1,31	0,97	3,79	3,09	1,42
19.03.2010	1,32	1,34	0,97	3,79	3,12	1,42
09.04.2010	1,32	1,34	0,97	3,79	3,13	1,42
16.04.2010	1,32	1,34	1,01	3,79	3,13	1,46
17.04.2010	1,32	1,34	1,03	3,79	3,13	1,48
06.05.2010	1,32	1,37	1,03	3,79	3,16	1,48
07.05.2010	1,32	1,37	1,03	3,79	3,16	1,48
12.05.2010	1,32	1,33	1,03	3,79	3,11	1,48
13.05.2010	1,32	1,32	1,03	3,79	3,10	1,48
21.05.2010	1,24	1,32	0,95	3,70	3,10	1,39
22.05.2010	1,23	1,32	0,94	3,68	3,10	1,37
25.05.2010	1,23	1,27	0,94	3,68	3,04	1,37
26.05.2010	1,23	1,26	0,94	3,68	3,03	1,37
04.06.2010	1,23	1,30	0,94	3,68	3,08	1,37
05.06.2010	1,23	1,31	0,94	3,68	3,08	1,37
08.06.2010	1,23	1,30	0,95	3,68	3,08	1,39
09.06.2010	1,23	1,30	0,97	3,68	3,08	1,41
16.06.2010	1,24	1,30	0,97	3,70	3,08	1,41
17.06.2010	1,25	1,30	0,97	3,71	3,08	1,41
19.06.2010	1,26	1,30	0,97	3,72	3,08	1,41
24.06.2010	1,26	1,35	0,97	3,72	3,13	1,41
25.06.2010	1,27	1,35	0,97	3,73	3,14	1,41
03.07.2010	1,27	1,28	0,97	3,73	3,06	1,41
08.07.2010	1,27	1,28	0,95	3,73	3,05	1,39
09.07.2010	1,25	1,28	0,95	3,71	3,05	1,39
04.08.2010	1,25	1,28	0,99	3,71	3,05	1,44
05.08.2010	1,25	1,28	1,01	3,71	3,05	1,45
06.08.2010	1,25	1,33	1,01	3,71	3,11	1,45
07.08.2010	1,25	1,34	1,01	3,71	3,13	1,45
15.08.2010	1,25	1,30	1,01	3,71	3,08	1,45
18.08.2010	1,25	1,30	0,98	3,71	3,08	1,42
19.08.2010	1,25	1,30	0,97	3,71	3,08	1,41
20.08.2010	1,21	1,30	0,98	3,66	3,08	1,42
21.08.2010	1,20	1,30	0,98	3,65	3,08	1,42
24.08.2010	1,20	1,28	0,98	3,65	3,05	1,42
04.09.2010	1,23	1,28	0,98	3,69	3,05	1,42
13.09.2010	1,23	1,28	0,98	3,69	3,05	1,42
14.09.2010	1,23	1,31	0,97	3,69	3,09	1,41
15.09.2010	1,23	1,32	0,97	3,69	3,10	1,41
16.09.2010	1,24	1,32	0,97	3,69	3,10	1,41
09.10.2010	1,27	1,32	0,97	3,73	3,10	1,41
10.10.2010	1,28	1,32	0,97	3,74	3,10	1,41

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
09.11.2010	1,28	1,33	0,97	3,74	3,11	1,41
11.11.2010	1,28	1,36	0,97	3,74	3,15	1,41
12.11.2010	1,28	1,38	0,97	3,74	3,17	1,41
13.11.2010	1,28	1,38	1,00	3,74	3,17	1,45
14.11.2010	1,28	1,38	1,01	3,74	3,17	1,46
23.11.2010	1,28	1,38	0,96	3,74	3,17	1,40
24.11.2010	1,28	1,35	0,95	3,74	3,14	1,39
25.11.2010	1,28	1,34	0,95	3,74	3,13	1,39
27.11.2010	1,34	1,40	1,01	3,81	3,20	1,46
28.11.2010	1,35	1,41	1,02	3,82	3,21	1,47
08.12.2010	1,40	1,47	1,02	3,89	3,27	1,47
09.12.2010	1,41	1,47	1,02	3,90	3,28	1,47
15.12.2010	1,38	1,47	1,02	3,87	3,28	1,47
16.12.2010	1,37	1,47	1,02	3,85	3,28	1,47
18.12.2010	1,37	1,47	1,04	3,85	3,28	1,50
19.12.2010	1,37	1,47	1,05	3,85	3,28	1,50
23.12.2010	1,37	1,52	1,05	3,85	3,34	1,51
24.12.2010	1,37	1,53	1,05	3,85	3,35	1,51
28.12.2010	1,41	1,53	1,05	3,90	3,35	1,51
29.12.2010	1,42	1,54	1,06	3,91	3,36	1,51
31.12.2010	1,42	1,54	1,06	3,91	3,36	1,51

Şekil 4.7 ve Şekil 4.8 incelendiğinde, akaryakıt ürünlerinin fiyatları arasındaki paralelliğin yanında yılın sonunda yaşanan fiyat tırmanışının bayi fiyatlarına da yansıdığı görülmektedir.

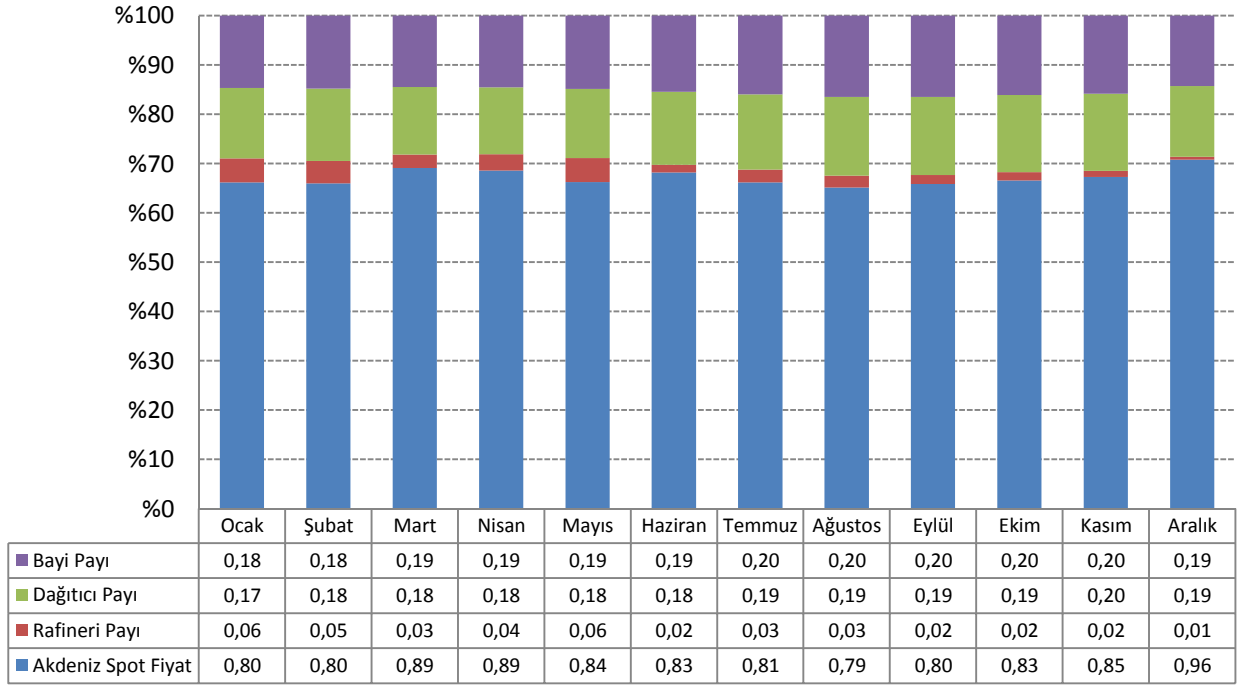
Şekil 4.7 - Bayi Fiyat Değişimi (Vergisiz)

Şekil 4.8 - Bayi Fiyat Değişimi (Vergili)

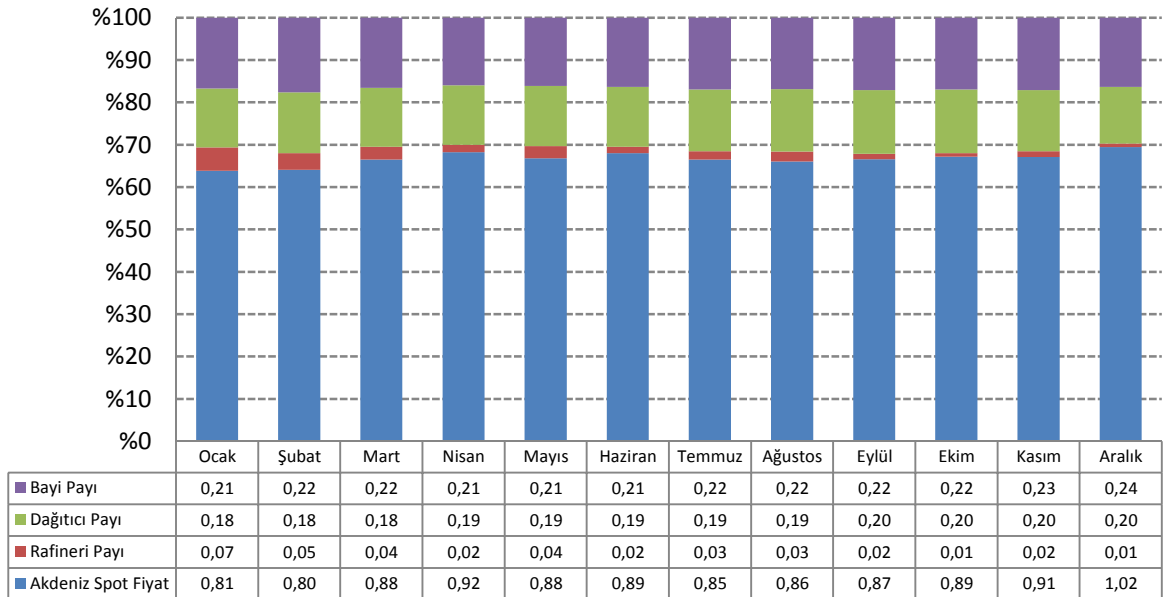
2010 yılında akaryakıt türlerinin aylık ortalama vergisiz fiyat oluşum payları Şekil 4.9, 4.10 ve 4.11’de sunulmaktadır. Rafineri payı olarak belirtilen tutarlar vergisiz rafineri çıkış fiyatından Akdeniz spot fiyatlarının çıkarılmasıyla hesaplanmıştır. Bu tutar rafinerinin gerçek karlılığını göstermemektedir. Rafinerinin fiili alım maliyetlerinin Akdeniz spot fiyatlarından farklılaştığı ölçüde brüt rafineri payı da değişmektedir. Bununla birlikte fiyat oluşumu için 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununda atıf yapılan “*en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu*” kavramı bakımından bir gösterge referans fiyat oluşturmak üzere Akdeniz spot fiyatları değerlendirmelerde kullanılarak “*ithal paritesi*”nin üzerine rafineri tarafından eklenen pay gösterilmiştir.

Şekil 4.9 incelendiğinde Kurşunsuz Benzin 95 Oktan yıllık ortalama vergisiz fiyatının yaklaşık %67,8’inin Akdeniz spot fiyatı, %,2,6’sının rafineri payı, %14,5’inin dağıtıcı payı, %15,1’inin bayi payından oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde uygulanan ortalama yıllık vergi tutarı vergisiz fiyatın %193,7’si seviyesinde gerçekleşmiştir.

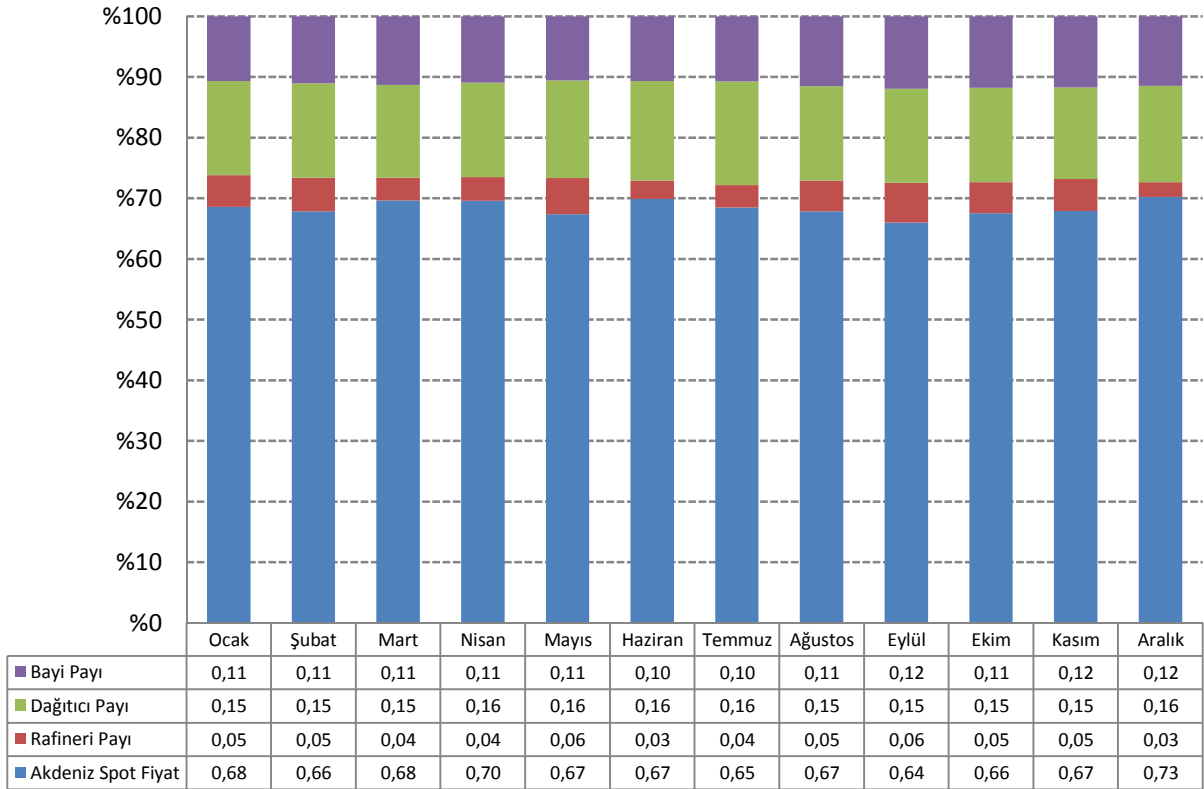
Şekil 4.9 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Vergisiz Pompa Satış Fiyatı Oluşum Payları (TL/l)

Şekil 4.10'daki veriler dikkate alındığında Motorin yıllık ortalama vergisiz fiyatının yaklaşık %66,7'sinin Akdeniz spot fiyatı, %2,2'sinin rafineri payı, %14,3'ünün dağıtıcı payı, %16,7'sinin bayi payından oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde uygulanan ortalama yıllık vergi tutarı vergisiz fiyatın %134,7'si seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 4.10 - Motorin Vergisiz Pompa Satış Fiyatı Oluşum Payları

Şekil 4.11'e bakıldığında Fuel Oil 6 yıllık ortalama vergisiz fiyatının yaklaşık %68,4'inin Akdeniz spot fiyatı, %4,6'sının rafineri payı, %15,8'inin dağıtıcı payı, %11,2'sinin bayi payından oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde uygulanan ortalama yıllık vergi tutarı vergisiz fiyatın %45,1'i seviyesinde gerçekleşmiştir. Depolamasındaki ve diğer operasyonel işlemlerindeki zorlukların beyaz ürünlere kıyasla daha fazla olması ithalat olanaklarını sınırlandırarak bu ürünlerdeki rafineri payının daha yüksek olmasını kolaylaştırmaktadır.

Şekil 4.11 - Fuel Oil 6 Vergisiz Satış Fiyatı Oluşum Payları

4.1.4 Avrupa Birliğinde Akaryakıt Fiyatları

Bu bölümde, Avrupa Birliğine (AB) üye ülkelerdeki bayi fiyatları ile bu fiyatların ülkemizdeki eşdeğerleri arasındaki karşılaştırmalar incelenecektir. Yapılan karşılaştırmalarda, serbest piyasanın hâkim olduğu ve rekabetçi uygulamaların yerleşik olduğu, benzer tedarik bölgesinden benzer tedarik usulleri ile piyasanın ihtiyaçlarını karşılayan, nüfus ve diğer büyüklükler gibi hususlarda da ülkemiz şartlarına benzeyen Akdeniz havzasındaki Avrupa Birliği ülkelerinden İspanya, Fransa, İtalya ve Yunanistan'da oluşan bayi ve dağıtıcı fiyatları kullanılmıştır. Bu ülkelerde oluşan fiyatları izlemek üzere AB Komisyonunun internet sitesinde yayımlanan resmi rakamlar esas alınmakla beraber, burada yer alan rakamların

gerek ülkelerin Komisyona veri raporlama usullerindeki, gerekse de ülkeyi temsilen bildirilen rakamların belirlenme şeklindeki farklılıklar nedeniyle diğer kaynaklardan alınan verilerden de faydalanılarak söz konusu 4 AB üyesi ülke bayi satış fiyatları elde edilmiştir.

AB fiyatları ile ülkemiz fiyatları karşılaştırılırken söz konusu AB ülkelerinde dağıtıcı-bayi arasındaki ticari yapının genel olarak tek kâr merkezli olması ve oluşan kârın tek bir dikey bütünleşik yapı tarafından edinilmesi, bu AB ülkelerinde akaryakıt üzerindeki toplam vergi miktarının göreceli olarak daha düşük olması ve ödenme usullerinde olabilen farklardan dolayı verginin finansman yükünün de daha düşük olması, ülkemizdeki operasyonel maliyetlerin, finansman imkân ve maliyetlerinin, istasyon yatırım ihtiyaçlarının farklı olması, ülkemize özgü uygulamaların maliyetleri, vade yapıları, farklı coğrafi yapının getirdiği nakliye gider farkları gibi çeşitli maliyet farklılaştırıcı etmenlerin de aradaki fiyat farkında rolü olabildiği dikkate alınmalıdır.

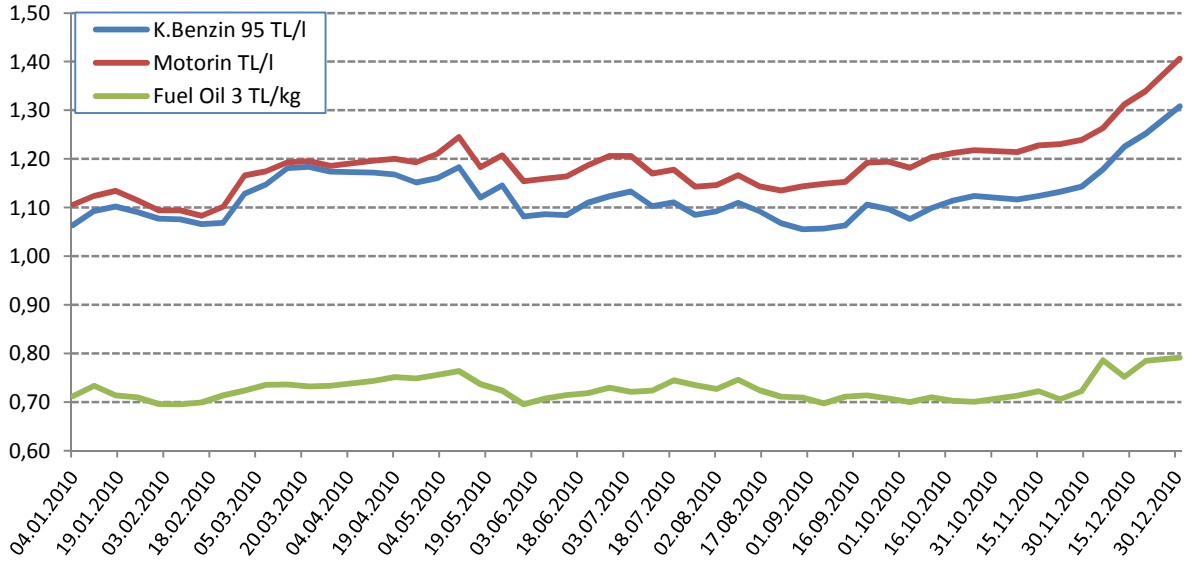
2010 yılında Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin ve Fuel Oil 6 ürünlerinin vergisiz ve vergili AB (Fransa, Yunanistan, İspanya ve İtalya ortalaması) bayi fiyat değişimi Tablo 4.14'te yer almaktadır.

Tablo 4.14 - Seçilmiş AB Ülkeleri Ortalama Bayi Fiyatı Değişimi

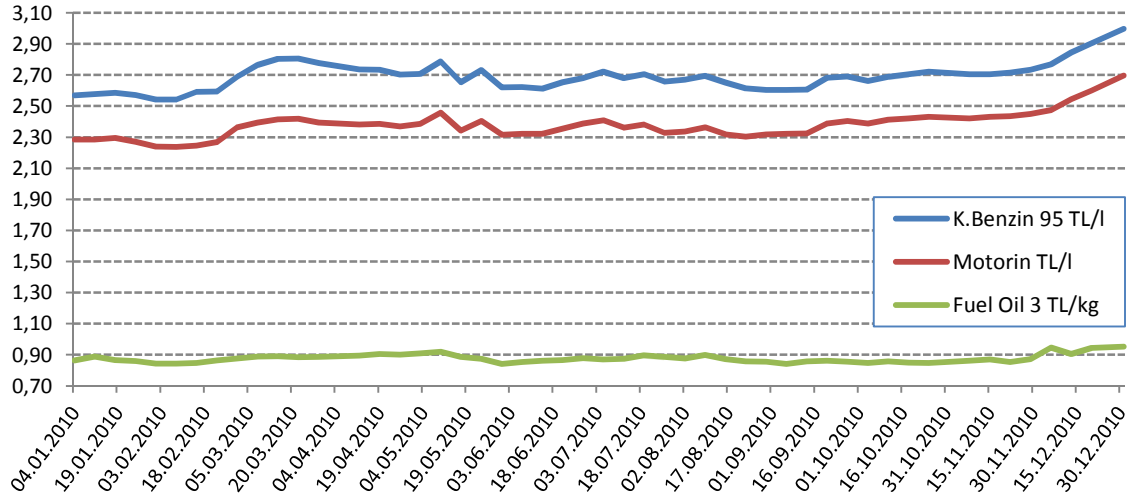
Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
04.01.2010	1,07	1,11	0,71	2,57	2,28	0,86
11.01.2010	1,10	1,13	0,73	2,58	2,29	0,89
18.01.2010	1,11	1,14	0,71	2,58	2,29	0,87
25.01.2010	1,10	1,12	0,71	2,57	2,27	0,86
01.02.2010	1,08	1,10	0,70	2,54	2,24	0,84
08.02.2010	1,08	1,10	0,70	2,54	2,24	0,84
15.02.2010	1,07	1,09	0,70	2,59	2,25	0,85
22.02.2010	1,07	1,11	0,71	2,59	2,27	0,86
01.03.2010	1,13	1,17	0,72	2,69	2,36	0,88
08.03.2010	1,15	1,18	0,74	2,76	2,39	0,89
15.03.2010	1,19	1,20	0,74	2,80	2,42	0,89
22.03.2010	1,19	1,20	0,73	2,58	2,29	0,86
29.03.2010	1,18	1,19	0,73	2,58	2,29	0,89
12.04.2010	1,18	1,20	0,74	2,59	2,30	0,87
19.04.2010	1,17	1,21	0,75	2,58	2,28	0,86

Tarih	VERGİSİZ			VERGİLİ		
	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	Motorin	Fuel Oil 6
	TL/l	TL/l	TL/kg	TL/l	TL/l	TL/kg
26.04.2010	1,16	1,20	0,75	2,55	2,25	0,84
03.05.2010	1,17	1,22	0,76	2,55	2,25	0,84
10.05.2010	1,19	1,25	0,76	2,60	2,25	0,85
17.05.2010	1,13	1,19	0,74	2,60	2,27	0,86
24.05.2010	1,15	1,21	0,72	2,70	2,37	0,88
31.05.2010	1,09	1,16	0,70	2,77	2,40	0,89
07.06.2010	1,09	1,17	0,71	2,81	2,42	0,89
14.06.2010	1,09	1,17	0,71	2,81	2,43	0,89
21.06.2010	1,12	1,19	0,72	2,78	2,40	0,89
28.06.2010	1,13	1,21	0,73	2,74	2,39	0,90
05.07.2010	1,14	1,21	0,72	2,74	2,39	0,90
12.07.2010	1,11	1,18	0,72	2,71	2,38	0,90
19.07.2010	1,12	1,18	0,74	2,71	2,39	0,91
26.07.2010	1,09	1,15	0,73	2,79	2,47	0,92
02.08.2010	1,10	1,15	0,73	2,66	2,35	0,89
09.08.2010	1,12	1,17	0,75	2,74	2,41	0,87
16.08.2010	1,10	1,15	0,72	2,63	2,32	0,84
23.08.2010	1,07	1,14	0,71	2,63	2,33	0,85
30.08.2010	1,06	1,15	0,71	2,62	2,33	0,86
06.09.2010	1,06	1,16	0,70	2,66	2,36	0,87
13.09.2010	1,07	1,16	0,71	2,69	2,39	0,88
20.09.2010	1,11	1,20	0,71	2,73	2,42	0,87
27.09.2010	1,10	1,20	0,71	2,69	2,37	0,87
04.10.2010	1,08	1,18	0,70	2,71	2,39	0,90
11.10.2010	1,10	1,20	0,71	2,66	2,34	0,89
18.10.2010	1,11	1,21	0,70	2,68	2,34	0,88
25.10.2010	1,13	1,22	0,70	2,70	2,37	0,90
08.11.2010	1,12	1,22	0,71	2,66	2,33	0,87
15.11.2010	1,13	1,23	0,72	2,62	2,31	0,86
22.11.2010	1,13	1,23	0,71	2,61	2,32	0,86
29.11.2010	1,14	1,24	0,72	2,61	2,33	0,84
06.12.2010	1,18	1,26	0,79	2,61	2,33	0,86
13.12.2010	1,23	1,31	0,75	2,69	2,40	0,86
20.12.2010	1,25	1,34	0,79	2,70	2,41	0,86
31.12.2010	1,31	1,41	0,79	2,66	2,39	0,85

Tablo 4.14'te yer alan değerler incelendiğinde, AB piyasalarının 2010 petrol fiyatlarına duyarlı olarak dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir.

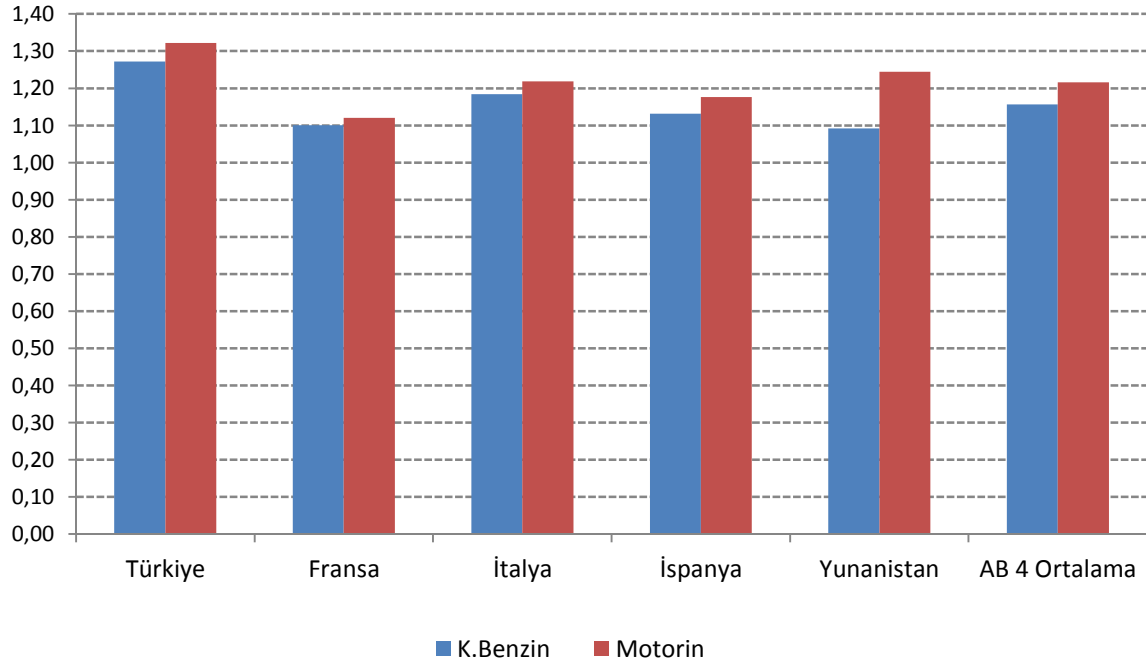
Şekil 4.12 - AB Bayi Fiyat Değişimi (Vergisiz)

Şekil 4.13 - AB Bayi Fiyat Değişimi (Vergili)

Şekil 4.12 ve 4.13'teyar alan vergisiz ve vergili AB bayi fiyatlarının yıl içindeki seyri incelendiğinde, ülkemiz fiyatlarında da gözlemlendiği üzere Aralık ayı itibarıyla fiyatların belirgin bir artış eğilimi sergilediği anlaşılmaktadır.

Şekil 4.14'te söz konusu AB ülkeleri ile ülkemiz yıllık ortalama vergisiz fiyatları birlikte görülebilmektedir.

Şekil 4.14 - Seçilmiş AB Ülkeleri ve Türkiye Vergisiz Bayi Fiyatları (TL/l)

4.2 Petrol Piyasasında Vergilendirme

İlgili yıl içerisindeki ortalama vergili pompa satış fiyatları dikkate alınarak Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin, Kırsal Motorin ve Fuel Oil 6 ürünlerindeki vergi oranları sırasıyla Tablo 4.15, Tablo 4.16, Tablo 4.17 ve Tablo 4.18'de gösterilmektedir.

Tablo 4.15 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Vergi Yükü

Yıl	Kurşunsuz Benzin 95 Oktan		
	Vergili Bayi Satış Fiyatı (TL/l)	Vergi Tutarı (TL/l)	Vergi Oranı (%)
2005	2,3	1,71	74,49
2006	2,58	1,76	68,09
2007	2,78	1,79	64,33
2008	3,09	1,95	63,07
2009	2,79	1,92	68,77
2010	3,74	2,46	65,94

Tablo 4.16 - Motorin Vergi Yükü

Yıl	Motorin		
	Vergili Bayi Satış Fiyatı (TL/l)	Vergi Tutarı (TL/l)	Vergi Oranı (%)
2005	1,86	1,21	65,09
2006	2,15	1,26	58,35
2007	2,35	1,28	54,79
2008	2,66	1,4	52,74
2009	2,39	1,37	57,35
2010	3,1	1,78	57,38

Tablo 4.17 - Kırsal Motorin Vergi Yükü

Tarih	Kırsal Motorin		
	Vergili Bayi Satış Fiyatı (TL/l)	Vergi Tutarı (TL/l)	Vergi Oranı (%)
2006	2,02	1,14	56,57
2007	2,19	1,17	53,36
2008	2,49	1,3	52,37
2009	2,3	1,29	55,91
2010	2,95	1,69	57,22

Tablo 4.18 - Fuel Oil 6 Vergi Yükü

Tarih	Fuel Oil 6		
	Vergili Bayi Satış Fiyatı (TL/l)	Vergi Tutarı (TL/l)	Vergi Oranı (%)
2005	0,73	0,32	43,06
2006	0,91	0,34	37,63
2007	1,01	0,36	35,75
2008	1,3	0,42	32,47
2009	1,27	0,42	33,09
2010	1,43	0,44	31,08

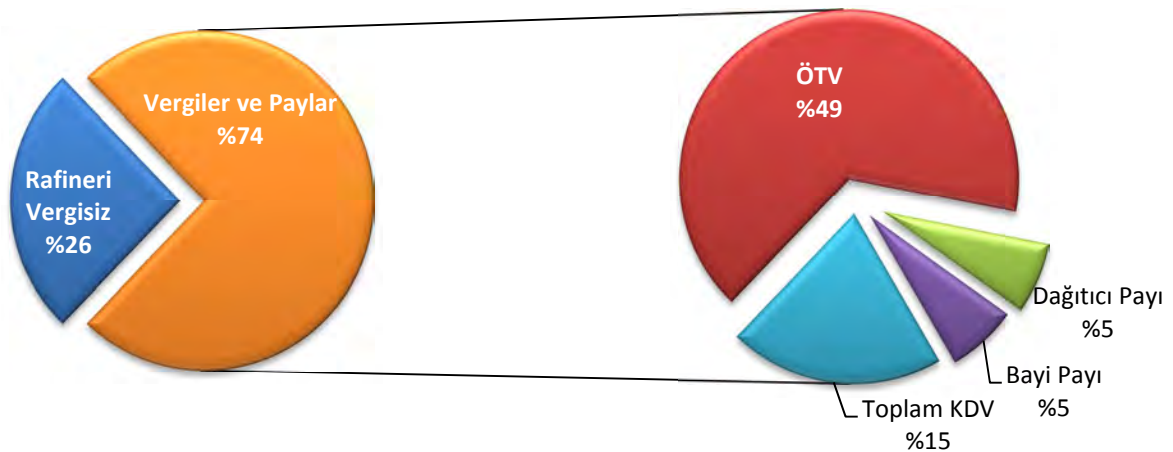
Akaryakıt ürünlerinde rafineri çıkış fiyatından pompa fiyatına kadar olan fiyat bileşenleri Tablo 4.19’da gösterilmektedir.

Tablo 4.19 - Akaryakıt Ürünlerinde Nihai Fiyat Bileşenleri*

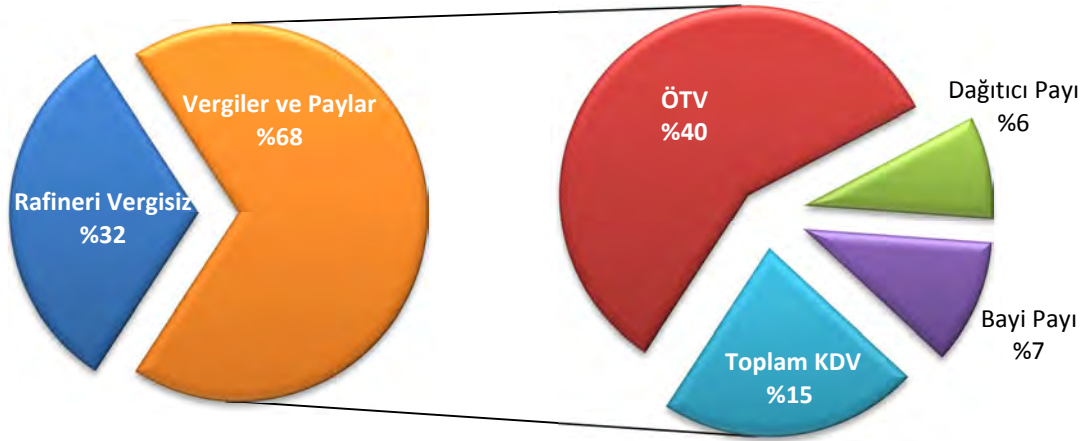
Ürün Türü	Rafineri Vergisiz	ÖTV	Gelir Payı	Dağıtıcı Payı	Bayi Payı	Toplam KDV	Pompa Fiyatı
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan	0,99	1,8915	0,00174	0,19	0,19	0,59	3,86
Motorin	1,04	1,3045	0,00174	0,20	0,24	0,50	3,28
Kırsal Motorin	1,00	1,2345	0,00174	0,19	0,20	0,47	3,10
Fuel Oil 6	0,75	0,2240	0,00184	0,16	0,12	0,23	1,49

*2010 yılı Aralık ayı ortalama verisinden elde edilmiştir.

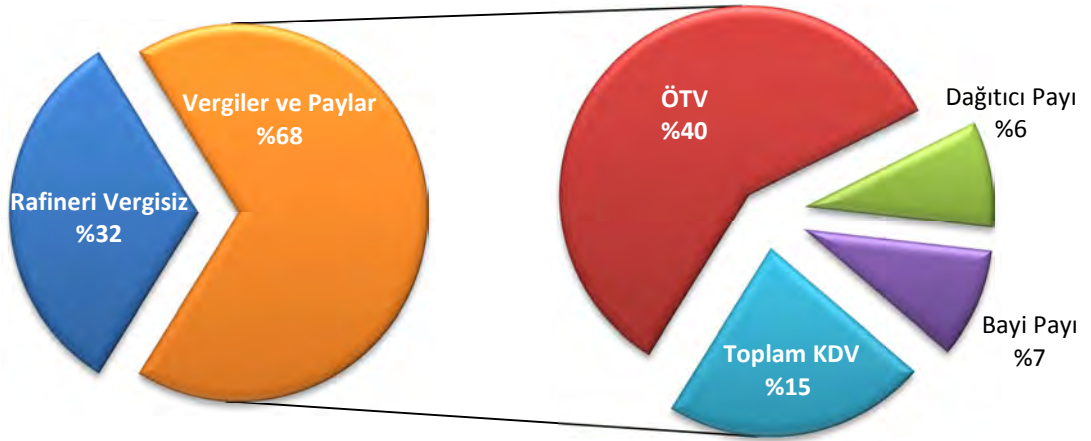
Kurşunsuz Benzin 95 Oktan, Motorin, Kırsal Motorin ve Fuel Oil6 ürünlerinin 2010 yılı Aralık ayı ortalama fiyat bileşenleri sırasıyla Şekil 4.15, Şekil 4.16, Şekil 4.17 ve Şekil 4.18’de gösterilmektedir. Şekil 4.16 ve 4.17’de Motorin ve Kırsal Motorin bileşenlerinin yüzdesel aynı gerçekleşmiştir.

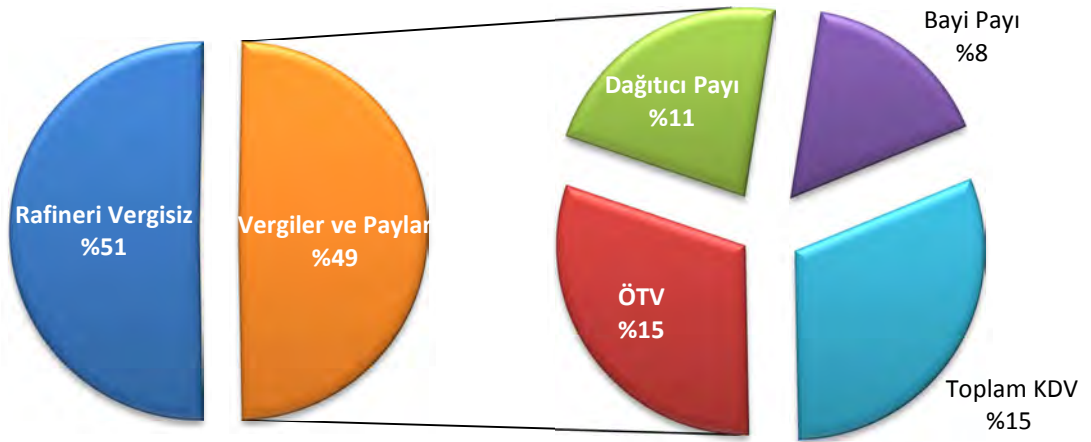
Şekil 4.15 - Kurşunsuz Benzin 95 Oktan Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü

Şekil 4.16- Motorin Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü

Şekil 4.17 - Kırsal Motorin Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü

Şekil 4.18 - Fuel Oil 6 Fiyat Bileşenleri ve Vergi Yüğü

Akaryakıttan elde edilen dolaylı vergilerin yıllara göre dağılımı Tablo 4.20’de gösterilmektedir.

Tablo 4.20 - Akaryakıttan Elde Edilen Dolaylı Vergiler (milyar TL)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ÖTV ¹	17,5	18,1	19,0	20,0	21,9	25,9
KDV ²	5,6	6,7	7,4	8,4	7,5	9,7
ÖTV-KDV Toplamı	23,1	24,8	26,4	28,3	29,4	35,6
Vergi Gelirleri ³	119,6	150,3	169,5	190	200,6	248,3
Harcamalar Yöntemi ile Gayri Safi Yurt içiHasıla (GSYH) ⁴	648,9	758,4	843,2	950,5	952,6	1077,3
ÖTV ve KDV toplamının tüm vergi gelirleri içindeki payı (%)	19,3	16,5	15,6	14,9	14,7	14,3
ÖTV ve KDV Toplamının GSYH içindeki payı (%)	3,6	3,3	3,1	3,0	3,1	3,3

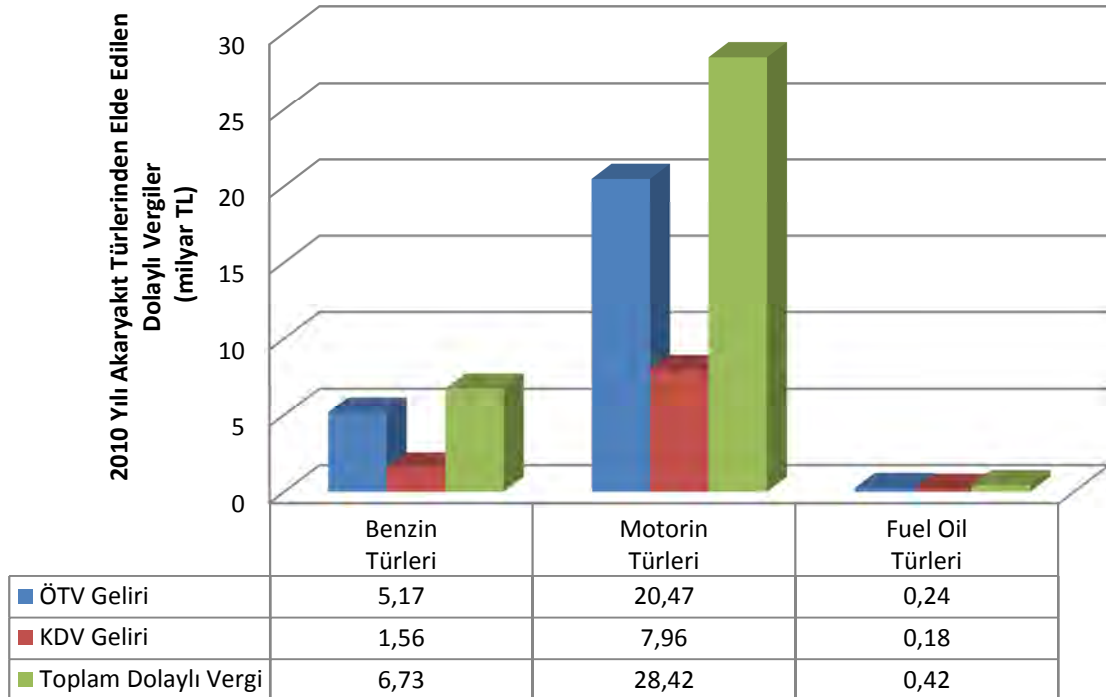
¹Benzin türleri, Motorin türleri ve Fuel Oil türleri satış miktarı ve maktu ÖTV miktarları dikkate alınarak yaklaşık bir değer olarak hesaplanmıştır.

²Benzin türleri, Motorin türleri ve Fuel Oil türleri satış miktarı ve satış fiyatları dikkate alınarak yaklaşık bir değer olarak hesaplanmıştır.

³ Maliye Bakanlığı, Muhasebat Genel Müdürlüğü internet sayfasında yer alan "Genel Bütçe Tahakkuklarının Ay içi Gerçekleşmeleri" isimli tablodan alınmıştır.

⁴Türkiye İstatistik Kurumundan alınmıştır. 2010 yılı değeri ilk 9 aylık veriden faydalanılarak tahmini olarak hesaplanmıştır.

2010 yılında akaryakıt türlerinden elde edilen dolaylı vergilerin ürün türleri bazında dağılımı Şekil 4.19’da gösterilmektedir.

Şekil 4.19 - 2010 Yılı Akaryakıt Türlerinde Dolaylı Vergi Gelirleri

ÖTV Kanununun (I) Sayılı Listesinin (A) ve (B) Cetvelinde yapılan ÖTV değişiklikleri Tablo 4.21’de gösterilmektedir.

Tablo 4.21 - ÖTV Kanununun (I) Sayılı Listesinin (A) ve (B) Cetvelinde Yapılan ÖTV Değişiklikleri

Ürün Türü	Ürün Adı	02/07/2008 öncesi	02/07/2008	18/12/2008	28/02/2009	03/07/2009	15/07/2009	31/12/2009
Akaryakıt	K. Benzin 98 Oktan	1,6135	1,6135	1,6135	1,6135	1,6135	1,8135	2,0135
	K. Benzin 95 Oktan	1,4915	1,4915	1,4915	1,4915	1,4915	1,6915	1,8915
	Motorin	1,0045	1,0045	1,0045	1,0045	1,0045	1,1545	1,3045
	Kırsal Motorin	0,9345	0,9345	0,9345	0,9345	0,9345	1,0845	1,2345
	Fuel Oil 3	0,2370	0,2370	0,2370	0,2370	0,2370	0,2370	0,2370
	Fuel Oil 4	0,4760	0,4760	0,4760	0,4760	0,4760	0,4760	0,4760
	Fuel Oil 5	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240
	Fuel Oil 6	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240	0,2240
AHÜ	Solvent	1,6135	1,6135	1,6135	1,6135	1,6135	1,8135	2,0135
	Baz Yağ	0,3500	0,9345	0,920	0,9345	0,9345	0,9345	1,0560

*Beyaz ürünlerin ÖTV miktarları TL/litre, siyah ürün ve AHÜ'nün ise TL/kg'dir.

4.3 Hizmet Faaliyetleri

Hizmet faaliyetleri kapsamında depolama tarifeleri ile iletim tarifeleri incelenecektir.

4.3.1 Depolama Tarifeleri

Tablo 4.22 - 2010 Yılı Depolama Tarifeleri

İL	LİSANS SAHİBİ	Depolama Hizmet Bedeli (TL /Gün)				Teslim Alma - Teslim Etme Bedeli Toplamı (TL/Gerçekleşme)			
		Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)	Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)
Adana	TOROS	0,45	0,40	0,45	0,45	24,00	24,00	24,00	28,50
Ankara	AKIM-TEK ENERJİ	0,20	0,20			3,86	3,86		
	DENGE PETROL	3,90	3,90	2,60	3,90				

İL	LİSANS SAHİBİ	Depolama Hizmet Bedeli (TL /Gün)				Teslim Alma - Teslim Etme Bedeli Toplamı (TL/Gerçekleşme)			
		Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)	Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)
Antalya	AKDENİZ	0,00	0,00		0,00	12,00	13,50		12,80
	AKPET				0,50				14,00
	BÖLÜNMEZ PET.	0,58	0,58			17,00	17,00		
	ÇEKİSAN	0,10	0,10		0,10	14,68	14,68		
	MOBİL OİL TÜRK				0,14				7,00
	POAŞ	0,52	0,57	0,68	0,54	31,00	34,48	40,80	32,64
	SHELL&TURCAS	0,55	0,55		0,55	15,00	15,00		15,00
	TURKUAZ PETROL	0,50	0,50		0,50	17,00	17,00		17,00
Artvin	PARK DENİZCİLİK	0,14	0,14		0,14	2,80	2,80		2,24
Bartın	GÜVENGAZ		0,57				34,48		
Batman	AKPET	0,50	0,50	0,50		14,00	14,00	14,00	
	AKPET (Habur)	0,50	0,50			14,00	14,00		
	ALTINBAŞ	1,00	1,00						
Çanakkale	POAŞ		0,57	0,68			6,03	7,14	
Denizli	BÖLÜNMEZ PET.	0,58	0,58			17,00	17,00		
G.Antep	ASKAR	0,20	0,20	0,20	0,20	4,00	4,00	4,00	4,00
Giresun	OPET	0,27	0,27		0,27	16,00	16,00		16,00
Hatay	AKPET	0,50	0,50			14,00	14,00		
	BİRLEŞİK	0,23	0,23						
	DELTA	0,58	0,58	0,58	0,58	17,40	17,40	17,40	17,40
	EKSİM			0,33					
	MOTOİL		0,57				17,24		
	POAŞ	0,52	0,57	0,68		31,00	34,48	40,80	
	SHELL&TURCAS	0,50	0,50			15,00	15,00		
	TP		0,70				15,00		
İstanbul	AMBARLI LTD.ŞTİ.	0,40	0,40		0,27	5,97	5,97		5,97
	ANADOLU ULUSL.		0,35	0,30					
	BP				0,20				10,00
	ÇEKİSAN	0,30	0,30	0,30	0,30	15,85	15,85	23,78	15,85
	OPET				0,20	10,00			
	POAŞ	0,52	0,57	0,68	0,60	31,00	34,48	40,80	35,97
	SHELL	0,53	0,53			12,00	12,00		
	TOTAL	1,00	1,00			8,40	8,40		
İzmir	AKPET	0,50	0,50			14,00	14,00		
	ALTINBAŞ	22,50	22,50			5,00	5,00		
	GS	0,50	0,50		0,50	12,00	12,00		12,00
	OPET	0,27	0,27		0,17	16,00	16,00		10,00
	PETKİM		0,30				4,00		
	POAŞ	0,52	0,57		0,56	31,00	34,48		33,56
	SHELL				0,20				12,00
	SHELL&TURCAS	0,42	0,42			5,95	5,95		
	TOTAL	1,00	1,00		1,00	4,12	4,12		4,12

İL	LİSANS SAHİBİ	Depolama Hizmet Bedeli (TL /Gün)				Teslim Alma - Teslim Etme Bedeli Toplamı (TL/Gerçekleşme)			
		Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)	Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)
Kırıkkale	AKPET	0,50	0,50			14,00	14,00		
	ALTINBAŞ	0,40	0,40						
	DAMLA	0,55	0,55			20,40	20,40		
	ENERJİ PETROL		0,20				5,00		
	EROPET	0,50	0,50		0,50	10,00	10,00		10,00
	GARZAN	0,20	0,20			6,00	6,00		
	PETLINE	0,20	0,20			8,60	8,60		
	POAŞ	0,52	0,57			31,00	34,48		
	SHELL&TURCAS	0,55	0,55			13,00	13,00		
	TP	0,50	0,50			20,00	20,00		
	TUN OİL	0,33	0,33						
Kocaeli	AKPET	0,50	0,50	0,50		14,00	14,00	14,00	
	GÖREN PETROL	0,33	0,33		0,33	15,00	15,00		15,00
	GS	0,50	0,50			24,00	24,00		
	İZGİN		0,30		0,30		7,66		7,66
	LUKOİL	0,40	0,40			10,20	10,20		
	OPET	0,27	0,27	0,28	0,28	12,00	12,00	13,00	12,50
	PETLINE	0,23	0,23			10,90	10,90		
	POAŞ	0,52	0,57	0,68	0,58	31,00	34,48	40,80	126,94
	POLİPORT		0,34	0,34	0,34				
	SADAŞ	1,00	1,00		1,00	5,00	5,00		5,00
	SHELL&TURCAS-Derince	0,27	0,27			2,09	2,09		
	SHELL&TURCAS-Körfez	0,21	0,21			4,80	4,80		
	SOLVENTAŞ		0,40	0,43	0,40		3,00	3,00	
	TURKUVAZ PETROL	0,23	0,23			7,00	7,00		
	YILPORT		0,33	0,33			2,03	2,03	
	ZÜLFİKARLAR	0,23	0,23			7,00	7,00		
Mardin	GARZAN	0,17	0,17	0,17	0,17	6,90	6,90	6,90	6,90
Mersin	AKPET	0,50	0,50			14,00	14,00		
	ALTINBAŞ	0,40	0,40						
	ATAŞ (Karaduvar)	0,19	0,19	0,19		8,30	8,30	10,10	
	ATAŞ (Nusratiye)	0,19	0,19			8,30	8,30		
	CAN	0,20	0,20	0,20	0,20	6,00	6,00	6,00	6,00
	ENERJİ PETROL	0,30	0,20		0,20	5,00	5,00		5,00
	KADOĞLU	0,18	0,18			7,00	7,00		
	NERGİS PETROL	0,21	0,21			1,55	1,55		
	OPET	0,27	0,27	0,28	0,27	8,00	8,00	9,00	8,00
	POAŞ	0,52	0,57		0,54	31,00	34,48		32,64
	SİYAM PET.	0,20	0,20			6,00	6,00		
Muğla	AKPET-MUĞLA				0,50				14,00
	SHELL				0,20				12,00
Samsun	AKPET	0,50	0,50			14,00	14,00		
	ALTINBAŞ	0,40	0,40						
	POAŞ	0,52	0,57	0,68		31,00	34,48	40,80	
	SADAŞ	1,00	1,00			7,20	7,20		

İL	LİSANS SAHİBİ	Depolama Hizmet Bedeli (TL /Gün)				Teslim Alma - Teslim Etme Bedeli Toplamı (TL/Gerçekleşme)			
		Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)	Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel Oil (ton)	Diğer (m ³)
Şırnak	TPIC		0,70				12,00		
Tekirdağ	OPET	0,27	0,27		0,27	16,00	16,00		8,00
	PETLINE	0,25	0,25			12,90	12,90		
Trabzon	POAŞ	0,52	0,57	0,68	0,54	31,00	34,48	40,80	32,64
ORTALAMA		0,47	0,47	0,53	0,46	13,69	13,77	19,96	17,38

* Değerler, depolama tarifelerinin ilk kademe fiyatlarıdır. Tarifelerde, depolanan miktar ve gün sayısına bağlı olarak indirim uygulanabilmektedir. Ayrıca deniz yoluyla yapılacak teslim alma/teslim etmeler için farklı fiyatlar uygulanabilmektedir. Tarife detaylarına http://www2.epdk.org.tr/tarife/petrol/depolama_iletim/depolama_iletim.htm adresinden ulaşılabilir.

01/01/2010 tarihinde 2,59 TL/l fiyatla toptan satın alınan 1 m³Motorinin, bir sene boyunca depoda kalması halinde, maruz kalacağı ortalama depolama maliyeti gösterilmektedir. Buna göre 1 m³Motorinin bir sene depoda kalması halinde, temin bedelinin %7,1'i tutarında depolama maliyeti ödenmektedir. Aynı tarihte 1,11 TL/kg fiyatla alınan Fuel Oil 6 ürününün bir sene depoda kalması halinde ise temin bedelinin %19,3'ü tutarında depolama maliyeti olmaktadır.

4.3.2 İletim Tarifeleri

Tablo 4.23 - 2010 Yılı İletim Hizmet Bedelleri

İl	Lisans sahibi	İletim Hizmet Bedeli						
		Benzin (m ³)	Motorin (m ³)	Fuel-oil (ton)	Deniz Motorini (m ³)	Denizcilik Yakıtı (ton)	Gazyağı (m ³)	Havacılık Yakıtı (m ³)
Kırıkkale	AKPET	3,00	3,00					
Kırıkkale	POAŞ	2,71	3,02					
Kırıkkale	SHELL&TURCAS	2,00	2,00					
Kocaeli	AKPET	3,00	3,00	3,00				
Kocaeli	ALTINBAŞ	3,00	3,00					
Kocaeli	HABAŞ	8,50	8,50		8,50			
Kocaeli	LUKOİL	0,20	0,20					
Kocaeli	OP-AY	3,25	3,25	3,25	3,25	3,25		
Kocaeli	OPET	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50		
Kocaeli	POAŞ	2,71	3,02				2,86	2,86
Kocaeli	SHELL&TURCAS	1,00	1,00					
Kocaeli	TURKUAZ PETROL	2,00	2,00					
İzmir	OPET	0,50	0,50					
İzmir	POAŞ	2,71	3,02				2,86	2,86
İzmir	TOTAL	0,20	0,20					
Mersin	ATAŞ	6,00	6,00	4,80				

* BOTAŞ'ın iletim lisansı kapsamında ham petrol iletimine ilişkin tarifeler bu tabloya dâhil edilmemiştir.

**Tarife detaylarına http://www2.epdk.org.tr/tarife/petrol/depolama_iletim/depolama_iletim.htm adresinden ulaşılabilir.

5. LİSANS HAREKETLERİ

5.1 Üretim Faaliyetleri Kapsamında Lisans Hareketleri

5.1.1 Rafinerici Lisansları

Tablo 5.1 - Rafinerici Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	2	-	-
Verilen Lisans	-	-	1
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	-	-	-
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	5	5	6

2010 yılında Socar & Turcas Rafineri Anonim Şirketinin almış olduğu lisans ile rafinerici lisansı sayısı 6 olmuştur. Verilen son iki lisans henüz tesis kurulum aşamasında olup; faaliyette değildir.

5.1.2 İşleme Lisansları

Tablo 5.2 - İşleme Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	7	1	1
Verilen Lisans	11	0	1
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	6	10	5
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	59	49	45

2010 sonu itibarı ile 45 adet lisanstan 43 adedi biodizel işleme faaliyetine; bu 43 lisansın 6 adedi ise atık bitkisel yağdan biodizel işleme faaliyetine ilişkindir. Diğer 2 işleme lisansı petrokimya işleme faaliyeti içindir.

5.1.3 Madeni Yağ Lisansları

Tablo 5.3 - Madeni Yağ Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	72	52	129
Verilen Lisans	70	28	123
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	17	41	47
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	205	192	268

2010 sonu itibarı ile 268 adet lisanstan 16 adedi atık yağ geri kazanım faaliyetine ilişkindir. Atık yağ geri kazanım konusunda faaliyet göstermek üzere alınan 7 adet lisans 2010 içerisinde iptal edilmiş ya da sona erdirilmiştir. 2010 yılında 13 adet atık yağ geri kazanım faaliyetinde bulunmak için madeni yağ lisansı başvurusu olmuştur. 2010 sonu itibarıyla 9 adet dağıtıcı lisansının madeni yağ alt başlığı bulunmaktadır. 2010 yıl içerisinde 2 madeni yağ alt başlığı dağıtıcı lisanslarına işlenmiş olup; madeni yağ alt başlığı iptal edilen veya sona eren dağıtıcı lisansı bulunmamaktadır.

5.1.4 Dağıtıcı Lisansları

Tablo 5.4 - Dağıtıcı Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	11	9	16
Verilen Lisans	3	9	11
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	5	-	13
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	45	54	52

2010 yılı içerisinde önemli miktarda lisans verilmiş ve sona erdirilmiş/iptal edilmiş gibi bir görünüm olsa da, detaylı bir inceleme yapıldığında bu lisansların çoğunun aynı tüzel kişilere ait olduğu görülmektedir. Sona erdirilen/iptal edilen lisansların büyük kısmı 60.000 ton satış yükümlülüğünün yerine getirilememesinden kaynaklanmaktadır. Piyasaya yeni dağıtıcı girişi, verilen lisans sayısı ile karşılaştırıldığında çok daha azdır.

5.1.5 İhrakiye Teslimi Lisansları

Tablo 5.5 - İhrakiye Teslimi Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	14	6	14
Verilen Lisans	14	6	11
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	16	1	5
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	56	61	67

2010 sonu itibarı ile 37 dağıtıcı lisansı ile 3 adet rafinerici lisansının ihrakiye teslimi alt başlığı bulunmaktadır. Alt başlıkta yer alan 37 ihrakiye teslimi faaliyetinin 9 adedi 2010 yılında verilmiştir. 2010 yılı içerisinde 8 adet ihrakiye teslimi alt başlığı, dağıtıcı lisanslarının sona ermesi ya da iptal edilmesi nedeniyle sona ermiş veya iptal edilmiştir.

5.1.6 Bayilik Lisansları

Tablo 5.6 - Bayilik Lisansı İşlemleri (Adet)

	İstasyonlu			İstasyonsuz		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Başvuru	1.419	1.414	1.437	74	73	182
Verilen Lisans	1.365	1.383	1.386	59	69	180
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	893	1.007	1.192	573	246	1.351
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	12.317	12.693	12.887	2.535	2.358	1.187

İstasyonsuz bayilik lisansı sayısındaki azalma eğilimi artarak devam etmektedir. İstasyonlu bayilik lisanslarındaki artış miktarının büyük bir kısmı yeni inşa edilen tesis sayısını göstermektedir. Sona eren/iptal edilen lisansların büyük bir kısmı ise tüzel kişilerin değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

5.1.7 Depolama Lisansları

Tablo 5.7 - Depolama Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	27	6	41
Verilen Lisans	15	9	28
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	9	5	8
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	78	82	102

Dağıtıcı lisansı sahibi ve depolama alt başlığı olan 6 adet lisans sahibi bulunmaktadır. 6 adet rafinerici lisansının depolama alt başlığı bulunmakla birlikte bu lisansların 2 adedinin henüz faaliyete geçmediğinin de dikkate alınması gerekir.

5.1.8 İletim Lisansları

Tablo 5.8 - İletim Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	3	2	6
Verilen Lisans	5	3	3
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	-	-	-
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	16	19	22

2010 yılında sırasıyla TP Petrol Dağıtım Anonim Şirketi, Aytemiz Akaryakıt Dağıtım Anonim Şirketi ve Ambarlı Depolama Hizmetleri Limited Şirketine iletim lisansı verilmiş olup; toplam iletim lisansı sayısı 22'ye ulaşmıştır.

5.1.9 Taşıma Lisansları

Tablo 5.9 - Taşıma Lisansı İşlemleri (Adet)

	Denizyolu			Demiryolu		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Verilen Lisans	35	64	37	-	-	-
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	23	54	32	1	-	-
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	98	108	113	5	5	5

Demiryolu taşıma lisanslarında son iki yıldır bir değişiklik olmamıştır. Denizyolu taşıma lisanslarında ise bir artış gözlenmektedir.

5.2 Diğer Lisans Hareketleri

5.2.1 Serbest Kullanıcı Lisansları

Tablo 5.10 - Serbest Kullanıcı Lisansı İşlemleri (Adet)

	2008	2009	2010
Başvuru	30	31	22
Verilen Lisans	27	28	16
Sona Eren / İptal Edilen Lisans	22	20	24
Yıl Sonu İtibarıyla Güncel Lisans	60	68	60

5.3 İntifa Sözleşmelerinin Beş Yılla Sınırlandırılmasının Etkileri

Bu bölümde, 01/01/2010 - 18/09/2010, 18/09/2010 - 31/12/2010 ve 01/01/2010 - 31/12/2010 tarihleri aralığında dağıtıcıların bayi kayıp ve kazançları ile aylık pazar paylarına yer verilmiştir.

Tablo 5.11 - İntifa Sözleşmelerinin Sona Ermesi Öncesinde ve Sonrasında Dağıtıcı Payları

Sıra No	Firma Adı	2009 Piyasa Payı	2010														2010 Piyasa Payı
			Oca.	Şub.	Mar.	Nis.	May.	Haz.	Tem.	Ağu.	Eyl.	İlk 9 Ay Ort.	Eki.	Kas.	Ara.	Son 3 Ay Ort.	
1	PETROL OFİSİ	26,70	23,49	24,29	24,54	25,26	25,44	24,84	25,29	24,99	24,83	24,80	24,53	23,73	23,93	24,10	24,60
2	SHELL & TURCAS	18,60	20,58	20,28	19,37	19,56	19,13	19,25	19,08	19,16	19,07	19,40	17,67	18,01	18,28	18,00	19,00
3	OPET PETROLÇÜLÜK	17,60	17,04	16,98	17,47	16,62	15,86	16,03	15,88	16,45	16,91	16,50	16,69	16,87	16,09	16,60	16,50
4	BP PETROLLERİ	11,30	12,18	11,61	10,98	10,89	10,79	10,43	10,38	10,71	10,64	10,90	10,38	10,08	10,93	10,50	10,80
5	TOTAL OIL TÜRKİYE	5,80	5,82	5,67	5,57	5,81	6,00	5,60	5,60	5,70	5,39	5,70	5,24	5,52	5,52	5,40	5,60
6	TP PETROL DAĞITIM	1,80	3,53	2,58	3,08	2,88	2,26	2,25	1,97	2,24	1,65	2,40	1,50	1,36	1,42	1,40	2,20
7	AKPET AKARYAKIT	2,70	2,76	2,76	2,62	2,48	2,49	2,33	2,31	2,12	2,19	2,40	2,12	2,18	1,69	2,00	2,30
8	ALTINBAŞ PETROL	2,50	2,54	2,48	2,62	2,74	2,82	3,50	3,25	3,14	3,10	3,00	3,26	3,22	3,00	3,20	3,00
9	BÖLÜNMEZ PET.	1,40	1,33	1,39	1,29	1,27	1,32	1,36	1,39	1,34	1,42	1,30	1,55	1,66	1,55	1,60	1,40
10	TURKUAZ PETROL	1,20	0,99	1,00	1,03	1,11	1,11	1,14	1,22	1,18	1,11	1,10	1,06	1,13	1,07	1,10	1,10
11	BALPET PETROL	0,90	0,92	0,89	1,16	1,32	1,38	1,43	1,30	1,27	1,31	1,20	1,54	1,63	1,62	1,60	1,30
12	EROPET AKARYAKIT	0,80	0,88	0,81	0,26	0,16	0,41	0,25	0,20	0,19	0,19	0,30	0,18	0,24	0,26	0,20	0,20
13	ENERJİ PETROL	0,90	0,85	0,97	0,98	0,96	1,03	1,10	1,06	1,02	1,03	1,00	1,15	1,15	1,14	1,10	1,00
14	LUKOİLEURASİA	0,50	0,80	0,94	1,06	1,22	1,33	1,35	1,35	1,50	1,46	1,30	1,58	1,77	1,84	1,70	1,40
15	TERMOPET AKY.	0,80	0,71	0,81	0,85	0,00	0,59	0,93	1,08	0,98	1,08	0,80	1,24	1,24	0,96	1,20	0,90
16	TECO PETROLÇÜLÜK	0,20	0,69	0,68	0,69	0,81	0,77	0,72	0,80	0,74	0,84	0,80	1,02	0,89	0,81	0,90	0,80
17	SİYAM PETROLÇÜLÜK	0,60	0,63	0,79	0,77	0,68	0,78	0,79	0,74	0,73	0,80	0,70	1,02	1,04	0,93	1,00	0,80
18	KADOOĞLU PETROL.	0,80	0,62	0,79	0,86	0,99	1,18	1,29	1,34	1,18	1,19	1,10	1,45	0,80	1,47	1,20	1,10
19	PETLINE PETROL	0,60	0,60	0,63	0,76	0,87	0,81	0,81	0,89	0,83	0,87	0,80	0,92	0,88	0,74	0,80	0,80
20	STARPET GARZAN	0,60	0,58	0,66	0,70	0,78	0,87	0,83	0,85	0,81	0,81	0,80	0,95	1,03	1,01	1,00	0,80
21	N-PET PETROL	0,50	0,50	0,50	0,54	0,60	0,59	0,65	0,74	0,71	0,67	0,60	0,77	0,83	0,82	0,80	0,70
22	CAN ASLAN PETROL.	0,50	0,38	0,55	0,58	0,57	0,51	0,46	0,39	0,38	0,42	0,50	0,44	0,49	0,49	0,50	0,50
23	KALELİ BEST OİL	0,50	0,33	0,37	0,46	0,54	0,57	0,55	0,64	0,51	0,56	0,50	0,62	0,60	0,47	0,60	0,50
24	DELTA AKARYAKIT	0,40	0,22	0,28	0,38	0,42	0,43	0,43	0,47	0,43	0,46	0,40	0,50	0,52	0,43	0,50	0,40
25	ERK PETROL	0,40	0,21	0,28	0,34	0,38	0,41	0,39	0,42	0,38	0,33	0,40	0,34	0,56	0,65	0,50	0,40
26	BİRLEŞİK PETROL	0,20	0,15	0,18	0,18	0,19	0,19	0,19	0,21	0,23	0,25	0,20	0,23	0,25	0,24	0,20	0,20
27	PARS PETROL	0,00	0,13	0,15	0,17	0,12	0,11	0,10	0,12	0,15	0,24	0,10	0,15	0,10	0,21	0,20	0,10
28	OZAN ENERJİ	0,10	0,11	0,10	0,13	0,15	0,14	0,15	0,18	0,17	0,16	0,10	0,20	0,20	0,17	0,20	0,20
29	TÜRKOİL PETROL	0,10	0,07	0,08	0,10	0,14	0,19	0,18	0,16	0,14	0,16	0,10	0,22	0,21	0,17	0,20	0,20
30	GS PETROL	0,00	0,07	0,07	0,06							0,00					0,00
31	DAMLA PETROL	0,00	0,07	0,08	0,07	0,08	0,07				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Sıra No	Firma Adı	2009 Piyasa Payı	2010														2010 Piyasa Payı
			Oca.	Şub.	Mar.	Nis.	May.	Haz.	Tem.	Ağu.	Eyl.	İlk 9 Ay Ort.	Eki.	Kas.	Ara.	Son 3 Ay Ort.	
32	AKDOĞAL PETROL	0,00	0,06	0,05	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33	RAMAN AKARYAKIT						0,07	0,19	0,21	0,14	0,15	0,10	0,13	0,15	0,12	0,10	0,10
34	DAMLA OİL						0,05	0,09	0,10	0,13	0,12	0,10	0,12	0,16	0,18	0,20	0,10
35	PASİFİK LİMAN İŞL.	0,00	0,03	0,02	0,03	0,02	0,03	0,01			0,00	0,00					0,00
36	LİNK KİMYA PETROL	0,00	0,02	0,03	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,02	0,00	0,02	0,02	0,02	0,00	0,00
37	CEN PETROL ÜR.	0,00	0,02	0,03	0,03	0,05						0,00			0,00	0,00	0,00
38	MMG PETROL	0,00	0,02	0,02								0,00				-	0,00
39	PARKOİL PETROL	0,00	0,02	0,02	0,02	0,03	0,03	0,03	0,02	0,03	0,01	0,00	0,03	0,05	0,06	0,00	0,00
40	GOLDSER TURİZM	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,01	0,01	0,02	0,00	0,00
41	ORSAN AMBALAJ	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
42	AYTEMİZ AKARYAKIT	-	0,00	0,00	0,03	0,06	0,07	0,11	0,14	0,14	0,35	0,10	0,83	0,92	0,93	0,90	0,30
43	GÜRPET PETROL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						0,00					0,00
44	GÜVENGAZ PETROL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00				-	0,00
45	HABAŞ PETROL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
46	İNTER-OİL PETROL	0,10	0,00	0,14	0,15	0,14	0,05					0,00				-	0,00
47	MARPET OTOMOTİV	0,30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00					0,00				-	0,00
48	MİLANGAZ PETROL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
49	PETROTEKNİK PETROL	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
50	YALÇINKAYA PETROL	0,40	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
51	VTM AKARYAKIT	-		0,00	0,02	0,04	0,07	0,14	0,08	0,10	0,11	0,10	0,13	1,15	0,14	0,10	0,10
52	ASYA AKARYAKIT						0,01	0,06	0,05	0,04	0,05	0,00	0,12	0,24	0,47	0,30	0,10
53	ÜLKE PETROL							0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00
54	ANTOİL AKARYAKIT							0,00	0,02	0,02	0,03	0,00	0,06	0,07	0,08	0,10	0,00
55	RMG PETROL								0,00	0,01	0,02	0,00	0,04	0,04	0,04	0,00	0,00
56	GET OİL												0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablo 5.12 - 01.01.2010-18.09.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri

		Kaybedilen Bayi Sayısı																																																		
		PETROL OFİSİ	AKPET	İNTER-OİL	EROPET	SHELL & TURCAS	BALPET	OPET	BİRLEŞİK	ERK	TURKUAZ	DENGE	STARPET	YALÇINKAYA	BÖLÜNMEZ	GOLDSER	CAN	TOTAL	KADOOĞLU	BP	KALELİ	GS	DAMLA	N-PET	TERMOPET	TECO	ALTINBAŞ	MMG	PASİFİK	SIYAM	CEN	TÜRKÖİL	PET-LİNE	ENERJİ	GÜVENGAZ	MARPET	AKDOĞAL	DABAK	GÖREN	OZAN	KARAHAN	AGPAŞ	LUKOİL	LİNK	PARKOİL	DELTA	Genel Toplam					
Kazanılan Bayi Sayısı	BALPET	20	2	1	8	5		2	2		1	2	3	1	3		1	1	2	2		1	1			2	3			1			1	1					1	1									68			
	LUKOİL	1	43			1									1			1		1																													48			
	RAMAN			36			3				1	1						1		3													1																	45		
	TERMOPET	10	2			1	1	9	2	3	4	1									2	1	1	1		1	1				1																	41				
	STARPET	7		1	7	1	1	2	2	1	2	1				1		2			1			1	1							1	1	1			1											35				
	KADOOĞLU	2	5	1	2		3	3	2	2		2	1			2	2			1		1		1	2			1								1												35				
	TECO	4	1		3	2	2		1	1	2			9			1				1	1		1	1			1		1						1												33				
	VTM	3	1		8			3	1	2	1	2			1	1		1		1		1				1	1			1		3					1											33				
	SIYAM	8				1		1	1						3	3									1		1	2																					21			
	ENERJİ	4					1	3		2	2						2	1						2			1						1									1							20			
	OZAN		2		3	1	3			1					1							1	1			1					1	2	1			1				1									20			
	AYTEMİZ	4	1		1	5				1								1						1	1													2											17			
	KALELİ	3	2					1		1	1								1					1		2	1				1					1		1												17		
	PARKOİL				1		4		3				4	1							1	1										1																			16	
	TÜRKÖİL						6		1	1			1			1						1				1					1																			1	14	
	ALPET	1						1					1																1	7						1														1	13	
	PET-LİNE		1			3					1					1			2	1	1									1																				10		
	CAN	1				1			1							2							1		1						1	1	1																	10		
	N-PET	1	1			1			1						2	1		2												1																				10		
	BİRLEŞİK	1	2		1		1						1			1					1																	1												9		
	BÖLÜNMEZ	2			1	2			1								1		1																															8		
	TURKUAZ	1			2				2	1										1										1																				8		
	OPET					2						1									2	1									1																				7	
	RMG							2									2	1									1		1																						7	
	EROPET						1					3											1													1	1														7	
	LİNK						1					2		1				1		1																															6	
	PETROL OFİSİ				1	2				2									1																1																6	
	DAMLA																							6																											6	
	DELTA					6																																													6	
	SHELL & TURCAS	1																1		2																															4	
	ERK						1											1											1																							3
	ANTOİL					1										1																																				2
	TOTAL										1		1																																							2
	PARS					1																																														1
	STANDART																																																			1
	BP					1																																														1
TP					1																																														1	
GOLDSER												1																																							1	
Genel Toplam		74	63	39	39	37	28	27	20	18	15	15	14	14	13	12	12	10	10	9	9	9	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	5	4	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	592		

Tablo 5.13 - 18.09.2010 - 31.12.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri

		Kaybedenler																																						
		PETROL OFİSİ	SHELL & TURÇAS	OPET	AKPET	TOTAL	BP	ERK	BALPET	TURKUAZ	ALTINBAŞ	PET-LİNE	BÖLÜNMEZ	KALELİ	ENERJİ	KADOOĞLU	STARPET	DELTA	CAN	SIVAM	LUKOİL	EROPET	TERMOPET	İNER-OİL	N-PET	RAMAN	LINK	BİRLEŞİK	TP	TECO	PASİFİK	TÜRKÖİL	MMG	VTM	CEN	YALGINKAYA	GOLDSER	AGPAŞ	Genel Toplam	
Kazanancılar	AYTEMİZ	61	21	14		9	7	1	1	3	2	1	1		1		1						2																	125
	OPET	24	28		6	4	10			2	2	3	3		1	1																							84	
	SİYAM	13	2	24	8	2	1	2	1	3	7	3	2		1																							70		
	TERMOPET	21	7	15	4	2		6	1	4	1			2				3				1		1				1										69		
	LUKOİL	4	10	2	25	4	4	1				1	1	1														1										54		
	BÖLÜNMEZ	10	3	17	6	1	1	3		3	2					2					1	2																51		
	TECO	8	10	4	5	2		3	2	5	1	2		1						2								1							1			47		
	BALPET	15	3	4	4	4	1	1		2	3	4	2			1	1	1			1																	47		
	SHELL & TURÇAS	16		9	3	8	7					2	1																									46		
	KADOOĞLU	8	1	4	5	2	1	3	6	1	1			1	2		2	1				3		1														42		
	BP	5	18	7		5				1		1		2				1				1																	41	
	PETROL OFİSİ		15	2		3	6	9			1	2																											38	
	PARKÖİL	3		1	6	1				11			1		4	1	1	2		1					1		1						1						36	
	STARPET	11		2	3		2	3	2	2	1	2	1		1	1																							31	
	PET-LİNE	5	9	8	2		2				1	1				2					1																		31	
	TOTAL	4	13	2			6						1	1		1						1																	29	
	ALTINBAŞ	9	9	4	1	1	1	1					1						1																				29	
	TÜRKÖİL	7	3	6	1	1		2	4		1		1			1			1				1																29	
	ENERJİ	3	5	4	2	1		6	1	2		1				1										1													29	
	N-PET	7	3	2	3		2	1	1	1	2	1				1			1							1		1											25	
	VTM	3		2	4			1	3				1			1			2	2			1			1	1				1			1					25	
	TURKUAZ	5	7	3		5							1	1		1		1																					24	
	CAN	6		1	4	1		1	2	1	1	1		1			1	2									1												23	
	KALELİ	3	1	3	6			2		4										1				1		1													22	
	ANTOİL	11		1	1			4																															17	
	OZAN	2	1	2	1					1	2	1			1				1			1				1		1											15	
	TP	9	2								1	1			1																								14	
	DELTA	2	9	1			1																																13	
	BİRLEŞİK	2			1					3					3																								9	
	ÜLKE	1	1					1	2	2																										1			8	
	ASYA	1	1	2		1	2																																7	
	RAMAN		1			1												1							2					1									6	
	RMG				1						3																												4	
PARŞ	1	1					1																															3		
DAMLA	2				1																																	3		
EROPET										1	1										1																	3		
GOLDSER	1								1																													2		
ERK	1																																					2		
AKPET					1			1																														2		
GÖREN		1																																				1		
Genel Toplam		284	185	146	102	60	54	52	47	41	35	24	15	14	11	11	9	8	7	6	6	5	5	5	4	3	3	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1156		

Tablo 5.14 - 01.01.2010 - 31.12.2010 Tarihleri Arasında Dağıtıcı Lisansı Sahipleri Arasındaki Bayi Sayısı Değişimleri

		Kaybedilen Bayi Sayısı																																					Genel Toplam																
		PETROL OFİSİ	SHELL & TURCAS	OPET	AKPET	TOTAL	BALPET	ERK	BP	TURKUAZ	EROPET	ALTINBAŞ	İNER-OİL	BÖLÜNMEZ	PET-LİNE	BİRLEŞİK	KALELİ	STARPET	CAN	DENGE	KADOĞLU	YALÇINKAYA	TERMOPET	GOLDSER	ŞİYAM	N-PET	ENERJİ	TECO	MMG	DAMLA	PASİFİK	GS	DELTA	CEN	TÜRKÖİL	LUKOİL	GÜVENGAZ	MARPET		TP	AKDOĞAL	GÖREN	LİNK	AGPAŞ	DABAK	OZAN	PARKÖİL	KARAHAN							
Kazanılan Bayi Sayısı	AYTEMİZ	62	26	14	1	10	1	2	7	3	1	1		1	1			1					3			1	1	1											2												138				
	BALPET	33	8	6	5	5		1	3	3	8	6	1	5	5	2		4	1	2	3	1				1		1	2		1		1								1					1					112				
	TERMOPET	31	8	24	6	2	3	9		8	1	2					2	4			1					1	1		1		1		1	3																	109				
	LUKOİL	5	11	2	66	5		1	5			1			2	1	1																																		100				
	ŞİYAM	20	3	25	8	2	1	1	1	3		8		5	3	1							1	3				1			2									1										89					
	OPET	24	29		6	4			12	2		2		3	3		1			1						1		1																						89					
	TECO	12	12	4	6	2	4	3		7	3	1			2	2	2		1				10	1		3	1			1				1										1						79					
	KADOĞLU	10	1	7	9	2	9	4	1	1	5	1	2			2	1	2	2	2			2	2		1	1			1				1	1															71					
	STARPET	17	1	4	3		3	4	2	4	8	1	1	2	3	2	1		2	1			1				1	1								1	1													65					
	BÖLÜNMEZ	11	5	17	8	1		3	1	3	1	2					1			1		2				1																								58					
	VTM	7		5	5		2	3		1	8	1	1	1	1	1			3	2	1	1	1		1	1			1	1			1	1			3			1										54					
	SHELL & TURCAS	17		9	3	9			9			2			1																																				50				
	RAMAN		1			1	2						35						2		1	3																													47				
	ENERJİ	7	5	7	2	2	1	8		4		1			1					2							2		1																							45			
	PARKÖİL	3		1	4	1	13					1		1		1	3	5	5	1		1	1		1			1							1																	45			
	BP	5	19	7	1	5	1					1		2																							1														42				
	TÜRKÖİL	7	3	6	1	1	9	3				1		1		1	1	1			1		2	1	1	1									1																42				
	ALTINBAŞ	10	9	5	1	1		1	1						1				1									1								1														42					
	PET-LİNE	5	12	8	3	2			3	2		1		1							1					1	1																								40				
	PETROL OFİSİ		15	2		3		9	6	1		2				1																																				39			
	KALELİ	6	1	3	8			3		5		1								1		1		2			1		2			1														1						38			
	N-PET	8	4	2	4	2	1	1	2	1		2		2	1	1				1						1	1																									35			
	OZAN	2	2	2	3		4	1		2	4	1						2		1	1		1			1	1		1							1		2	1												1	35			
	TURKUAZ	6	7	3		5		1			2			1	1	2													1																								32		
	TOTAL	4	13	2					6	1		1		1					1										1																								31		
	CAN	7	1		4	1	3	1				1			1	1	1	2			1				2	1										1		1	1													30			
	DELTA	2	15	1					1																																											19			
	ANTOİL	11	1	1	1			4						1																																						19			
	BİRLEŞİK	3			3		4					1						3	1						1																												17		
	TP	7	2							1	1	1						1																																				13	
	EROPET						1			1		1									3							1																										10	
	RMG			2	1	2														1					2				1	1																							10		
	DAMLA	2				1																																															9		
	ÜLKE	1	1				2	1		2																			1																									8	
ASYA	1	1	2		1			2																																													7		
PARS	1	2																																																		4			
ERK	1				1	1																																																4	
LİNK																			1	1	1	1																															4		
GOLDSER	1					1												1																																			3		
AKPET					1	1																																															2		
GÖREN			1																																																			1	
STANDART																																																							1
Genel Toplam	349	219	171	162	70	69	64	62	55	44	42	41	28	27	22	22	21	18	15	15	15	13	13	13	12	11	10	9	9	9	9	9	9	9	8	5	5	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1			1688			

*2010 başı ve sonu arasındaki bayi kayıp ve kazançlarının, 18/09/2010 öncesi ve sonrası toplamına göre farklı olması, yıl içerisinde bazı bayilerin birden çok dağıtıcı tadili yaptırmasından kaynaklanmaktadır.

6. ULUSAL MARKER UYGULAMASI VE PETROL KALİTE SİSTEMİ

6.1 Ulusal Marker Uygulaması

Ülkemiz petrol piyasasında dolaşımda olan akaryakıtın, piyasaya yasal yollardan girip girmediğinin tespit edilerek, kaçak ve standart dışı ürün satışının önlenmesi amacıyla 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununun 18 inci maddesi ile Petrol Piyasasında Ulusal Marker Uygulamasına ilişkin Yönetmelik uyarınca, ulusal marker uygulaması 01/01/2007 tarihinde başlamıştır.

Ulusal marker ve ulusal marker ile işaretlenen akaryakıt içerisindeki ulusal marker oranını ölçen kontrol cihazları, Kurumumuz ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) arasında 17/03/2006 tarihinde imzalanan işbirliği protokolü kapsamında TÜBİTAK tarafından üretilmiştir. Ulusal marker, akaryakıtta ulusal marker eklemekle yükümlü lisans sahiplerine Kocaeli/Gebze’de TÜBİTAK Ulusal Metroloji Enstitüsü’nde teslim edilmektedir. Diğer taraftan, ilgili lisans sahiplerince ulusal marker ile işaretlenen akaryakıtın Kurumca belirlenen şart ve miktarda ulusal marker içerecek şekilde işaretlenip işaretlenmediğini kontrol etmek için TÜBİTAK tarafından özel konsantrasyon ölçüm cihazları üretilmiş ve bu cihazlar Kurumca belirlenen lisans sahiplerine teslim edilmiştir.

01/01/2007 tarihi itibarıyla Benzin, Motorin ve Biodizel türlerine; yurt içi piyasaya giriş noktaları olan rafineri çıkışında, gümrük girişinde veya ilk defa ticari faaliyete konu edileceği diğer tesislerde olmak üzere rafinerici, dağıtıcı ve ihrakiye teslim lisansı sahipleri tarafından Kurumca belirlenen 8 ppm (0,008 Litre Marker/1000 Litre) oranında ulusal marker eklenmektedir. Ulusal marker ekleme işleminin, ilgili lisans sahipleri tarafından yukarıda belirtilen tesislerde kurulan otomatik dozaj kontrollü enjeksiyon sistemleri aracılığıyla yapılması gerekmektedir. Ulusal markerle işaretlenen akaryakıtın, ekleme işlemi sonrasında Kurumumuzca belirlenen konsantrasyon aralığına ulaşip ulaşmadığı lisans sahiplerine teslim edilen cihazlarla tespit edildikten sonra yurt içi piyasaya arz edilmektedir.

2008-2010 yılları arasında rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından ulusal markerle işaretlenen akaryakıt miktarları Tablo 6.1’de, Etanol ve biodizel ayrımı ise Tablo 6.2’de gösterilmektedir.

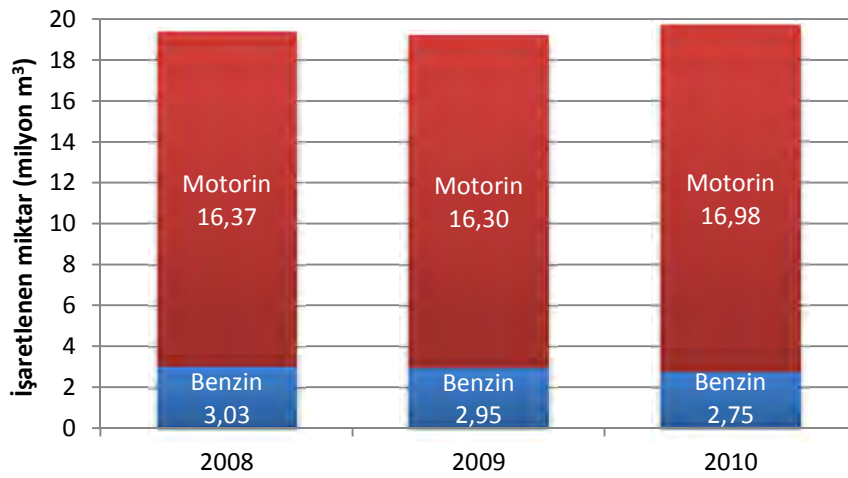
Tablo 6.1 - Ulusal Marker ile İşaretlenen Akaryakıt Miktarları

		Teslim Edilen UM Miktarı (l)	Kullanılan UM Miktarı (l)	İşaretlenen Benzin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Motorin Miktarı (m ³)	İşaretlenen Biodizel/ Etanol Miktarı (m ³)	İşaretlenen Toplam Akaryakıt Miktarı (m ³)
2008	Rafineri	99.646	97.632	2.632.398	9.527.443	0	12.159.841
	Dağıtıcılar	58.378	58.724	394.211	6.843.603	18.568	7.256.382
	Toplam	158.024	156.357	3.026.608	16.371.046	18.568	19.416.223
2009	Rafineri	87.617	88.219	2.675.966	8.320.760	0	10.996.726
	Dağıtıcılar	66.726	66.141	276.821	7.975.514	12.231	8.264.566
	Toplam	154.344	154.360	2.952.787	16.296.274	12.231	19.261.292
2010	Rafineri	79.642	79.615	2.380.445	7.571.627	0	9.952.072
	Dağıtıcılar	80.051	78.336	367.442	9.405.426	18.591	9.791.459
	Toplam	159.693	157.951	2.747.888	16.977.053	18.591	19.743.532

Tablo 6.2 - Ulusal Marker ile İşaretlenen Etanol ve Biodizel Miktarları (m³)

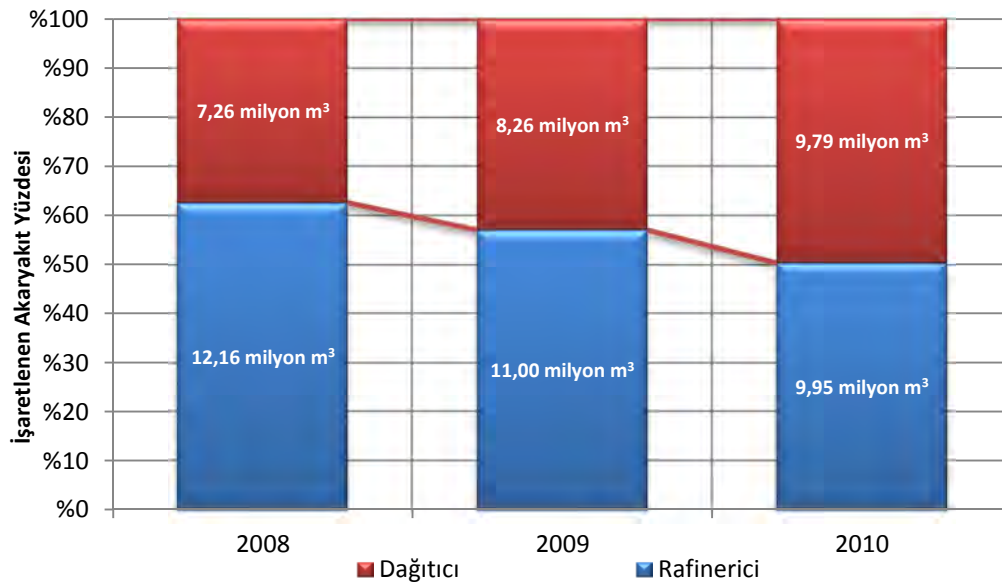
Ürün Türü	2007	2008	2009	2010
Etanol	15.003	12.909	11.503	12.000
Biodizel	11.622	5.659	728	6.590

Yıllar itibarıyla ulusal marker ile işaretlenen Benzin ve Motorin miktarları Şekil 6.1’de verilmektedir.

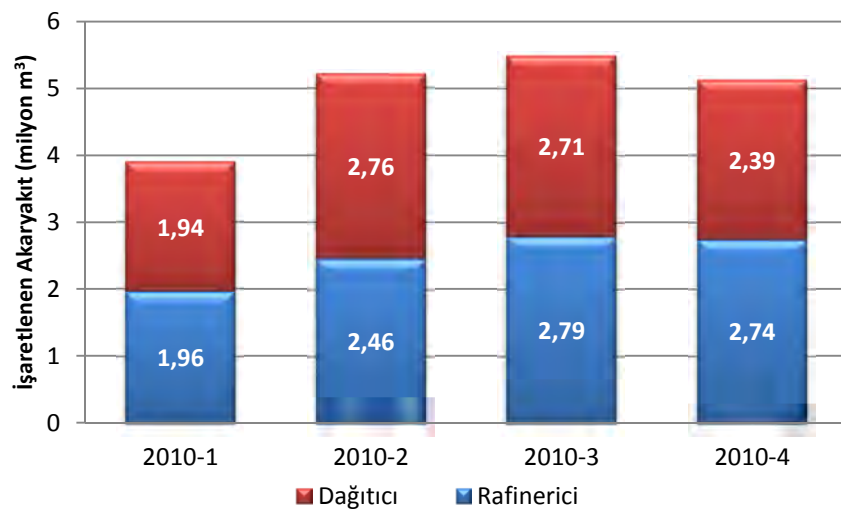
Şekil 6.1 - 2008-2010 Yılları Arasında İşaretlenen Akaryakıt Miktarları (milyon m³)

Şekil 6.2’de yıllar itibarıyla dağıtıcı ve rafinerici lisansı sahipleri tarafından işaretlenen toplam akaryakıt miktarları gösterilmektedir. Rafinerilerin işaretledikleri akaryakıt miktarı, ağırlıklı olarak kendi üretimlerinden ve ithalat ettikleri akaryakıt ürünlerinden oluşmakta; dağıtıcıların işaretledikleri akaryakıt miktarı ise ithal ettikleri ürünlerden oluşmaktadır. Bu sebeple, işaretlenen akaryakıt miktarında dağıtıcılar lehine bir gelişmenin olması, akaryakıt tüketimi içerisinde yerli üretimin payının azaldığını ve ithalat oranının yükseldiğini göstermektedir.

Şekil 6.2 - Dağıtıcı ve Rafinericiler Tarafından İşaretlenen Akaryakıt Payları

2010 yılında çeyrek dönemler itibarıyla rafinerici ve dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından ulusal marker ile işaretlenen akaryakıt miktarları Şekil 6.3’te verilmektedir.

Şekil 6.3 - Dağıtıcı ve Rafinericilerin 2010 Yılı Çeyrek Dönemlerde İşaretledikleri Akaryakıt Miktarları (m³)

İlgili lisans sahipleri tarafından Kurumumuzca belirlenen şart ve seviyede marker eklendikten sonra yurt içine pazarlanan akaryakıtın ikmal zincirinin herhangi bir noktasında denetimler kapsamında kontrolü ise TÜBİTAK tarafından üretilen 482 adet “Ulusal Marker Saha Kontrol Cihazı” ile yapılmaktadır. Petrol piyasasında serbest dolaşımda bulunan akaryakıtın denetimleri Kurumumuz ile İçişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Gümrük Müsteşarlığı arasında imzalanan işbirliği protokolleri çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

Diğer taraftan, 15/10/2007 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 2007/25 sayılı Başbakanlık Genelgesi uyarınca kamu kurum ve kuruluşlarının yaptığı akaryakıt alımlarında Benzin, Motorin ve Biodizel türlerinin toplu olarak alıcı idarenin tank veya deposuna teslimi esnasında ulusal marker kontrolü yaptırılmaktadır. Ulusal marker kontrolü, akaryakıtın alıcı idare tarafından teslim alınmasından önce, idarenin talebi üzerine Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Sahil Güvenlik Komutanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığının merkez veya taşra teşkilatlarınca yapılmaktadır.

Ulusal Marker uygulaması sonucu ülke içerisinde yasal olarak serbest dolaşıma giren akaryakıt ile yasal olmayan akaryakıt ayrıştırılarak, ürün ikmal zincirinin her aşamasında ürün kalite denetimi yapılabilmekte ve kaçak akaryakıtın yurt içinde piyasaya arzı ve standart dışı akaryakıtın diğer akaryakıt ile karıştırılarak piyasaya sunulması engellenmektedir. Böylece piyasaya arz edilen akaryakıtın dolaylı olarak standartlara uygun olması da sağlanabilmektedir.

6.2 Akredite Laboratuvarlar Kurulması

Bilindiği üzere, Petrol Piyasası Kanununun 14 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında “Kurum piyasa faaliyetlerini kendi personeli ile veya kamu kurum ve kuruluşları ile özel denetim kuruluşlarından hizmet alımı yoluyla denetime tabi tutar. Kurum, denetlemelerde kullanılmak üzere, Türkiye Akreditasyon Kurumu ile işbirliği yaparak akredite sabit ve gezici laboratuvarlar kurabilir, kurulmasına kaynak aktarabilir...” hükmü yer almaktadır. Bu çerçevede, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığınca çalışma yapılmış ve çalışma sonucunda 22/03/2007 tarihli ve 1136/12 sayılı Kurul Kararı ile Akredite Laboratuvar Kurulması Ve Akaryakıt Türlerinin Analizlerinin Yapılmasına İlişkin İşbirliği Protokolü’nün Ege Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ile Kurumumuz arasında imzalanmasına

karar verilmiş, 02/04/2007 tarihinde protokoller imzalanmıştır. Üniversiteler tarafından laboratuvarların %100 akredite olunmasına ilişkin çalışmalar sürdürülmekte olup, setan sayısı analizleri haricinde diğer analizlerde akreditasyon işlemlerini tamamlayabilmeleri için tanınan süreler,

- İnönü Üniversitesi için 31/12/2012,
- Ege Üniversitesi için 31/12/2012,
- Karadeniz Teknik Üniversitesi için 02/08/2012,

tarihi olarak belirlenmiştir.

Setan sayısı analizleri için gerekli cihaza ilişkin üniversitelere bütçe aktarımı 13-14/10/2010 tarihinde yapılmış olup, akreditasyon işlemlerinin ise bütçe aktarımını takiben en geç 12 ay içerisinde tamamlanması gerekmektedir. Söz konusu üniversitelerin analizlere başlaması ile birlikte akredite laboratuvar sayısında artış olacağından denetimler esnasında alınan akaryakıt numunelerinin laboratuvarlara ulaştırılması ve analizlerinin sonuçlandırılması işlemlerinin hızlanacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan İnönü Üniversitesi kendisine tanınan süreden önce Benzin Türleri ve Gazyağında akreditasyon işlemlerini tamamladığını Kurumumuza bildirerek analizlere ilişkin ek protokol imzalanması talebini bildirmiştir. Kurumumuzca söz konusu ek protokol çalışmaları tamamlanmış olup, ek protokol İnönü Üniversitesi ile imzalanmıştır.

6.3 Bayi Otomasyon Sistemi

Petrol Piyasası Kanununun 7 nci maddenin yedinci fıkrasında yer alan “Dağıtıcı lisansı sahipleri, Kurum tarafından belirlenen esaslara uygun olarak bayilerinde kaçak petrol satışının yapılmasını önleyen teknolojik yöntemleri de içeren bir denetim sistemi kurar ve uygular.” hükmü gereğince, Petrol Piyasası Dairesi Başkanlığınca gerekli çalışmalar yapılmış ve 27/06/2007 tarihli ve 1240 sayılı Kurul Kararı 06/07/2007 tarihli ve 26574 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Kurul Kararının 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde bulunan “Akaryakıt istasyonlarında stok hareketleri ve akaryakıt alım satım işlemlerinin elektronik ortamda, günlük olarak izlenebilmesine yönelik bir istasyon otomasyon sistemi kurar. Merkez bağlantısı olan istasyon otomasyon sistemi ile

bayilerindeki akaryakıt alım satım hareketlerini izler ve raporlar. Kayıt dışı ikmal ve satış tespit edilmesi halinde Kurumu derhal bilgilendirir.” hükmü gereği otomasyon sistemleri kurma ve uygulama yükümlülüğü dağıtıcı lisansı sahiplerine verilmiş olup, bayi otomasyon sistemleri dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından bayileri ile yapılmış olan sözleşmeler çerçevesinde kurulmaktadır.

Bayi otomasyon sistemleri mevzuat gereğince anlık stok ve alım-satım hareketlerinin izlenmesine yönelik olarak tank ve pompa ile seyyar ve sabit köy pompalarının otomasyonunu kapsamaktadır. Bayi otomasyon sistemi ile dağıtıcı lisansı sahiplerinin bayilerini etkin olarak izlemesi ve bu sayede yasadışı akaryakıt hareketlerinin önlenmesi, dağıtıcı lisansı sahiplerinin marka güvenliğinin artırılması, sektör ile Kurum arasında etkin veri alışverişinin sağlanması ve Kurumun anlık olarak bayiler üzerinden yapılan akaryakıt hareketlerini izleyebilmesi amaçlanmaktadır.

Bayi otomasyon sistemi sayesinde dağıtıcı lisansı sahipleri bayilerindeki akaryakıtla ilişkin (alış-satış, stok, araç plaka, fiyat vb.) tüm hareketleri elektronik ortamda izleyip, kendi veritabanlarında verileri tutma olanağına sahip olacaktır. Dağıtıcı lisansı sahipleri kayıt dışı ikmal ve satış tespit etmesi durumunda Kurumu derhal bilgilendirecektir.

Dağıtıcıların kayıt dışı ikmal ve satış tespit etmesi durumunda Kurumu bilgilendirme yükümlülüğü piyasa denetimlerinin etkinliğini artıracak bir unsur olacaktır. Dağıtıcılar bu sistemler ile bayilerini denetlerken Kurumun da dağıtıcı lisansı sahiplerini izlemesinin sistemin verimliliğini artıracak değerlendirilmektedir. Tüm akaryakıt istasyonlarında otomasyon sistemi kurulumlarının 30/06/2011 tarihine kadar bitirilmiş olması gerekmektedir.

6.4 Petrol Kalite Sistemi

“Petrol Piyasasında Uygulanacak Teknik Kriterler Hakkında Yönetmelik” kapsamında; analiz, muayene ve doğrulama raporları uygulamaları etkin ve yaygın olarak sürdürülmektedir. Kurumumuz internet sayfasında, Petrol Kalite Sistemi (PKS) bölümünde konuya ilişkin tüm bilgi, belge ve gelişmelerin güncel olarak izlenmesi sürdürülmektedir.

Teknik düzenlemelere tabi kılınan akaryakıtların özelliklerinin belirlenmesinde kullanılan deney yöntemlerine ilişkin Türk Standartlarında oluşan değişiklikler, ilgili akaryakıt standardındaki revizyon beklenmeksizin internette yayımlanarak uygulamaya konulmaktadır.

Kurumumuz internet sayfasında petrol kalitesine ilişkin olarak oluşturulan bölümde; yeni formların ihdası, ihdas edilmiş formların iptali ile tablo ve formlarda yapılacak değişiklikler, rapor formlarının ihdas, iptal ve değişiklikleri ile teknik düzenlemelerde yer alan deney yöntemleri ilan edilmektedir.

Petrol Kalitesine ilişkin olarak;

- a)** Motorin Türlerine İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde değişiklik yapılarak; *“TS EN 590+A1 Otomotiv Yakıtları – Dizel (Motorin) – Gereker ve Deney Yöntemleri Standardı”* teknik düzenleme haline getirilmiştir. Bu düzenleme ile AB Yönergesine uyumlu olarak, Motorin türlerinin tamamında 01/01/2011 tarihi itibarıyla;

- 1) Yağ Asidi Metil Esterleri (YAME) içeriği 7 ye çıkarılmış,
- 2) Azami kükürt miktarı 10 mg/kg’a düşürülmüş,
- 3) Kırsal Motorin tanımı uyumlaştırılmıştır.

Bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği 01/01/2011 tarihinden önce piyasaya arz edilmiş olan Kırsal Motorinin bitirilmesini teminen de 01/04/2011 tarihine kadar geçiş süreci düzenlenmiştir.

- b)** Otobiodizel’e İlişkin Teknik Düzenleme Tebliğinde değişiklik yapılarak atıfta bulunulan, *“TS EN 14214 Otomotiv Yakıtları - Yağ Asidi Metil Esterleri (YAME/BİYODİZEL) – Dizel Motorlar İçin - Gereker ve Deney Yöntemleri”* standardının Haziran 2009 tarihli sürümünün yerine Mart 2010 tarihli sürümü teknik düzenleme haline getirilmiştir.

7. SONUÇ

PETROL PİYASASI GENEL GÖRÜNÜMÜ

Ürün (ton)	Rafineri Üretimi	Rafineri İthalatı	Dağıtıcı İthalatı	İTLS İthalatı	Dağıtıcı İhrakiye İhracatı	İTLS İhrakiye İhracatı	Rafineri İhrakiye İhracatı	Dağıtıcı Akaryakıt İhracatı	Rafineri İhracatı	Dağıtıcı Satışları	Diğer Rafineri Satışları	Diğer Dağıtıcı Satışları	Dağıtıcı İhrakiye Satışları	İTLS İhrakiye Satışları
Benzin Türleri	3.777.267	0	274.139	0	0	0	0	0	2.008.407	2.075.247	3.994	590	6345	0
Motorin Türleri	5.280.596	1.645.397	8.045.899	0	0	20	0	2.358	318.114	13.896.876	193.434	11.306	285519	13390
Fuel Oil Türleri	2.668.988	515.778	107.255	0	0	0	0	0	2.329.530	833.620	137.955	117	1223	0
Denizcilik Yakıtları	870.650	0	0	0	349.295	476.717	0	0	0	0	2728	0	36.560	1
Havacılık Yakıtları	2.569.556	156.008	133.182	0	1.214.109	648.515	110.062	0	0	0	254.309	1800	368.753	276.047
Toplam	15.167.057	2.317.183	8.560.475	0	1.563.404	1.125.252	110.062	2.358	4.656.051	16.805.743	592.420	13.813	698.400	289.151
GENEL TOPLAM	26.044.715				25.856.654									

- İTLS İhrakiye Teslim Lisansı Sahiplerini temsil etmektedir.
- Askeri Satışlar hesaplama dâhil edilmştir.

7.1 Rafineri Faaliyetleri

- Türkiye’de kurulu rafinerilerin kapasite kullanım oranları 2008, 2009 ve 2010 yıllarında sırasıyla %86, %69 ve %75 olarak gerçekleşmiştir.
- Rafineri lisans sahipleri tarafından 2010 yılında toplam 16,84 milyon ton ham petrol ithal edilmiş, 2,54 milyon ton ham petrol ise yerli üretimden temin edilmiştir. Dolayısıyla, toplam ham petrol temininde ithalatın payı yaklaşık olarak %87 olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında, 2010 yılında İran, Rusya ve Suudi Arabistan, Irak ve Kazakistan toplam ithalat içindeki payı yaklaşık olarak %98’dir.
- 2010 ve 2009 yılları karşılaştırıldığında, rafineri lisansı sahiplerinin toplam petrol ürünleri ithalatında %37’ye yakın bir düşüş olduğu görülmektedir. Aynı dönemde petrol ürünleri ihracatında ise %48 artış gerçekleşmiştir.

7.2 Dağıtıcı Faaliyetleri

- Dağıtıcı lisansı sahipleri 2010 yılında, bayilere 2,1 milyon ton Benzin, 13,2 milyon ton Motorin ve 522 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere yaklaşık 15,8 milyon ton akaryakıt teslimi gerçekleştirmiştir. Bayilik lisansı sahibi akaryakıt istasyonlarına teslim edilen toplam akaryakıt miktarının yaklaşık %8’i taşıt tanıma sistemleri aracılığı ile ticarete konu olmuştur. 2010 yılında dağıtıcı lisansı sahiplerinin serbest kullanıcılara teslim ettikleri akaryakıt miktarı 674 bin ton motorin ve 300 bin ton Fuel Oil türleri olmak üzere yaklaşık 974 bin ton olarak gerçekleşmiştir.
- 2010 yılında benzin türleri satışı 2009 yılına göre yaklaşık %5 azalmış, motorin türleri satışı %1 artmış ve otopaz LPG satışları %8 artmıştır. Benzin türleri, motorin türleri ve otopaz LPG toplam satışları 2009 yılında 18,2 milyon ton iken 2010 yılında 18,5 milyon ton değerine ulaşarak yaklaşık %1,4’lük bir artış göstermiştir.

Dağıtıcı lisansı sahiplerinin akaryakıt satış miktarları incelendiğinde benzin türleri ve Fuel Oil türleri satış miktarlarında süregelen düşüş eğiliminin artarak devam ettiği görülmektedir. Dağıtıcı lisansı sahiplerinin akaryakıt satışlarına göre pazar payları incelendiğinde ilk beş şirketin pazar payları toplamı benzin türlerinde %89, motorin türlerinde %76, Fuel Oil türlerinde %63 olarak gerçekleşmiştir. Tüm akaryakıt türlerinde ise ilk beş şirketin pazar payları toplamı 2008 yılında %83, 2009 yılında %80 iken 2010 yılında %77 olarak gerçekleşmiştir.

Dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından 2010 yılında yaklaşık olarak 8,5 milyon ton ithalat gerçekleştirilmiş olup, ithalatın yaklaşık %71'i Kırsal Motorin ve %23'ü Motorin olmak üzere toplamda %94'ü Motorin türleri ithalatıdır. İthalatın yaklaşık olarak yarısı Rusya'dan yapılmıştır.

7.3 İntifa Sözleşmelerinin 5 Yılla Sınırlandırılması

İntifa sözleşmelerinin 5 yılla sınırlandırılması kararı uyarınca 18 Eylül 2010 tarihinden itibaren yapılan bayilik lisansı tadil başvurularının neticelendirilmesi ile ilk 9 aylık dönem sonunda en büyük pazar payına sahip ilk beş dağıtıcı lisansı sahibinin aylık ortalama pazar paylarının toplamı %77,3 iken, son 3 aylık dönemde %74,6 olarak gerçekleşmiştir.

7.4 İhrakiye Teslim Faaliyetleri

İhrakiye teslim lisansı sahipleri ve ihrakiye teslimi alt başlıklı dağıtıcı lisansı sahiplerinin yurt içi ihrakiye satış miktarları toplamı yaklaşık 1 milyon ton olup bu miktarın yaklaşık olarak %30'u motorin türleri satışı, %65'i ise havacılık yakıtları satışlarıdır. Söz konusu lisans sahiplerinin yaklaşık 2,75 milyon ton ihrakiye ihracatı olup, ihracatın %68'i havacılık yakıtları ihracatı, %30'u denizcilik yakıtları ihracatı ve %2'si madeni yağ ihracatıdır.

7.5 Ulusal Marker Uygulaması

 2010 yılında ulusal marker ile işaretlenen benzin, motorin ve biodizel/etanol miktarı toplam 19,7 milyon m³'tür. Bu miktarın yaklaşık olarak yarısı dağıtıcı lisansı sahipleri tarafından işaretlenmiştir.

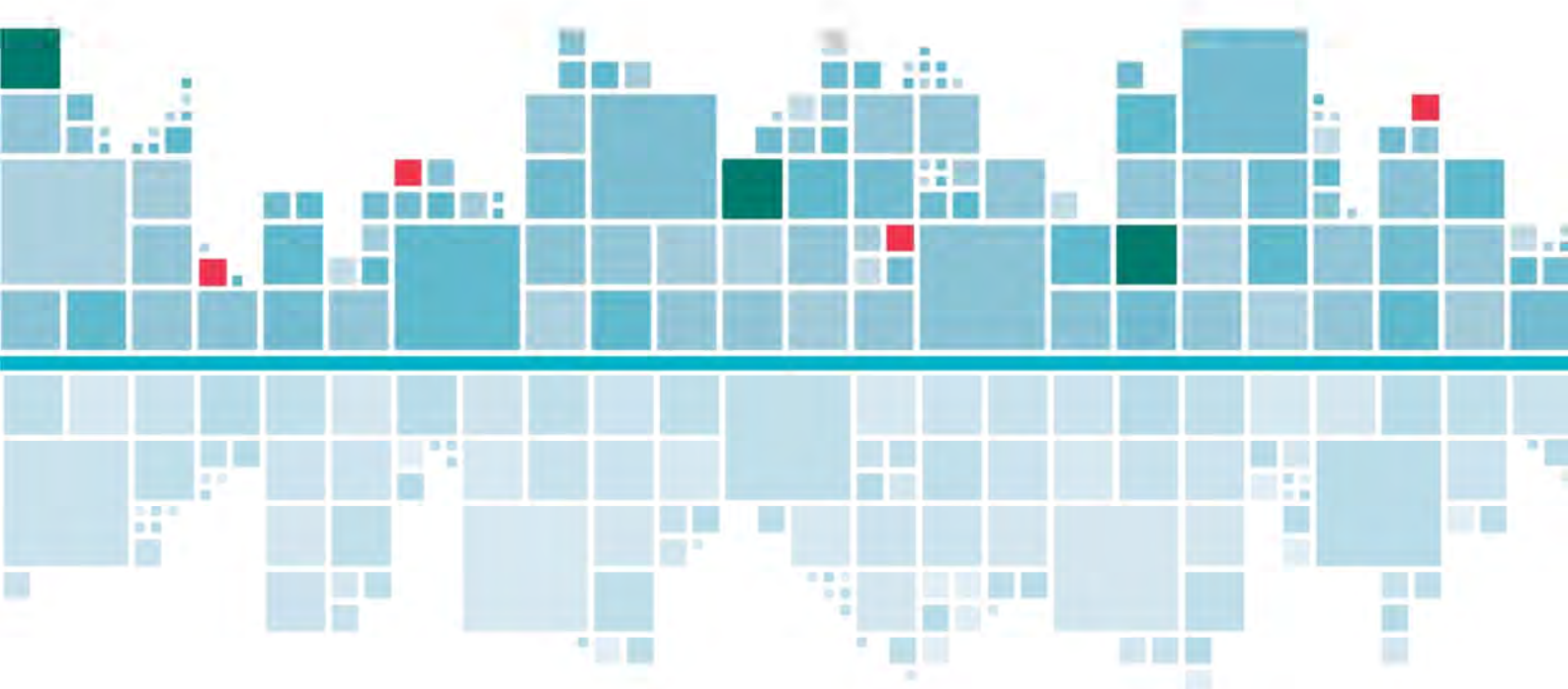
7.6 Depolama Kapasitesi

 Lisansa kayıtlı depolama lisansı sahiplerinin toplam depolama kapasitesi yaklaşık olarak 4,5 milyon m³'tür. Lisansa kayıtlı rafineri lisansı sahiplerinin toplam depolama kapasitesi ise yaklaşık olarak 5,3 milyon m³'tür.

7.7 Fiyatlar

 Kurşunsuz Benzin 95 Oktan fiyat bileşenleri incelendiğinde, Aralık ayı ortalama pompa satış fiyatının yaklaşık %64'ünün dolaylı vergiler, %10'unun dağıtıcı ve bayi payı, %26'sının ise vergisiz rafineri çıkış fiyatı olduğu görülmektedir. Motorinde ise bu oranlar sırası ile %55, %13 ve %32 olarak gerçekleşmiştir.

 Akaryakıt türlerinden elde edilen dolaylı vergilerin, toplam tüm vergi gelirleri içindeki payının 2010 yılında %14 civarında olduğu görülmektedir. 2010 yılında akaryakıt ürünlerinden elde edilen dolaylı vergilerin yaklaşık olarak 35,6 milyar TL olduğu hesaplanmıştır.

www.epdk.org.tr

Muhsin Yazıcıoğlu cad. No: 51/C 06530
Yüzüncüyıl / ANKARA
Tel: +90 (312) 201 40 00 Faks: +90 (312) 201 40 50